Hayat Ansiklopedisi
Büyük bir kütübhaneyi bir arada evinize getiren en faydalı eserdir. Her evde bir tane bulunmak lâzımdır.

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 3981 İSTANBUL - CAĞALOĞLU Pazar 16 Haziran 1935
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366, Tahrir heyeti: 24298, İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi. 24299 - 24290.

Hayat Ansiklopedisi
82
nci cüzü çıktı

Bu yıl yapılacak Buğday siyasası

Atalar sözüdür, bir felâket bin nasihatten yegdir derler. Bu yıl son iki ay içinde havaların kurak gitmesi Anadolu yaylasında tarım ürünleri (ziraat mahsulleri) bakımından gözümüzü dört açmağa yol verdi. Durumun ilk sonuncu halktan hükûmete kadar hepimizde uyandırdığı iç üzüntüsüdür. Hükûmet yüzünde işin her ihtimale göre tedbirlerinin de düşünülmekte olduğunu söylemeğe yer bile yoktur. Bir kere eldeki stokları satmıyoruz ve satmıyacağız. Çünkü, eğer yağmur yağmamakta sürüp giderse, bunlar kendimize lâzım olacaktır. Elimizde buğday varken onları satıp ta sonra kendi ihtiyaclarımız için dışarıdan buğday aramağa gidecek değiliz tabiî.

Memleketimizin şaşılacak cilvelerine bakınız ki Anadolu yaylasında sürüp giden kuraklık bizde -eksik olabilecek- buğday ürünü sayımına endişeler uyandırırken Adana yanlarında iklim icabı erken elde edilen buğdayların fiatlerindeki düşüklükten şikâyetler geliyor. Orada buğday -bir hafta önce öyle idi, şimdi nasıl bilmiyoruz- ençok 70 paraya kadar alıcı bulabiliyormuş. Bundan ötürü Adana çiftçileri Tarım Bakanlığına (Ziraat Vekâletine) başvurarak Ziraat Bankasının kendi çevrelerinden de buğday satın alması için yalvarmışlar. Öyle anlaşılıyor ki eğer Ziraat Bankası Adana çevresi çiftçilerinden 100 - 110 paraya kadar buğday almağa kalkışsa Adanalılar bunu sevincle karşılıyacaklar. Şaşılacak durum değil mi: Bir yanda yaylaların kuraklıkla sıkılması, öteyandan artık ürünlerine yeter değer bulmak ihtiyacında çiftçilerimiz.

Yaylada yağmur yağma umudları henüz bütün bütün kesilmiş değildir. Daha önümüzde sekiz on gün var ki yağmur yağabilir, ve dise dokunur bir yağmur yagarsa durum birdenbire yüzleri gerçekten güldürecek yöntemde düzelebilir. Ah bu umuda takılı çiftçilik, hele bizim memlekette. Tohumu ekmek için tav yapacak yağmuru bekleriz, ve ekinimiz büyüsün, iyi gelişsin diye yağmur bekleriz. Gönüllerimiz umud ve istek dolu gözlerimiz göke çevrilmiştir. Ve bu umudla istek köylü kısmında o kadar kuvvetlidir ki eğer bu yıl fena giderse gelecek yıl işlerin iyi gideceğini düşünerek avunuruz, ve gelecek yıl işe bu umudla daha kuvvetli sarılırız. Hani çiftçinin kursağını yarmışlar da içinden kırk tane (gelecek yıl!) çıkmış derler a, bu şaşılacak bir gerçekliktir. Öyle anlaşılıyor ki insanın toprağa bağlılığı herşeyden üstündür, ve bunda yanlışlık ta yoktur.

Genel olarak bizim araştırmalarımızın sonuncu şudur: Eğer son umud günleri olan şu bir iki hafta içinde de yağmur yağmazsa Anadolu yaylası ekinleri bundan çok ziyan görmüş olacaktır. Fakat kıtlık korkusu yoktur. Güzlük ekinler azçok, hiç olmazsa tohumları kadar veya biraz daha çokça ürün vereceklerdir. Bu şartlar içinde Anadolu yaylası azçok zorluklarla olsa da kendi yağile kavrulabilecektir. Ancak bütün bu çevrede güz ekinleri için çiftçi halkın oldukça büyük bir kısmına tohumlukla yardım etmek zorunda kalacağız. Burası şimdiden bellidir. O halde tedbirlerimizi de ona göre alabiliriz.

Tarım Bakanlığı Ziraat Bankası elindeki stokları şimdi artık gelişigüzel harcamıyacak, bunun tam tersine olarak yeni satın almalarla bunu kuvvetlendirmeğe bakacaktır. Çünkü öteyanda memleketin tarım işi kuraklıktan azçok ziyan görmüş diye fiatleri şurada burada alabildiğine yükseltmek istiyen gözüaçıklar da çıkabilir. Şehir ve kasaba halklarının asığları (menfaatleri) sayımına buna da yer vermemek hükûmetin dikkat edeceği başlıca işlerden biridir. Eğer kuraklık yüzünden ileri gelen azlık dolayısile fiatlerde azçok bir yükseklik olacaksa -ki olacaktır- bundan çiftçinin faydalanması ve gene çiftçi sayımına Ziraat Bankasının kazanması lâzımdır. Burası çok önem verilecek bir noktadır.

Ziraat Bankası bu yeni durum önünde yapacağı çok dikkatli manevralarla halkın haklarını ve asığlarını korumakla birlikte önümüzdeki güz ve kış yoksul köylüye yapacağı yardımlara hazırlanmak için çok büyük kolaylıklar bulmuş olabilir.

YUNUS NADİ

İtalyan - Habeş ihtilâfı

Ingiltere Habeşlerle gizli bir anlaşma mı yaptı?

Eritrede 40 İtalyan gemisi karaya asker çıkarmak için sıra bekliyor, müstemlekede müthiş bir susuzluk hüküm sürüyormuş

Sofyada çıkan Mir gazetesi yazıyor:

«İtalyanlar niçin İngilizlerden memnun değiller? İngilizler, İtalyan - Habeş meselesi hakkında, Uluslar Kurumu nizamlarına uygun bir durum almışlardı. İtalyaya daima itidalli hareket etmesini tavsiye ettiler. İngilizlerin teşebbüsü sonunda, İtalya ile Habeşistan arasında, anlaşamamazlıkların barış yolile düzeltilmesi için bir itilâf hasıl oldu. Bu itilâf Habeşistanla olan hesablarını tasfiye etmek istiyen İtalyanın tasavvurlarına engel oluyordu. Fakat Uluslar Kurumu tarafından ve hususile, Büyük Britanya gibi dost bir devlet tarafından gösterilen arzulara hürmet etmek icab ediyordu. Şimdi anlaşılıyor ki Cenevrenin kararından iki gün evvel, Mısır hükûmeti, yani Büyük Britanya, Habeşistanla bir anlaşma imza etmiştir ve bu aalaşma, mavi Nilin, yani Mısırın sulanması için elzem olan suların çıktığı Frana gölü civarında İngiltereye istifadeli bir vaziyet bahşetmektedir.

Habeşistan, buna mukabil silâhlanmak üzere büyük bir para alacaktır. İtalya, bu çok sılak ve çok verimli araziyi de işletmek tasavvurunda idi. Büyük Britanya ile Habeşistan arasındaki görüşmeler gizli olarak yapılmış ve İngiliz dostluğuna tamamen itimad eden İtalya bunu anlıyamamıştır.

İtalyanlar, bu anlaşmayı kendilerine karşı ağır bir muamele saymaktadırlar ve İtalya - Habeş meselesi karşısında İngilterenin aldığı durumu şimdi çok iyi anlamaktadırlar.»

Afrikaya asker götüren bir İtalyan vapuru İtalya sahillerinden ayrılırken

Afrikaya giden İngiliz gazetecileri neler anlatıyorlar?

Londrada münteşir «Deyli Ekspres»

(Arkası 3 üncü sahifede)

Vehib Paşa

Ankara 15 (A.A.) — Vehib Paşa İstiklâl Mücadelesinin başlangıcındanberi Türkiyeden çıkmış ve binbir maceraya girmiş bir adamdır. Memleketinden başka her emele hizmet edecek bir yaratılıştadır ve Türk vatandaşlığından birçok seneler evvel iskat edilmiştir.

Skopçinada mühim sözler

Tefrikacılara şiddetle hücum ediliyor

Maçek

Belgrad 15 (Telefonla) — İç İşleri Bakanı M. Popoviç Parlâmentonun bugünkü toplantısında ezcümle şu beyanatta bulunmuştur:

«— Muhalif parti, Yugoslavyanın parçalanmasını istiyor. Hırvatistanın istiklâl kazanması ve Maçekin Kral olması bu partinin başlıca emelidir.

Primarya tethişçileri İtalyan hududunda 200,000 muhacir toplamışlardır. Bu muhacirleri Kral Aleksandıra karşı suikas tertib eden ve hâlâ İtalyada bulunan Kozevistch idare ediyor. Bunların niyetleri yakında hücuma geçip Hırvatistanı karıştırmak ve mümkünse almaktır.»

Bütün Belgrad matbuatı Maçek aleyhinde şiddetli yazılar yazıyorlar.

Romanyada yakalanan casuslar

Mevkuflar arasında iki Macarla bir Rumen yüzbaşısı var

Bükreş 15 (A.A.) — Öteye beriye dalbudak saldığı anlaşılan bir çaşıtlık (casusluk) kurumu meydana çıkarılmıştır.

Son derece gizli güdülen araştırmalardan sonra, birçok Macar yakalan-

(Arkası 7 nci sahifede)

Yunan rejimi ve Çaldaris kabinesi

M. Çaldarisin gazetecilere yeni diyevi

M. Çaldaris

Atina 15 (Hususi) — Hükûmetin reyiâm karşısındaki durumunu tasrih etmesi için muhalifler tarafından yapılan tekliflere Başbakan M. Çaldaris şu cevabı vermiştir:

«Hükûmet şimdiden bu hususta ki fikrini söyliyememek mecburiyetindedir. Bu mecburiyet yapılan teklifin önemli olmasından ileri gelmiyor. Bunun sebebi

(Arkası 7 nci sahifede)

Şeker salıya ucuzluyor!

Ekonomi Bakanının önemli bir tebliği

Fiatler 28 ve 30 a inecek - Tuz dünden itibaren 7 kuruşa satılmağa başlandı

Şeker fiatlerinin inmesi hakkındaki kanunun Kamutaydan çıkması üzerine kanunun neşri günü derhal başlamak üzere şekerin toptan satış fiati tesbit edilmiştir. Bu fiatlere göre kanunun neşri gününden itibaren şeker fabrikalarında ve İstanbulda Sirkecide vagon veya motör içinde kristal şekerin kilosu 25, kesme şekerin kilosu 28 kuruş olarak satılacaktır.

Evvelce genel olarak şeker toptan kilosuna 2-3 kuruş fiat bindirilmesile satıldığına göre halk bakallardan toz şekerin kilosunu nihayet 27-28 ve kesmenin 30-31 kurusa alabilecek demektir.

Ekonomi Bakanının tamimi

Şeker fiatlerinin inişi münasebetile Ekonomi Bakanı Celâl Bayar İstanbul, İzmir ilbayları ile, diğer bütün ilbaylıklara şu telgrafı göndermiştir:

Halkımıza ucuz ve çok şeker yedirebilmek gayesile Kamutaya sunulan kanun lâyihası onaylanmıştır. 18-6-1935 salı günü Resmi Gazetede neşri mümkün olabilecektir. O tarihten itibaren atideki hususlara riayet olunacaktır:

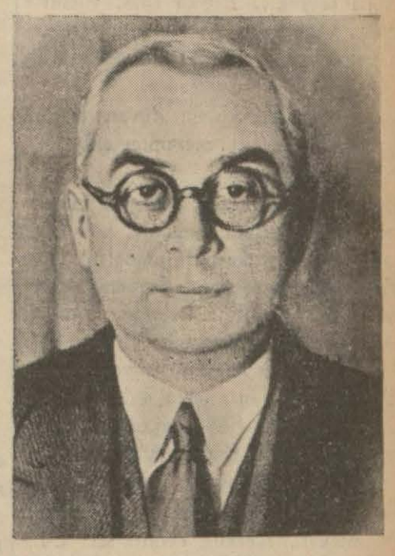

Ekonomi Bakanımız Celâl Bayar

1 — İstanbulda ve şeker fabrikalarında teslim edilmek üzere toptan ve toz şe-

(Arkası 6 ncı sahifede)

Çin - Japon kuvvetleri arasında çarpışmalar

Japonlar Çine yeniden kuvvet gönderdiler, Çinin Londra elçisi İngilizlerin müdahalesini istedi

Moskova 15 (Telsizle) — Büyük Çin duvarı önünde Çin ve Japon kuvvetleri arasında bugün çarpışmalar olmuştur. Japonlar bugün şimalî Çine yeni kuvvetler göndermişler ve oradaki mevkilerini kuvvetleştirmişlerdir. Diğer taraftan asiler de harekete gelerek Harbin yakınlarında bir trene karşı suikasd yapmışlardır. 6 kişinin öldüğü ve 20 kişinin de yaralandığı haber verilmektedir.

Çinliler İngilizlerin müdahelesini istiyorlar

Londra 15 (Telsizle) — Çinin Londra elçisi bugün İngiliz hükûmetine müracaat ederek Çin - Japon ihtilâfında İngilterenin müdahale etmesini rica etmiş ve Uzakşarktaki meseleleri halletmek için büyük devletlerin de iştirakile yeni bir konferans yapılmasını istemiştir.

Çinliler, Japonların teklifini kabul etmişler

Londra 15 (Telsizle) — Tokyodan gelen Haberler Çin hükûmetinin Japon metalibatını hep birden kabul ettiğini bildirmektedirler. Ayni haberlere göre, Ja-

(Arkası 5 inci sahifede)

Florya dünyanın sayılı plâjlarından biri olacak

İnşaat faaliyeti sür'atle ileriliyor, sahilde Atatürk için de bir köşk yapılıyor

Floryanın modern bir plâj olması için bu aybaşındanberi sarfedilen emekler kendini gösstermeğe başlamıştır. Bir ay sonra buranın manzarası tamamen değişecektir.

Dün Riyaseticumhur Kalemi Mahsus Müdürü Hasan Rıza, Şarbay yardımcısı Hâmid ve Sular Direktörü Ziya ile Şar Fen heyetinden bazı mühendisler Floryaya giderek tetkikat yapmışlardır. Bazı meb'uslarımız da bu tetkikata iştirak etmişlerdir.

Floryada bugünkü faaliyet merkezlerinden biri de Atatürk için hazırlanmakta olan köşktür. Köşk deniz üzerinde yapıl-

(Arkası 3 üncü sahifede)

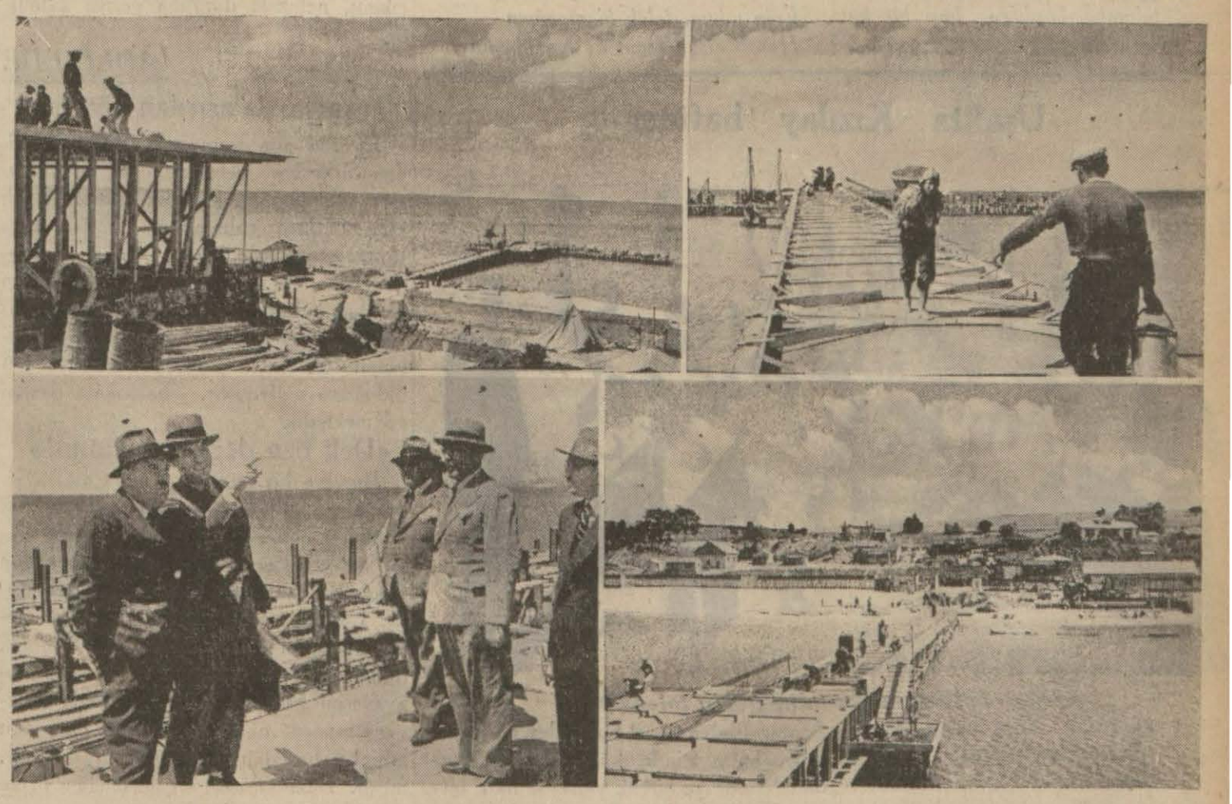

Yukarıda solda Floryada yeni yapılan binalardan birisi, sağda iskele inşaatı, aşağıda sağda iskeleden plâja bir bakış, solda Riyaseticumhur Umumî Kâtibi ve diğer zevat inşaatı tetkik ediyorlar

Ulusun hamiyeti

Hava Tehlikesini Bilenler üyesi yazılan vatandasların sayısı binleri aştı

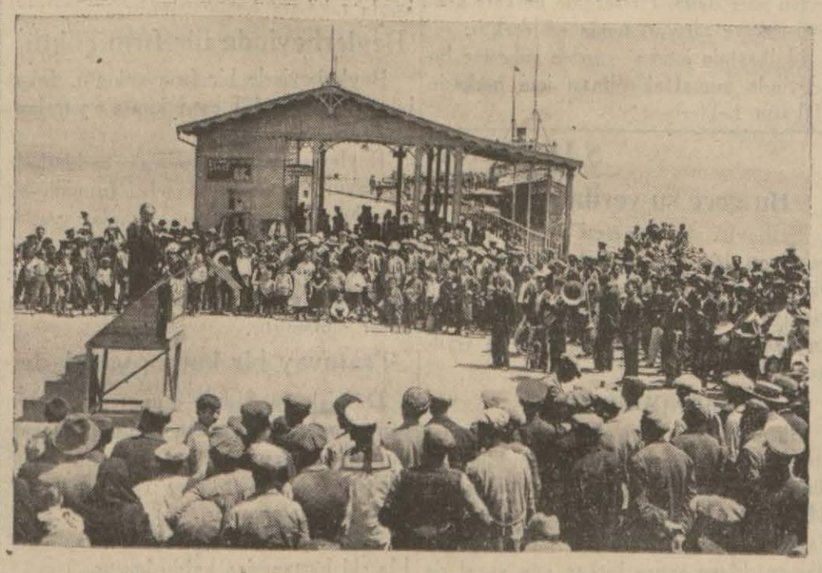

Mudanya iskele meydanında hava korunması hakkında halka bir söylev verilirken

«Hava tehlikesini bilen» lere yazılan üye gündengüne sayısını ve edilen teberrularla yapılan taahhüdler miktarını artırmaktadır.

Bir taraftan da ayrı ayrı kurumların bu önemli yurd korunması işindeki çalışmaları hızla ilerliyor.

Dünkü müsamere

Dün saat 21 de Alay köşkünde Türk Hava Kurumu namına İsmail Hakkı çok heyecanlı bir söylev vermiştir. Bundan sonra da Halkevi temsil şubesi tarafından (Sakaryanın Tayyarecisi) namındaki piyes pek büyük bir muvaffakiyetle oynanmıştır.

Teberrular

Yeni teberrular şunlardır:

İstanbul Anadolu sigorta şirketi 500, Hacı Abdullah İsviçre oteli sahibi 100, İbrahim Melek ve kardeşi Ankara Anafarta caddesi kuru kahveci 250, Mühendis Cemal Ankara Yenişehir 300, Köseoğlu Hakkı ve Tahsin

(Arkası 7 nci sahifede)

Anafarta

Güzide edib İsmail Habibin nefis yazısı yarınki sayımızda

Büyük halk romanı : 8

Yazan: Sermed Muhtar Alus

Arap Abdullah kimdi? Şahabın dalgası ne imiş?

O devrin eşi emsali bulunmaz kaldı - m kabadayısı, İstanbulun birinci nu - ara sayılı fırtınası, Onikiler denilen ha- rat güruhunun reisi ve elebaşısı Arab bdullahın, kendisini tanımışlardan öğ - ndiğimiz bir portresini çizelim:

Lâkabı Arabsa da Arab Bilâl, Arab Reyhan gibi simsiyah değil; habeşimsi, ani koyu esmer... Boyu adamakıllı u- un, bir metro doksana yakın ...

Kafası tıraş; elmacık kemikleri çıkık; ıyıkları seyrek... Boyca sırık, vücudce e etsiz, yani kalasvari amma, kalın ke- ikli; sırım gibi ve domuzuna da kuvvet- li...

Gelgelelim, iki kulağı duvar. Bağıra ağıra boğazını yırt, meramını anlat.

Kıyafetine gelince

Boynunda üç köşeli pehlivan muska- ı; sırtında devetüyü renginde, kukuleteli ako; seketinin yakasında alacalı bulaca- ı bir kefiye; camadana benzer yeleğin- le altın saat köstek; belinde Trablus tuşağı; ayaklarında çizme.

Üstünde, silâh namına ne yok ki?

Ceketin altından omuza asılmış saldır- na. Belin bir tarafında karadağ, öbürta- rafında usturpa. Çizmenin bir koncun- da söğüd ayprağı bıçak, ötekinde gümüş aplı, kavuşturma kamçı.

Memleketi, Kerkük civarındaki Sü - leymaniye imiş. Sultan Aziz devrinde, delikanlı iken İstanbula gelmiş.

Doğup büyüdüğü taraflarda pek peh- livan çıkmaz ama bunda pehlivanlık ta var. Kapışınca sıkı güreşirmiş, çok ta oyun bilirmiş; hatta huzur güreşlerine de girmiş.

İlk zamanlar yapı ırgatlığı, gümrük hamallığı etmiş.. Herifin damarı uçarı; vurmuş haşarılığa, başlamış ele avuca sığ- mamağa... Vukuat, vukuat, vukuat; dövmek, vurmak, kesmek; sıvırya kara - kolluk olmak.

Arab dağdan gelme ama tilki gibi de kurnaz; nabıza göre şerbet vermenin us- tası. Saraya tutkun dişlilerden arka pey- da etmiş: Onikilerin de hepsinden bas - kın çıkıp reisleri olmuş (*).

Mizacı zendost mu zendost; kadın tiryakisi mi tiryakisi. İstanbul cihetindeki koltukları, Galata ve Beyoğlundaki u - mumhaneleri adeta haraca bağlamış.

Artık başka işi yok. Nereye yeni bir yosma düştü? Hangi mahallede aksatalı ev tavuğu var? Hangi nazeninden yem çıkar? Aklı, fikri bunda.

Kurnaz ve girgin dedik, nüfuzlu kim- selere çatkınlığını da söyledik. Bunların da ayni kafada, kadın dalaveresi peşin- de koşanlardan olacağı malûm. Rengi bozuk zebellânın yüzüne gülüyorlarsa badem gözlerine âşık oldukları için gül- müyorlar a. Onların da çıkarları var.

Tabii, hepsile canciğer, kuzu sarması olmuş. Borusunu öttürdükçe öttürmeğe başlamış... İstediği kadar cam, çerçeve indirsin; duvar, tahtaboş aşsın; kafa yar- sın, göz çıkarsın, adam bıçaklasın; kapı baca ona kapalı.

Bir yerde belâlılık çıkardı mı etrafta- kilerin hepsi fare deliği bir paraya. Dev- riye, polis, bekçi gelip te Abdullahı gör- dü mü saniyesinde oracıktan yallah tor- nistan... Kimvurduya gitt bitti.

Onikilerin başı meşhur Arab Abdullah

Şayed ortalık kalabalık ta binbir ayak toplanmış, kısacası vak'a dallanıp bu - daklanmış; kafası gözü yarılanların, kolu budu kırılanların etrafı mahşer.

Arabda istifi bozma yok. (Yürüyün!) diyip polisi, devriyeyi önüne katıyor; kol- larını sallıya sallıya Zaptiyeyi boyluyor.. Doğru Nazır Paşanın odası.

Elini göğsüne koyup (merhaba!) yı basar basmaz içeri dalıyor, başkoltuğa geçiyor.

Sigara, kahve, limonata şerbet... Ke- kâ, gelsin sıkırdım sohbet:

— Abdullah aldırma öyle ufak işle- re; zifos kabilinden şeyler, geç!... Aç bakalım tatlı tarafından; yenilerden me- nilerden ne var ne çok? «Bağırarak ko- nuşacağı için odacıya el vurarak:» Reis le biraz görüşeceğiz, koridora kimseyi sokma!...

— Paşam, Macuncuya yeni gelen pi- lici görmedin... Bir içim su, ağzına lâ - yık!

Nazır Paşa yutkunurken ikinci ballı parmağı çalış:

— Benli Hürmüze evvelki gün bir hoşur getirdiler, tam senin harcın. Gü - verte, yan kamara, davlumbaz, hepsi ye- rinde. İstersen bu akşam bir düşelim!

Paşa, ağzı kulaklarında, sakal sıvaz- larken,

— Yapma paşacığım, şu kayma - ğa (**) şefaat edeceksen et te Gelibo - ludan getirt. Hünkâr yaveri ** Paşa, mabeyinci ** Bey, musahib ** Ağa da vadettiler ama onların lâfı bir kulağım - dan girer, öbüründen çıkar.

(Arkası var)

(*) Sonraları, Seccadecibaşının yar- dımile mirimiran olarak paşalığı bile ko- parmış, tulumbacıbaşılıkla başı bir kat daha göke erdirilmişti.

(**) Koltuk sahiblerinden meşhur Kaymaktabağı. Hünkârın baştacı ben - delerinden bilmem kimin hışmına uğra - mış, Geliboluya sürdürülmüştü. Hatta şu türkü bile onun için çıkmıştı:

Bozuldu lânesi üftadegânın
Perişan oldu bezmi âşıkanın
Evin yıktın, felek biçaregânın
Harab olsun senin de hanümanin

Uşakta Kızılay haftası

Kızılay haftası merasimine giden talebeler

Uşak (Hususî) — 8 haziranda U- şakta (Kızılay) haftası sürüyor. İlk gün her yer bayraklarla donandı. Mekteble- den ayrılan on beşer kişilik gruplar bir- leşerek ellerinde Kızılay bayraklarile Atatürk büstü önüne gelerek merasimle bir çelenk bıraktılar. Öğretmen Naciye Ay tarafından güzel bir söylev söylendi.

Bu hafta içinde postanede, hükûmet dairelerinde ve birçok yerlerde halk seve- seve Kızılay pulu kullanmaktadır. Ayın on beşinde Halkevinde Kızılay çıkarına bir balo verilecektir. Şimdiden hazırlık yapılıyor.

Şehir ve Memleket Haberleri

Şarbay gelince Hal açılacak

Esnaftan teminat almakta ısrar ediliyor

Şarın, Kerestecilerde yaptırmış olduğu hâlin bütün noksanları tamamile ikmal edilmiştir. Hâlin şimdiye kadar toptancı tecimenlere açılmış olmamasının ve muameleye başlanmamasının sebebi, mütaahhidile olan küçük bir para ilişiği yüzündendir. Şar Muhittin Üstündağ, Avrupa seyahatinden döner dön - mez bu para işi de derhal başarılarak hâl açılacaktır.

Hâlin işe başlamasile şar gelirinde mühim miktarda bir fazlalık temin edil- miş olacaktır.

Zira şar kanununun 15 inci madde - sinde emredildiği veçhile yaş ve kuru meyvalar, sebzeler, peynir, yağ, zeytin, zeytinyağı, yumurta gibi halkın hemen bütün zarurî ihtiyaclarını teşkil eden maddelerin alışverişi, burada yapıla - cak ve bu alışverişten bir resim alına - caktır.

Şar İstatistik şubesinin yapmış olduğu bir istatistiğe göre 1933 malî yılı i- çinde eskiden hâlin yerini tutan Mey- vahoşta 10,540,429 kilo, 8,737,509 aded, 2,588,715 demet sebze satılmıştır.

Bunların değeri 114,714 liradır. Gene ayni sene içinde meyva satışının yekû- nu 9,388,332 kilodur. Bunun değeri de 1,427,361 liradır.

Hâl direktörlüğünce hazırlanan tari- feye göre hâlde alınan küçük yer pa - rası kap başına sepetlerle küçük küfe - ler, şeker sandığı, küçük küfeler ve kü- çük incir ve üzüm torbalarından 20, orta küfelerden 5, diğer kap ve çuval - lardan 2,5, büyük küfelerden 6, büyük çuvallardan 10 kuruştur.

Bu hesabla 1933 yılı yer kirası 18,456 liradır. Yeni hâlde alınacak resim de buna ilâve edilecek olursa, bu varidat birkaç misline baliğ olacaktır.

Esnaftan istenen teminat

Kerestecilerde hâl tüzüğünün tatbikı dolayısile, hâle girecek esnafla şar e- konomi direktörlüğü arasında bir ihti- lâf çıktığını yazmıştık.

Toptancı esnaf, hâlin, liman işleri müstahdemlerinin işe alınıp çıkarılma- sına karışmasından, esnaftan hüsnühal varakasile beraber 2000 lira bir teminat akçesi istemesini gayrikanunî bulmak- tadır. Bunun için dün tekrar Şar Eko - nomi direkötörlüğile konuşarak bu ka- yıdlerin kaldırılmasını istemişlerdir.

Halbuki Ekonomi direkötörlüğü hâlin bir borsa olduğunu ve bütün borsalarda olduğu gibi, burada da borsacılardan te- minat parası istenmesi zarurî bulun - duğunu, sonra burada iş görecek zeva - tın hüsnühal varakasını göstermesi de meslek ahlâk ve karakteri icabatından bulunduğunu, binaenaleyh hâl tüzüğü- nün tamamile tatbik edileceğini kendi - lerine tekrar tebliğ eylemiştir.

İhtısas Mahkemelerinde

Şekercilerin muhakemesi

Bulgaristandan gelen göçmenlerin du- rumundan istifade ederek şeker kaçak- çılığı yapmak suçile mahkemeye verilen Salâhattin Rifat ve arkadaşlarının du- ruşmalarına dün de gümrük sekizinci ih- tısas mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü duruşmada şekerleri Salâhattin Rifat ve arkadaşlarından satın alan Ke- rim dinlenmiştir. Kerimin söylediği söz- ler Salâhattin Rifat ve arkadaşlarını si- nirlendirmiş ve aralarında bir münakaşa çıkmış, neticede duruşma geriye kalmış- tır.

ADLİYEDE

Tramvayda aşırılan 750 lira

Evvelki gün tramvayla Sultanahmed- den Sirkeciye gelmekte olan bir yolcu- nun cebinden yankesicilik suretile Yedi yüz elli lirası çalınmıştır. Yapılan araş- tırma neticesinde bunun sabıkalı yanke- sicilerden Celâl isminde biri tarafından alındığı anlaşılarak adliyeye verilmiştir. Celâlin evinde iki yüz elli lira para bu- lunmuştur. Suçlu paranın bundan ibaret olduğunu söylemiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

«Deli ben değil. avukatım!»

Bundan bir müddet evvel Çatalca ci- varında Hallaçlı köyünde reçber Halil İbrahimi öldürmekle suçlu Mehmed, A- rif ve Üzeyirin muhakemelerine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiş- tir. Bundan evvelki celsede Üzeyirin ve- kili suçlunun akıl hastalığına müptelâ olduğunu ileri sürerek Tıbbı Adlice mu- ayenesini istemişti. Dünkü celsede mua- yene raporu okunmuş ve iddia olunduğu gibi bir hastalığı bulunmadığı bildiril- miştir. Bazı şahidler çağırılmak üzere dava başka güne bırakılmıştır.

Üzeyir mahkemeden çıktıktan sonra: «— Deli ben değilim; avukatım delidir. Onu Tıbbı Adliye göndermeli» demiştir.

İstiyoruz!

İşçinin cumartesi yevmiyesi tam olarak verilmelidir!

Cumartesi günü çalışanların yev- miyeleri işi bir mesele halini almıştır. Hükûmetin noktai nazarı bunların cumartesi günü saat bire kadar ça- lıştırılarak tam yevmiye almaları ol- duğu halde maalesef bazı müesseselerin buna riayet etmedikleri anlaşılmıştır. Hatta bu müesseseler arasında Darbhane, İnhisarlar ve saire gibi resmî vaziyeti olanlar da vardır.

Hükûmetin bu meseleyi yakında halledeceği muhakkaktır. Dün bazı müesseselerde amele tam yevmiye almak hususunda ısrar etmiştir. Bu vaziyet karşısında polis tedbir alma- ğı düşünmüştür. İç İşleri Bakanı bu mesele ile yakinen alâkadar olmak- tadır.

Bu meselede işçinin pek açık olan hakkını korumak lâzımdır. Cumar- tesi günleri öğleden sonra; hükûmet- tin çıkardığı kanuna uyularak tatil yapılıyor. İşçinin tamamen ihtiyarı ve iradesi haricinde olan bu tatil hiç bir zaman onun noksan yevmiye al- masını icab ettirmez. Vaziyetteki sa- rahat meydanda iken işin bir karara bağlanarak amele hakkının korun- masını,

İstiyoruz?

Halkevinin çok iyi bir teşebbüsü

Yoksul kadınlara yardım edilerek elişleri yaptırılacak

İstanbul Halkevleri içtimaî yardım derneği dün öğleden sonra saat ikide Ca- ğaloğlundaki merkezlerinde İstanbul Halkevi içtimaî yardım derneği başkanı Feridunun başkanlığında toplandı. Halkevi gecen sene Galatasaray lisesinde açılan Yerli Mallar ser- gisinde yoksul kadın ve kızları - nın el işlerini teşhir etmek için bir pa - viyon temin etmiş ve çok iyi sonunçlar al- mıştı. Bununla kalmıyarak bu yardımları daha büyük bir şekilde yürütmek için İs- tanbul Halkevleri yardım şubelerine bi- rer yazı gönderilerek delegeler istenmiş- tir. Dün bu delegelerden birkaçı toplan - tıya gelmişlerdir.

Bugünden itibaren her Halkevi içtimaî yardım derneği kendi çevresi içerisindeki yoksul kadın ve kızları bulup bütün ma - sariflerini de Halkevi tarafından vererek dikiş, brode, havlu, elbezleri ve daha bir- çok elişleri yaptıracaklardır. Yapılan iş- ler her salı günü saat 12 den 2 ye kadar Cağaloğlunda Halkevi merkezindeki me- mura verilecek, karşılığına da bir makbuz alınacaktır.

Yoksul kadın ve kızlar, çevrelerindeki Halkevlerine baş vurarak gerek yapa - cakları işlerin masraflarını alabilecekler, ve ellerinde bulunan işleri bırakabilece- klerdir.

Bu işler daimî bir sergide herkese gös- terilecek ve satışları temin edilecektir.

Halkevinin içtimaî yardım şubesine bu ödevinde muvaffak olması için herkesin alâkasını bekleriz.

ŞAR İŞLERİ

Bu gece su verilmiyecek

Şarbaylık su sosyetesi su yollarının takviyesi işine devam etmektedir. Yeni bazı borular daha takılmak üzeredir. Bu yüzden bu gece ve yarın gece saat do- kuzdan sabaha kadar şehrimize su veril- miyecektir.

Şarbay dönüyor

Bir müddettenberi Avrupada seyahat etmekte olan Şar ve İlbay Muhiddin Üs- tündağ yakında İstanbula dönecektir. Muhiddin Üstündağ bu seyahatinde İtal- ya ve Fransanın bellibaşlı mühim yerle- rini gezdikten sonra birkaç gün evvel de Berline gitmiştir. Şarbay Berlinden İstan- bula dönerken iki gün de Viyanada du- racak, orada bazı kurumları gezecektir.

İNHİSARLARDA

Tekirdağ fabrikası büyültülüyor

İnhisarlar idaresinin Tekirdağındaki şarab fabrikasının büyültülmesi ve tama- men asrî bir müessese haline getirilmesi için gereken tesisat vücude getirilmekte- dir. Evvelce yalnız şarab yapan bu fab- rika son zamanlarda tabiî bir surette kay- nak imaline de başlamıştır.

İnhisarlar Genel Direktörü Mithat Ye- nel Tekirdağına giderek bu fabrikayı tet- kik etmiş ve Trakyanın bağcılık ve şa - rabcılık durumlarını da etüt ederek şeh- rimize dönmüştür.

Bir şırıngadan çıkan ölüm davası

Dün üç doktor şahid olarak dinlendi

Şefkat yurdunda Ayşe isminde bir hastaya dizanteri aşısı yaptıktan sonra kolunun kangren olmasına ve bu suretle ölümüne sebebiyet vermekle suçlu yurdun hastabakıcılarından Matmazel Katerin aleyhindeki davaya dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilerek şahid sı- fatile Fransız hastanesi dahiliye mütehassı- sı Dr. Gassen dinlenmiştir. Bu şahidle beraber müdafaa şahidi olarak dinlenen Fransız hastanesi direktörü doktor Hü - seyin Kenan ve İzmir memleket hastanesi asabiyet mütehassisı doktor Cevad Seza: kangren mikrobunun şırınga iğnesinden geçmesi imkânı olduğu gibi iğne nekadar da temiz olsa gene bir kaza ihtimali bu- lunduğunu, çünkü bu mikrobun yalnız iğne ile değil daha birçok tesirlerle de geçmesi mümkün olduğunu; bunda en ziyade müessir hastanın bünyesi olacağını söylemişlerdir. Dispanserde çalışan E - mine isminde diğer bir şahid de matma - zel Katerinin Ayşeye şırınga yapaıken iğneyi ispirto ile yıkayarak temizledik - ten sonra pens ile aldığını bildirmiştir. Diğer şahidlerin gelmesi için dava başka güne kalmıştır.

CEMİYETLERDE

Berberlerin kazanc vergisi

İstanbul berberlerinin kazanc vergisi kanununda mevkilerinin değiştirilmesi için yaptıkları müracaate Finans Bakanlığı tarafından karşılık verilmiştir. Bu karşı- lıkta berberlerin kazanc vergisi nisbeti münasib görüldüğünden şikâyete mahal görülmemektedir.

Halbuki berberler bu kanaatte değil- lerdir. Çünkü berberler kazanc vergisin- den değil, kanundaki mevkilerinden sikâ- yetçi olduklarını bildirmektedirler. Ber - berler kendilerinin san'atkâr olduklarını, halbuki kanunda kazinocu, kabzımal ve otelcilerle bir araya konulduklarını, kendi mümasilleri meslek sahiblerinin kanunun başka bir fıkrasında bulunduğunu söyle- mektedirler.

Berberler bunun için tekrar müracaat edeceklerdir.

POLİSTE

Tifosta eroin yapan şebeke

Bakırköyünün Tifos köyünde bir çift- likte bir eroin imalâthanesinin meydana çıkarıldığını yazmıştık. Yapılan derinleş- tirmede bu işle daha birçok kimselerin a- lâkaları meydana çıkmaktadır. Kaçak - çıların yakalandıkları çiftlikte yerin al- tını kazarak mahzenler vücude getir - dikleri ve imalâtı burada yaptıkları anla- şılmıştır.

Muhabiri döğmüş

Galatada İzmirli hanında oturan ilân kumisyoncusu ve iki Yunan gazetesinin İstanbul muhabiri Konstantin, Yunanis - tandan tayyare ile gazete getirten gaze - teci Yaninin işlerini bozmuş imiş..

Yani dün gene bu yüzden açılan kav- gada muhabir Konstantini dövmüştür. Fakat polisler Yaniyi yakalamışlar, hak- kında takibata başlamışlardır.

Beylerbeyinde bir fırın çöktü

Beylerbeyinde bir fırın çökmüş, fakat büyük bir tesadüf eseri kimse yaralan- mamıştır.

Beylerbeyinde Çamlıca caddesinde 11 sayılı Vartanın ekmekçi fırınının alt kat duvarlarının ahşab kısımları yapıl- mak üzere dülger kosti tarafından tami- ratı yapılmakta iken fırının ikinci katı birdenbire çökmüş, fakat nüfusça hiçbir zarar olmamıştır.

Tramvay bir kadını yaraladı

Dün akşam Şişlide oturan Ayşe, Di- vanyolunda tramvaydan inmiş, karşı kal- dırıma geçerken vatman Ömerin idare- sindeki 62 sayılı tramvay çarpmış ve ya- nından yaralanmıştır.

Yaralı kadın cankurtaran otomobilile Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Kadıköy iskelesinde adam vurdu

Evvelki gün, Köprü Kadıköy iskele- sinde evvelce büfeci Müslim, Karaköyde büfeci Dimitriye Tahtakalede raslamış eskidenberi beslediği kini hatırına gele- rek tabancasını çekip o kalabalık ara- sında dört el atarak Dimitriyi ayağından yarlamıştır. Suçlu kaçmışsa da yakalan- mıştır.

VİLÂYETTE

Nüfus sayımına hazırlık

Nüfus sayımı işleri için şehrimize gelmiş olan İstatistik Umum Müdürü Celâl dün de Vilâyete gelerek bu işlerle meşgul olmuştur. Celâl bugün Ankaraya döne- cektir.

Siyasî icmal

Cenubî Amerikadaki harb

Avrupa devletleri 1823 de şi- malî Amerika birliği devleti ta- rafından vazolunan Monroe ka- nunu ile, orta ve cenubî Amerikadaki müstakil devletlerin gerek dahilî işlerine, gerekse aralarındaki işlere karışmaktan menedilmişlerdi. Şimalî Amerikanın bu himayesi cenubî Amerikanın Avrupa devletleri arasında Afrika kıt'ası gibi pay- laşılmasına mâni olmuştur.

Fakat bu devletlerin kendi aralarında harbetmelerine ve didinmelerine mâni o- lacak bir kayıd vazolunamamıştır. Bu- nun için orta ve cenubî Amerika devletle- ri arasında vakit vakit kanlı ve uzun mu- harebeler zuhur edegelmiştir.

Cenubî ve orta Amerika devletlerinin çoğu Uluslar Derneğine dahildirler. Fa- kat Monroe kanunundan dolayı bu U- luslar Derneğinin bu devletler üzerinde nüfuz ve tesiri hemen yok gibidir. Bu hükûmetler Uluslar Derneğine aza ol - mak itibarile Avrupa devletlerinin işlerine ve ihtilâflarına karıştıkları halde Avru- palı aza devletler, cenubî ve orta Ame- rikanın işlerine karışamıyorlar.

Meselâ cenubî Amerika devletlerinden Paraguay ile Bolivya 1933 senesinden- beri harbetmekte idiler. Bu harb iki dev- let arasındaki sınırların ötedenberi tayin edilmemiş olması ve aradaki zengin Ça- ko arazisinin bir türlü paylaşılamaması sebeb olmuştu. Vaktile Bolivya bu yer - lere ehemmiyet vermiyordu. Lâkin Şili ile yaptığı muharebede Bahrimuhiti Ke- birdeki sahillerini kaybettikten sonra Ça- ko arazisinin iki tarafından geçen büyük nehirler vasıtasile Bahrimuhiti Atlasiye mahreç bulmak istemiş ve bu yüzden Pa- raguay ile ihtilâfa düşmüştü.

Uluslar Derneği bu muharebeye defat- la karışmak istemişti. Lâkin bir tesir ya - pamamıştı. Hatta son müdahalesi Para - guay hükûmeti tarafından muzaffer ordu- sunun ilerlemesine engel telâkki olun - muştu. Bundan dolayı bu devlet Der - nekten bile çıkmıştı. Tarihin en kanlı ve en korkunc harblerinden sayılacak olan bu muharebede bidayetinde Paraguay - lılar muzaffer olmuşlardı. Son zamanlar- da ise talihi harb Bolivyalılara güler yüz göstermişti.

Uluslar Derneğinin aczi karşısında bu muharebenin sonu gelmiyecek suretle u- zaması Brezilya ve Arjantin gibi büyük komşu devletler ile şimalî Amerikanın sabrını tüketmiştir. Bu devletler her iki muharib hükûmetin dış bakanlarını Ar - jantinin merkezi Boenos Ayrese davet ederek tavassut teklifinde bulunmuşlar- dır. Harbden usanan ve silâh ile davala- rını halledemiyeceklerini anlıyan iki dev- let bu tavassutu kabul etmişlerdir. Bir mü- tareke yapılmıştır. Mütareke esnasında iki taraf uzlaşmağa çalışacaklardır. Muvaf - fak olamadıkları takdirde ihtilâfı beynel- milel divanı adalete vermeği bazı şart - larla kabul etmişlerdir. Bu suretle kanlı bir harb şimdilik nihayet bulmuş gibi gö- rünüyor. Bütün harb düşmanlarını sevin- diren barışta Uluslar Derneği âmil olamamış ise de Amerika hükû - metleri arasında beliren tesanüdün büyük faydası görülmüştür.

MUHARREM FEYZİ TOGAY

KÜLTÜR İŞLERİ

Talebelerin bir dileği

Bu seneye kadar liselerin son sınıf me- zuniyet imtihanlarının haziran devresinde doğrudan doğruya sınıfta talebe bırakıl- mıyordu. Ancak bütünleme imtiha - nından sonra kalıyor ve ertesi sene mek- tebe devam etmemek şartile kaldığı grup- lardan imtihana tâbi tutularak sınıf geçi- riliyordu. Gene bundan evvelki senelerde fen şubesinin riyaziyesi bir grup sayılır- ken bugün, müstakil ders addedilmek - tedir. İşte bu ağır şerait yüzünden bu seneki haziran devresinde sınıfta kalan- ların haddi hesabı yoktur.

Kalan talebelerin içerisinde ailevî va- ziyetlerinin müsaadesizliği itibarile ayni sınıfa bir sene daha devam edemiyecekler pek çoktur. Kültür Bakanlığının bu va- ziyeti nazarı itibare alarak bu talebele- rin eylûl bütünleme yoklamalarına girme- lerini, hiç değilse devam mecburiyetinin kaldırılmasını temin etmesi istenilmekte- dir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

SON HABERLER
TELGRAF, TELEFON ve TELSİZLE

Ziraat Bankasına borclu olan çiftçiler

20 milyon liraya varan çiftçi borçları on beş yılda ve yüzde üç faizle ödenecektir

Ankara 15 (A.A.) — Kamutay dün yaz tatili kararını almadan önce, devamlı bir surette yaptığı toplantıda tarım, ekonomi, bayındırlık, kültür ve finans bakımından çok değerli bir seri kanun lâyihasını kabul etmişti.

Ziraat Bankasının 1931 yılı sonuna kadar olan ipotekli ve müteselsil kefaletli bütün ziraî alacaklarının yüzde üç faizle on beş yıl için taksitlendirilmesine aid kanun bunların başında gelmektedir.

Bilindiği gibi, 1929 yılından önce ve onu takib eden yıllarda ürün değerlerinin dünya ekonomik buhranı karşısında gittikçe düşmesi, çiftçilerimizi üretim masraflarını koruyamıyacak ve bankaya karşı olan borcunu ödiyemiyecek bir hale düşürmüştür.

Ödemesinde çiftçilerimizin zorluklarla karşılaştığı ve 20 milyon liraya vardığı tahmin olunan bu borcun çiftçiyi sıkmadan ödenecek bir şekilde taksitlendirilmesi işi ise son yıllar içinde hükûmetin bir hal sureti bulmak için üzerinde durduğu başlıca meselelerden birini ve belki de en mühimmini teşkil edememekte idi.

Bir taraftan çiftçilerimizin hayatında bir genişlik yaratacak ve onu toprağına bağlıyacak olan bir hal şekline varılırken gene varlığı çiftçilerimiz için hayatî bir değerde bulunan Ziraat Bankasının vaziyeti de gözönünde bulundurulması zarurî idi. İşte bu iki mühim noktanın, iki tarafın da vaziyetlerini kurtaracak bir şekilde telifi için alâkadar makamlarca ve Kamutay komisyonlarınca yapılan uzun tetkikler sonunda bulunan şekil, dün Kamutay genel toplantısından bir kanun olarak çıkmış bulunmaktadır.

Türk çiftçisinin hayatında bir dönüm noktası teşkil edecek ve onu iç ferahlığı içinde tarlası üstünde çalıştıracak olan bu kanunun ana hatlarına göre, ve yukarıda işaret edildiği gibi, bankanın envanterinde yazılı vadesi gelmiş veya gelmemiş ve gene bu tarihten sonra yeni senedlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli müteselsil kefaletli bütün ziraî alacaklar yüzde 3 faizle ve on beş yıl müddetle taksitlendirilecektir. Şu kadar var ki bu taksit adedi her biri beş liradan aşağı düşmemek üzere ilk taksit 1936 yılında alınacak ve taksit vadeleri her yerde mahsul toplama ve satma mevsimlerine göre hesab olunacaktır.

Bankanın 1932 yılı başlangıcından sonra yeniden yapılmış her nevi ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî istikrazlardan mütevellid alacakları bu kanunun hükmü dışındadır. Ziraat Bankasının bu kanunun hükümleri içinde taksite tâbi müteselsil kefaletli alacaklarından, kooperatif ortakları nezdinde olup teşekküllerini müteakib bu kooperatiflere devredilmiş olanları da tecile tâbi tutulmaktadır.

Kuraklık ve herhangi bir afet veya mücbir ve fevkalâde bir sebeble birkaç taksitin kısmen veya tamamen teciline zaruret görülecek hallerde bu tecil, bankanın teklifi ve bakanlar kurulunun tasvibile kararlaştırılır ve tecil edilen bu taksitler yüzde üç faize tâbi tutulacaktır.

Diğer taraftan bu kanunla ziraî borcların bu suretle uzun yıllar için taksitlendirilmesi yüzünden bankanın işleme ve kâr, zarar vaziyetlerinde pek tabiî olarak husule gelecek mühim tesirlerini karşılamak için de devlet, 1936 malî yılından başlıyarak her sene, bankanın fevkalâde ihtiyat akçesini teşkil etmek üzere bir milyon lira vermeği üzerine almış bulunmaktadır.

Fransada tasarruf tedbirleri

Devlet masrafları 5 milyar frank kısılacak

Paris 15 (A.A.) — Kapital gazetesinin yazdığına göre, hükûmet, yasa hükmündeki kararnameleri bir temmuzdan itibaren taptamak (tatbik etmek) niyetindedir.

Alınacak tedbirler arasında şunlar vardır:

Bir takım aylıklar azaltılacak, yahud ki büsbütün kesilecektir. Ertikten (meslekten) yetişme askerlere verilen «muharib» paraları da kesilerek, böylece 1 milyar 500 milyon frank elde edilecektir.

İkinci derecedeki demiryolları işletilmiyecek ve demiryollar işyarlarının sayısı azaltılacaktır. Böylece de 2 milyar frank elde edilmiş olacaktır.

Hükûmet işyarlarının sayısı gitgide eksiltilecek, bir takım ödek (tazminat), ikramiye, fazla çalışma karşılığı adile verilen paralar kesilecek, bazı ödevler kaldırılacaktır. Bu da hazineye 1 milyar frank kazandıracaktır.

Sosyal sigorta işlerine yeniden düzen verilerek, buradan da 550 milyon artırılacaktır.

Bütün bunların yekûnu 5 milyar franktan artık tutulacaktır.

Paris 15 (A.A.) — Hükûmetin finansal düşünceleri hakkında kurma ile (kasden) çıkarılan haberler üzerine, başbakanlığın söz söylemeğe yetgili şahsiyetlerinden biri:

«— Hükûmet, frangı koruma işine engel olmağa çalışanlara karşı gereken tedbirleri almaktan çekinmiyecektir.» demiştir.

Ayni adamın dediğine göre, parlamentonun hükûmete vermiş olduğu yetgiler, ayrışık partilerin kabineye karşı çevirdikleri dolabların önüne geçmek için yetecektir.

Paris 15 (A.A.) — M. Laval, başbakanlığa bağlı bir teknisyenler konseyi kurmuştur. Bunun üyeleri, devlet demiryolları direktörü M. Daury, eski ulusal ekonomi asbakanı ve para işleri yardımcı direktörü M. Rueffdir.

Faydalı yağmurlar

Ordu ve Giresunda feyizli yağmurlar yağdı

Ordu 15 (A.A.) — Bir buçuk aydanberi süren ve herkesi düşündüren kuraklıktan sonra dün akşam faydalı yağmurlar başlamış ekinlere, fındıklara yeniden hayat vermiştir.

Giresun 15 (A.A.) — Uzun zamandanberi süren yağmursuzluk yüzünden ekinler sararmaya başlamış ve buğday fiatleri de bir misli yükselmişken dün akşamdanberi başlıyan ve bol bol yağmakta devam eden yağmur her türlü korkuları gidermiş ve herkesi sevindirmiştir.

İnsül beraet etti

Nevyork 15 (Telsizle) — İnsül ile kardesi Samuel hakkında temyiz mahkemesi bugün beraet kararı vermiştir.

N. R. A. bir sene uzatıldı

Londra 15 (Telsizle) — Amerika Cumhur Başkanı M. Ruzvelt N. R. A. yı 1 nisan 1936 tarihine kadar temdid eden kararnameyi bugün imzalamıştır.

Meksika kabinesi düştü

Londra 15 (Telsizle) — Meksika kabinesi bugün istifa etmiştir. Cumhur Başkanı M. Kardella yeni kabinenin pazartesine kadar kurulmasını saylavlar kurumu baskanından istemiştir.

Bir İtalyan tayyaresi parçalandı

Paris 15 (Telsizle) — 410 kilometro süratle Romadan Milânoya gitmekte olan bir İtalyan tayyaresi yere düşmüş ve parçalanmıştır. Tayyarenin pilotu Adriano Sakila ölmüştür.

Italyan - Habeş ihtilâfı

Ingiltere Habeşlerle gizli bir anlaşma mı yaptı?

(Baştarafı 1 inci sahifede)

gazetesinin Eritreye gönderdiği muhabir oradan yazdığı bir mektubda diyor ki:

«— Oturduğum otelin penceresinden denizde büyüklükleri 20 bin ile 5 bin ton arasında değişen 40 kadar İtalyan gemisi görüyorum. Bunlar asker ve harb levazımı doludur.

Bu şehirde izdiham pek müthiştir. Vaziyet gösteriyor ki bu askerler İtalyada alelâcele silâh altına alınmışlar ve gemilere doldurularak bu küçücük limandan sahile çıkarılmaları güçlüğü ile iskân müşkülâtı gözetilmeden buraya sevkolunmuşlardır. İzdiham yüzünden cenubî Afrikaya giden bir yolcu vapuru buradan geçerken bırakmak mecburiyetinde bulunduğu eşyayı sahile çıkarabilmek için kızgın güneş altında üç hafta gibi uzun bir zaman beklemiş, güçhal ile sahile çıkardığı eşyayı koyacak yer bulamamıştır. Gelen vapurların adedi gün geçtikçe artıyor.

Birdenbire tasavvur edilemiyecek kadar kalabalıklaşan Eritre susuzluk içinde kıvranmaktadır.

Bu pek mühim mesele İtalyan kumandanlarını derin derin düşündürmektedir. Buraya Adenden pek büyük fedakârlıklar ve güçlüklerle su getirilmektedir. Askerler arasında dizanteri, malerya ve güneş çarpması gibi hastalıklar büyük zayiat verdirmektedir.

Mısır ve Felemenk hükûmetleri İtalyanın Habeşistanda yol yaptırmak için Mısır ve Batavyadan amele toplamasına mâni olmuşlar ve resmen müsaade etmiyeceklerini bildirmişlerdir.

İtalya bu vaziyet karşısında her halde telâşe düşmüş olacak ki İngiltereden 7 bin tonluk ve 20 senelik köhne gemileri otuz bin İngiliz lirasına almak mecburiyetini hissetmiştir. Bunlarla İngiltere Süveyş kanalını kapattığı takdirde cenubî Afrikadan erzak taşıttıracaktır.»

Son vaziyet

Roma 15 (A.A.) — Giornale d'İtalia gazetesi yazıyor:

«Habeşistan İmparatorunun Ogaden bölgesinde İngilizlerden arka bulmağa çalıştığı söyleniyor. İmparatorun Harar'da yaptığı son gezideki amacı, İngiltere ile Habeşistan arasındaki uzlaşmayı berkitmek ergesile (maksadile) İngilizlerle buluşmak idi.»

Ayni gazete, Giggivada böyle görüşmeler olduğunu, fakat İngilizlerin saknılı (ihtiyatlı) hareket ettiklerini yazmaktadır.

Habeşistan İmparatoru Berbaraya gitmek için İngiliz Somalisi hükûmetile de görüşmek istemiş, fakat İngilizler bu dileği kabul etmemişlerdir.

Giornale d'İtaliya gazetesi, İmparatorun, İtalyan - Habeş anlaşmazlığında İngiltereye dayanabileceği uygusunu uyrularına (tebaalarına) vermek istediğini yazmaktadır.

Süveyş kanalınının kapatılması meselesi ve Mısır

Roma 15 (A.A.) — İskenderiyeden bildiriliyor: Elbelâğ adlı Mısır gazetesi başbetkesinde Süveyş kanalının İtalyan gemilerine kapatılması inhtimali hakkında son günlerde İngiliz gazeteleri tarafından ileri sürülen meseleyi incelemektedir.

Bu gazete, İngilizlerin ortaya attıkları kanıtları (delilleri) reddettikten sonra 1888 tarihli andlaşma prensiplerine göre şunları yazmaktadır:

«1— Süveyş kanalının gerek barış ve gerek harb ve tecim gemilerine açık bulundurulması gerektir.

2 — Gemilerin Süveyş kanalından özgür olarak geçmelerini sağlamak işi Mısır hükûmetinin kuvvetlerine düşer.»

İtalyadan çıkarılan Amerikan gazetecisi

Şikago 15 (A.A.) — Şikago Tribün gazetesi başbetkesile, İtalyadaki aytarı M. David Darrahın sınır dışına çıkarılmasından bahsederek diyor ki:

«M. Darrahın geçen cumartesi ve pazartesi günleri bize gönderdiği telgraflarda, Musolininin bugün içinde bulunduğu finansal ve yönetsel (idarî) zorlukları anlamakta idi. Diktatörlüğün, iflâsa, harbe ve kargaşalığa doğru ilk adım olduğunu, Amerikalıların bilmesi önemlidir. Ayni zamanda Amerikan ulusunun bir diktatörün basın özgenliğini yıkmak hususunda nereye kadar gideceğini öğrenmesi faydalıdır.»

M. Darrahın, İtalyadaki genel ekonomik durum hakkında gazetesine bir yazı gönderdiğinden 12 haziran tarihinde sınır dışına çıkarıldığı hatırlardadır. Bu yazıda ayni zamanda İtalyan - Habeş anlaşmazlığından da bahsedilmekte idi.

İtalyaya girmesi yasak edilen gazeteler

İtalyan hükûmeti İngiliz gazetelerinden dördünün muayyen olmıyan bir zaman için İtalyaya girmesini yasak etmiştir. Bu gazeteler Manchester Guardian, Daily Herald, Evening Standard ve Sunday Expresstir. Bu dört gazetenin İtalya - Habeş ihtilâfına dair yazdıkları bazı yazılar, İtalyaya aleyhtar telâkki edilmiştir.

Sulh mükâfatını kazanan muharririn makalesi fırtına kopardı

Roma 15 (A.A.) — Barış Nobel mükâfatını almış olan Angellin Norveçli Dagbladet gazetesine yaptığı söylev İtalyan gazetelerinde kuvvetli protestolara yol açmıştır.

Angell, İtalyan -Habeş çekişmesinde Uluslar Sosyetesinin işe karışarak Süveyş kanalını İtalyan gemilerine kapamasını ileri sürmektedir.

Giornale d'İtalya diyor ki.

«Süveyş kanalının ve genel olarak boğazların Uluslar Sosyetesi elinde bir alet olabileceği kabul edilirse ilkönce bütün boğazlar repiminin değiştirilmesine girişilmek lâzımdır. Artık bu Cibraltarda ne de Süveyş kanalında İngiliz bayraklarının, toplarının ve askerlerinin yeri yoktur Çünkü dünyada hiç bir memleket Uluslar Sosyetesi jandarmalığının tek bir devlete verilmesini kabul edemez. Boğazlar yalnız İtalyaya karşı değil fakat öteki devletlere karşı da ve bunların arasında geçmiş te olduğu gibi Afrika ve Asya memleketlerile olabilecek ihtilâflarda İngiltereye karşı da ileride kapatılması lâzım gelecektir.

İngilterede hiç kimse Angellin bu düşüncesine yanaşmıyacaktır. Çünkü böyle bir hali her hangi bir memleket olursa olsun kendisine karşı fiil bir düşmanlık hareketi olarak karşılıyacaktır.

Lavrens ölmemiş!

İngiliz casusu şimdi Habeşistanda çalışıyormuş..

Roma 15 (A.A.) — Ottobre gazetesinin Port Saidden aldığı bir habere göre Albay Lavrens ölmemiş ve şimdi Adisababaya gitmekte bulunmuştur.

Lavrens

Londrada Entelijens servisin isteğile Lavrensin ailesi bir kaza yüzünden albayı ölmüş gibi göstermiştir. Taki, Lavrens istediği gibi yeni işler arkasından koşabilsin.

Bir İngiliz petrol gemisi Port Saide uğradığı sırada geminin kaptanı yanında bir bahriyeli ve bir yüzgeç olduğu halde yiyecek almak için karaya inmiş ve dükkâna uğradığı sırada Arab tecimen yüzgecin Lavrens olduğunu görmüş ve onu selâmlamaktan kendini alıkoyamamıştır. Lavrens karadan ve Sudan yolile gezisine devam etmiştir. Bugünlerde Adisababaya varacaktır.

Dr. Şaht Danzigde

Alman Finans Bakanının verdiği söylev

Danzig 15 (A.A.) — Danzig tecimenlerinin önünde, M. Şaht demiştir ki:

«— Almanya, Danzig hakkında ağır fedakârlıklarda bulundu. Ancak, bugün, şehrin kendi kendine yardım etmesi zamanı gelmiştir. Eğer ben, Danzig bankasının başkanı olsaydım, spekülâsyonla savaşmak için şiddetli tedbirler almaktan çekinmezdim. Bugünkü durumun, soravı (mes'uliyeti) andlaşmalara aiddir.»

Nasyonal sosyalistlerin önündeki başka bir diyevinde de Alman Finans Bakanı şunları söylemiştir:

«— Danzig, mevcud bonolar yüzünden, gereken tedbirleri alabilmekten eksindir. (âcizdir.)»

Bölge Başkanı, nasyonal - sosyalistlerden M. Alber Forste de demiştir ki:

«— Versay andlaşması yüzünden, Danzig ne yaşayabilmekte, ne de öle - bilmektedir. Almanya, Versay Andlaşmasının başka ülkelerin de saymadıkları bir noktasını ortadan kaldırmıştır. Danzig, kendisi için en uygun olacak dış siyasayı güdemediği için özgür değildir.»

Almanyada bir infilak daha oldu

Paris 15 (Telsizle) — Rheinsdorf fabrikasında yeni bir patlama daha olduğu anlaşılmıştır. Facianın sebebi henüz anlaşılamamıştır. Gazeteciler dün kaza yerine sokulamamışlardır.

Florya dünyanın sayılı plâjlarından biri olacak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

maktadır. Köşkün iskelesi sığlıktan kurtulmak için kıyıdan 70 metro ileride olacaktır. Bu iskele ve köşkün zemin kısmı bitmiş gibidir. Atatürkün Floryayı dışarıdan yabancı da çekebilecek derecede güzel, asrî bir plâj haline getirmek hususundaki irşadlarile bu faaliyetin başlamış olduğu malûmdur. Büyük Şef oraya lâyık olan önemin verilmesi yolunda bir teşvik eseri de olmak üzere kendileri için bir köşk yaptırmaktadırlar.

Floryayı süsliyen yeşil sırtın üzerinde birçok yeni köşkler de yapılmaktadır.

Şarın hazırladığı projeye göre dünyanın en büyük dört plâjından biri olan Florya üç bölüme ayrılacak ve plâjın iki tarafı halka tahsis edilecektir. Şimendifer durağı ve durağa varan yollar plâjın arkasındaki sırtlar ağaclandırılacaktır.

Floryanın muhtac olduğu iyi su civardaki bir kaynaktan borularla plâja kadar getirilmiştir. Şimdiye kadar bir dinamo ile temin edilen elektrik cereyanı da kâfi görülmediğinden buraya şehir cereyanının uzatılmasma başlanmıştır.

Beri taraftan Florya köyünden istasyona ve plâjın arkasından Küçükçekmece asfalt yoluna kadar giden yolun da asfalt olarak yapılmasına başlanmıştır. Bu yolun şimdi taş kırma ameliyesi yapılmaktadır.

Floryada bu sene için yapılacak şeyler belki pek az olacaktır. Fakat gelecek yıllar Florya dünyanın en büyük ve modern plâjlarından biri olacaktır. Bu kadarla da kalmıyacak, bu plâjın arkasında en tabii bir sayfiye şehri kurulacaktır.

Halkın Floryaya kolayca ve ucuzca gitmesi için bir taraftan tren ücretlerinde indirme yaptırılırken beriyandan da Akayın buraya vapur işletmesi mukarrerdir.

Elektrik işleri etüt idaresi

Yeni kurulan idarenin yapacağı işler

Ankara 15 (Telefonla) — Teşkil edilmiş olan elektrik işleri etüd idaresinin umum müdürile umum müdür muavini ve diğer memurları bugünlerde tamamen tayin edilecektir. Bu idare, Türkiyede kurulacak olan mıntaka santralleri hakkındaki etüdleri en kısa zamanda tamamlıyacaktır. Bundan sonra belediyeler kendi şehir ve kasabalarında her türlü elektrik ihtiyacı için santral kurmadan ve bu maksadla imtiyaz vermeden evvel keyfiyeti elektrik işleri etüd idaresine bildirecekler ve ihtiyaclarının mıntaka santrallerinden temini kabil olup olmadığını bildireceklerdir. Belediyeler, mevcud imtiyaz müddetlerini bu idareye danışmadan temdid edemiyeceklerdir.

Elektrik idaresinin göreceği işler arasında, memleketteki su kuvvetlerini ve enerji membalarını tetkik ederek elektrik istihsaline en elverişli olanları ayırmak, şehir ve kasabalara, fabrikalara, madenlere, demiryollarına, çiftliklere lâzım olan elektrik kuvvetini en ekonomik bir surette temin edecek etüdler yapmak, müstakbel sanayi programlarındaki elektriklendirme kısımlarını hazırlamak, memlekette lüzumlu olan elektrik mühendislerile fen memurlarının ve ustalarının yetiştirilmesi ve tedrisat programları hakkında mütalea beyan etmek, memleketteki elektrik istihsal ve tevzi kurumlarının muntazam istatistiklerini yapmak, elektrik santrallerinin maliyet ve satış hesablarını tetkik etmek vardır.

Bugün mevcud santraller hakkında etüd idaresi alâkadar şirket ve dairelerden her nevi malûmat alacaktır.

Edirnede imar faaliyeti

Edirne 15 (A.A.) — Şarbaylığın yaptırdığı Uray oteli bitmiş, kurağın açılış töreni yapılmıştır. Otelde her türlü konfor vardır.

İki ay önce modern bir mezbaha yapıran şarbaylık, pek yakında bir sinema kurağını da halkın eğlencesine hazır bulunduracaktır.

Şarbaylığın bayındırlık işlerinde gösterdiği çalısma halkı sevindirmektedir.

Yakalanan kaçakçılar

Ankara 15 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza örgütü 68 kaçakçı, 1010 kilo gümrük kaçağı, 47 kilo inhisar kaçağı, 3 tüfek, 2370 defter sigara kâğıdı, 20 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

Atatürk şehrimizi şereflendirecek

Ankara 15 (Telefonla) — Reisicumhur Atatürkün İstanbulu şereflendireceği hakkındaki heberler teeyyüd etmektedir.

Yunanistan hava gücü artırılıyor

50 kadar bomba tayyaresi alınacak

Atina 15 (Hususî) — Proiya gazetesinin yazdığına göre Harbiye, Deniz ve Hava Bakanlıkları salâhiyettar dairelere verdikleri emirlerde Yunanistanın müdafaası için lâzım olan cepane ve levazımatın birer mufassal listesinin tanzimile Yüksek Müdafaa meclisine gönderilmesini bildirmişlerdir.

Hava kuvvetlerinin takviyesi için bombardıman tayyareleri artırılacaktır. Çünkü Venizelos zamanında satın alınan bombardıman tayyareleri istenilen evsafta olmadıkları gibi bugünkü ihtiyaclara mukabele edebilecek bir kabiliyette de değildirler. Satın alınacak tayyareler 50 yi bulacaktır.

Deniz Bakanı Dusmanis, Yüksek müdafaa meclisinde Yunanistanın işine yarayacak muhriblerin küçük ve fakat memleketin ihtiyacına göre adedlerinin fazla olması noktai nazarını izah etmiştir.

Yunan donanması manevraya çıktı

Atina 10 (Telefonla) — Yunan donanması manevra yapmak üzere Adalar denizine çıkmıştır.

Maadin Umum Müdürlüğü

Ankara 15 (Telefonla) — Bekir Vehibden inhilâl eden Maadin Umum Müdürlüğüne Reşid Osman vekâlet ediyordu. Reşid Osmanın asaleten Umum Müdürlüğe tayini takarrür etmiştir.

Saylavlar intihab dairelerine gidiyorlar

Ankara 15 (Telefonla) — Kamutayın tatil kararı vermesi üzerine bir kısım saylavlar dün akşamki trene binmişler ve Ankaradan ayrılmışlardır.

Bugün de gardan muhtelif istikametlere hareket eden trenlerle birçok saylavlar intihab dairelerine gittiler. Akşam trenlerinde de İstanbula hareket eden saylavlar vardı.

Ankaraya giden Bursa partileri

Ankara 15 (Telefonla) — Bursanın kaza, nahiye ve köylerine kadar bütün parti teşkilâtında vazife almış olanlardan müteşekkil 50 kişilik bir kafile bugün Ankaraya geldi. Misafirler, kollarında partinin altı oklu bandlarını ve üstlerinde parti işaretlerini taşıyordu. Kafile Bursa saylavlarile beraber ziyaretlere başladılar. Sergi binası ve Ziraat Enstitüsünü gezdiler. Ziraat Enstitüsünde Bakan Muhlis, misafirlere her kısmı gezdirdi ve izahat verdi.

Fırka Genel Kâtibi Receb Peker misafirlerle Parti merkezinde hasbihalde bulundu.

Ankara Lehistan sefaretinde bir yangın çıktı

Ankara 15 (Telefonla) — Bu akşam Kavaklıderedeki Lehistan sefaretinde bir yangın çıktı. İtfaiye derhal yetişti ve yangının büyümesine meydan vermeden söndürdü. Yangın, binanın pansiyon tarafından çıkmış ve saçak kısmını yakmıştır.

Yangın haberi üzerine Atatürk yaverlerini, İsmet İnönü de kalemi mahsus müdürünü Lehistan sefaretine göndermiş, İç işleri bakanı da bizzat sefarete gitmiştir.

Küçük İtilâfın içtimaı

Paris 15 (Telsizle) — Küçük İtilâf haziranın 20 sinde Bled şehrinde toplanacaktır.

Yumurcağın muziblikleri

Çanakkalede Türklerle Süngü Süngüye

No. 217 A. DAVER

Bir tek Türk mermisi Fransız bataryasındaki sekiz beygiri birden yere sermişti!

Fransız topçu zabitinin hatıralarından

Türklerin itina ile hazırladıkları ve hayli büyük kuvvetle yaptıkları bu taarruz, isteksiz ve çok gevşek yapılmıştı. Türk piyadelerinin, muhakkak bir ölüme karşı gitmekte pek az zevk duydukları görülüyordu. Makineli tüfekler, muharebe meydanlarının kraliçesi olmuştu ve bu kraliçenin hiç şakası yoktu.

Suriyeli efraddan mürekkeb kıt'alar

Bu tarihlerde, Çanakkaleye Suriyeli efradın bulunduğu kıt'alar gelmişti. Arablar, Alman kumandanların da, Larşerin de, İngiliz kumandan ve muharrirlerinin de açıkça yazdıkları gibi, Türklere nisbetle, hiç te iyi asker değildirler. Bir taraftan, Türkler kadar cengâver olmayışları, diğer yandan Türkiye için ölmek istememeleri yüzünden çok fena harb ediyorlardı. Onun içindir, ki Arablarla dolu kıt'aların hücumları çok gevşek oluyor ve akim kalıyordu.

Ceneral Liman fon Sanders bakınız bu hususta ne diyor:

«Eyeûlün ikinci yarısında ve birinciteşrinin ilk yarısında 2 nci orduya aid kıt'alar cenub cephesinden tedricen alınarak - diğer bazı kıt'alarla beraber - yeni maksadlar için kullanılmak üzere Trakyaya götürüldü. Cepheden alınan fırkaların yerine Saros körfezindeki 1 inci ordudan kıt'alar verildi. Bunların ekserisi Arabistanlı efraddan müteşekkildi. Bunların ne talim ve terbiyeleri, ne de cesaretleri yarımadada devam etmekte olan şiddetli muharebelerin şeraitine uymuyordu. Hatta hiç olmazsa müdafaada bir dereceye kadar tutunabilmeleri için, meselâ itfaiye alayının muntazam ve cesur dört taburu gibi, bir takım iyi kıt'aların bunlar arasına sokulmasına pek çabuk mecburiyet elverdi. Arab kıt'aları, taarruz için kat'iyyen kullanılamazlardı.»

Türk yaman askerdir

Sonra gene ayni sahifede Liman Türk kıtaatını şöyle metediyor:

«Türk kıt'alarının keşif hizmetlerinde mümaresesi harbin devamınca fevkalâde yükselmişti. Büyük keşif hareketleri için şimdi birçok gönüllüler çıkıyordu. Anadolu askerinin talim ve terbiyede mahdud bir dereceye kadar ilerliyebileceği hakkındaki kanaat tamamen yanlıştır. Yalnız Türk askerinin taarruzi maksadlar için talim ve terbiyeyi kavraması ve bunun askerde ikinci bir tabiat halini alması uzun sürer. İyi ve cevval küçük kumandanlar elinde, Anadolu askeri mevzi muharebelerinde, kısa taarruzlarda ve keşif hizmetlerinde, kendisinden istenilebilecek her vazifeyi yapabilir. Sonradan Softatepe ordugâhında bulduğumuz bazı İngiliz emirlerinde Türk keşif hizmetlerinin ehemmiyetle takdir edildiğini gördük.»

(Türk askerinin ve ordusunun yalnız kısa taarruzlarda değil, uzun taarruzlarda da neler yapabileceğini Afyonda başlayıp iki hafta içinde İzmirde biten büyük taarruzda bütün dünya görmüştü. A. D.)

Bugün (21 ikinciteşrin) Anadolu bataryalarına az ateş ettik. Buna mukabil, Rumeli tarafındaki düşman bataryalarını şiddetli bir ateş altına aldık. Çünkü bunlar, bugün pek büyük bir faaliyet gösteriyorlardı. Topçu muharebesi, geceleyin bitti. Fakat tüfek ateşi çatırdamakta devam etti. Aarasıra serseri kurşunlardan bize gelenler de vardı. Bunlar iki beygirimizi öldürdüler.

22 ikinciteşrin, pazartesi — «Sakin günler» dediğimiz günlerin mutad atışlarından başka birşey yok.

23 ikinciteşrin, salı — İngiliz mıntakasında şiddetli tüfek ateşi. Saat 11 de 240 lık bir obüs Anadoludan gelerek altında öğle yemeğini yemeğe hazırlandığımız çardağın iki metro ötesine düştü. İnfilâk, bu çardağa yeni taktığımız kapı ile pencereyi uçurdu. İçeride bulunan bir topçu neferi «yaralanmadı ama öyle bir şiddetle yere yuvarlanmıştı ki hemen yüzünde şiddetli bir nevralji başladı ve neferi iki gün yatmağa mecbur etti. Tehlikeyi böyle ucuzca atlattıktan sonra, fazla heyecana kapılmadan oturup iki kutu maymun ile küflenmiş ekmekten ibaret olan öğle yemeğimizi yedik.

24 ilâ 26 ikinciteşrin — Türk topçusu gündengüne artan bir faaliyet gösteriyor. Türkler, gerek Rumeli, gerek Anadolu tarafına yeni bataryalar koydular. 240 lık obüs mermileri bataryalarımızın etrafında kümeleniyor. Bunlar, birkaç metro sağımıza, solumuza, önümüze, arkamıza düşüyor. Bizim bataryaya komşu mevzilerde bulunan 75 lik bir sahra bataryasında bir sürü hayvan öldü. Bir tek mermi sekiz beygiri birden yere serdi.

26 ikinciteşrin günü saat 17 de şiddetli bir lodos fırtınası çıktı. Gökyüzüne doğru yükselen toz hortumları, bütün çadırları söktü, tahtaperdeleri devirdi, sığınakların üstündeki kuru dalları sürükledi. Gelibolu yarımadası, ne berbad yermiş Allahım! Denizde, muhriblerle, balıkçı gemileri, delice dansedip duruyorlar.

Bir tam isabet

27 ikinciteşrin, cumartesi — Saat 15,30 da, Çanakkale kasabası civarında bulunan 210 luk bir obüs topu tarafından atılan bir mermi, ikinci topumuzun kuyruğuna vurdu.

(Muharrir aldanıyor. Çanakkale kasabası civarındaki obüs toplarının mermileri, Kerevizdereye kadar gelemezdi. Her halde, bu, İntepe civarındaki bataryalardan atılan bir mermi olacak A. D.)

Topun namlusu yerinden fırlıyarak dört metro ileriye yuvarlandı. Topun ağzı mevziin önündeki mail satıhta, toprağa gömüldü. Ne kadar tahmin edersiniz? Tam bir buçuk metro. Numara neferlerinden hiçbiri yaralanmadı. Top dolu olmakla beraber fevkalâde bir tesadüfle atış yapmıyordu. Ertesi sabah bütün hasarat tamir edilmiş, top tekrar mutad atışlarına başlamıştı. Bu hâdise bir topu tamamen tahrib edebilmenin ne kadar güç olduğunu gösterir. Hele bu top, bizimkiler gibi, kullanması biraz güç ve ağır, fakat sağlam eski toplar olursa...

Kış ve soğuk

28 ikinciteşrin, pazar — Aman Yarabbi, bu, ne soğuk! Birdenbire Siberyaya taşındık sanki?

Bu sabah uyanır uyanmaz, herkes birbirine bu sorguyu soruyor. Şakası yok, donuyoruz. Hepimizin arkasında henüz yazlık elbiseler var. Termometre ise sıfırdan aşağı 8... Dışarıda her şey bembeyaz. Bir gün evvel yağan yağmurların suları, birkaç santimetre kalınlığında buz tutmuş.

Birdenbire değişen manzara ne güzel! Bu memlekette, uzun müddet dargınlık etmek âdeti olmıyan güneş, öğleden sonra, şarka mahsus bütün parlaklığile görününce bu güzellik bir kat daha arttı.

(Arkası var)

Dikkatler

Kültür işleri

Kültür hayatımızda değişiklikler sürüp gidiyor. Hangi Bakan gelirse gelsin dayanacağı, beraber çalışacağı kültür büroları (tedrisat şubeleri) okulalar hemen hemen değişmiyecektir. Bunun için, okutanlardan Bakana kadar her kültür adamının birlikte yürümesi, birlikte düşünmesi gerektir.

Eğer her kültür adamı, hele bellibaşlı kimseler kültür hayatının bütün inceliklerine kadar girmemiş, kendi işinden ve kendi düşüncelerinden ayrılarak diğer ve bütün kültür hayatını kucaklamamışsa birbirini değiştiren emirlerle karşılaşmaktan kurtulamayız. Fakültelerimiz, az çok yoluna girmiştir. Ancak ilk, orta ve lise hayatları düzelemedi. Gerek ilk, gerek diğer okulaların programları iyice etüde değer. Bu programlarda, ders çoktur da, pedagoji ve yabancı dil azdır.

Bu, profesörlerin, dersle çok yüklü olmasından, çocuğu yalnız okutmağa vakit bulabilmesinden doğuyor. Demek ki önce programları sadeleştirmek ve bilgilerin ana çizgilerini okutmak ister. Profesöre çacuğu tanımak için vakit bırakıldığı gibi, çocuğa da, okuduğunu durmadan ezberlemek ve yorulmak değil, okuduğunu anlamağa ve dinlenmeğe vakit bırakmalıdır. Okulalarda dersler gibi sınıflar da sayıca aşkındır. Bu kadar çok çocukla profesör uğraşamaz ve çocuklarını tanıyamaz. Bakınız bu, imtihan denen çok normal bir sonu, korkulu, sonsuz yorgunluğa çevirmektedir.

Öğrenmek, hayata bilgili bir kafa ile girmek istiyen çocuklarımızın sağlığı ve sinirleri üzerinde, silinmez izler bırakan bu yüklü çalışmayı değiştirmeliyiz.

Yurdumuz daha pratik çocuklar istiyor. Bizde meslek okulaları azdır. Biz bir gün önce hayata giren, hayatını kazanan çocuklarımızı bekliyoruz. Bize liseler, yorgun ve pratik olmıyan çocuklar yetiştiriyor.

Düşününelim ki bir yılda okunan kitabların yaprakları üstüste getirilse ve çocuğun sırtına yüklenilse, çocuk kamburlaşır. Ya o kafanın içi ne olur?

Dışarıdaki, içerideki izler budur: Çocuklar yorgun, babalar düşünceli ve profesörlerimizin de çocuğu tanıyamıyacak kadar vakitleri dolgundur. V. Ö.

Ölüm

İkinci ağır topçu müfettişliğinden mütekaid miralay Hüseyin Tayfur Sonkur, Tanrının rahmetine kavuşmuştur.

17 HAZİRAN PAZARTESİ SAAT 16 DA
Yeşilköy, Yeşilköy Palas otelinde Elektrik fırınının tatbikatı gösterilecek ve bu meyanda, gelenler arasında kur'a çekilerek, bir
ELEKTRİK ALETİ HEDİYE EDİLECEKTİR
Bu ders Bayanlara mahsustur.

KIMYAGER
Dr. Cevad Tahsin
IDRAR, KAN, KAZURAT ve sairenin tahlillerini yapar. Divanyolu ortasında. Tel. 23334

İzmirde Cumhuriyet Kız Enstitüsü

Gelecek sene ilk mezunlarını verecek olan bu müessese güzel bir sergi açtı

İzmir Cumhuriyet Kız Enstitüsüne devam eden talebeden iki grup

İzmir (Hususi) — İzmir Cumhuriyet Kız Enstitüsü, kısa yılların içinde ciddî bir emekle ve yerinde bir ilgi ile kurulan bir müessesedir ki, bugün, İzmirin bağrında büyük bir sempati kazanmış bulunmaktadır.

Enstitü, ders yılı sonu olmak dolayısile, zengin bir sergi açtı. Vali, gazeteciler, mektebler direktör ve muallimleri, birçok tanınmış simalar da hazır bulundular.

Sergi, enstitüdeki bilgili çalışma ve tedrisin kuvvetine işaret etmekle beraber, Türk kızının, Türk kadınının yüksekliğini, ince kabiliyet ve olgunluğunu da ortaya koyuyor. Burada tedrisat, gündüz ve akşam mektebi olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Nazarî tahsil derecesi, ortamektebdir. Fakat arada san'at ve meslek tedrisatı da olduğu için bu tahsil müddeti, beş yıl sürmektedir.

Gündüz kısmının devamlıları 130 genc telebedir. Akşam mektebine gelenlerin çoğunu, ev kadınları ve kızları teşkil ediyorlar ki, onların da sayısı 200 dür. Yirmi kişilik bir muallim kadrosu vardır. Bu müessese, 932 yılında, şimdiki direktör Hasibin çalışması, girişişleri ve hükûmetin alâkasile kurulmuştur. Gelecek yıl, ilk mezunlarını vermiş olacaktır.

Sergi, bütün ziyaretçiler üzerinde, müsbet tesirler yapmıştır. Enstitüye karşı gösterilen alâka, çok büyüktür ve gittikçe artmaktadır. Bina Göztepededir ve ancak muhitin ihtiyacına cevab verilebilmektedir. Tehacüm ise fazladır. Merkezî bir teşkilât yapılsa, talebe sayısı, kısa bir zamanda bini bulabilir. Nitekim bu vaziyet hissedilmiş ve enstitülerin sosyete ve aile hayatımızdaki tesirlerini kavrıyan Bakanlık, yangın yerinde büyük bir enstitü binası yapmağı kararlaştırmıştır. Arsası satın alınmıştır.

Bu yıl inşaata başlanacaktır. Bundan başka, önümüzdeki ders senesi zarfında, Beyler sokağında bir şube açılması da kararlaştırılmıştır.. Enstitüde, değerli muallimler vardır. Fransadan da bir mütehassıs getirilmiştir.

Orta tahsil ve san'at arasında kızlarımızın, kadınlarımızın müsbet bir aile telâkkisi ve ev kültürü sahibi olabilmeleri de önemle göze alınmıştır. Şapkacılık, çiçekçilik, terzilik, nakış, resim, pasta, komposto, çamaşırcılık, lekecilik tedrisatı çok iyi neticeler vermiştir.

Enstitüde talebenin özel teşkilâtı da çok düzgündür. Talebe, kooperatif, kütüphane, gezinti, temsil, musiki, söylev, spor, temizlik ve okulayı güzelleştirme kollarına ayrılmıştır. Bilhassa gezinti kolu, evlerde gezinti yapmakta ve soysal işler başarmaktadır.

Bursada şeker buhranı başladı

Bursa (Hususî) — 15 haziranda şekerin ucuzlıyacağını öğrenen tüccarlar artık şeker getirtmemeğe başladıklarından piyasada hemen hiç şeker kalmamıştır. Bu yüzden Bursada şeker sıkıntısı baş göstermiştir. Şeker almak mecburiyetinde kalanlar el altından nihayet 45 kuruşa kadar şeker bulabilmektedirler.

İstanbul muhitinde güzel ve iyi film görmek isteyenler mutlaka Şehzadebaşında **Hilâl Sinemasına** gelmelidirler
Her yer 20, talebeye 15, Paradi 15, Talebeye 10 kuruştur
Bugün, bu gece birinci defa olarak iki büyük film gösterilecektir.
Birinci film: Türkçe sözlü ve şarkılı
AŞK FIRTINALARI
Hissî ve içtimaî büyük film
2 nci film Fransızca sözlü ve şarkılı
DEVRİALEM
DOUGLAS FAIRBANKS
tarafından büyük harikalar filmi
Bugün saat 11 den itibaren devamlı matine

Burdurda kömür damarı bulundu

Kömürlerin imtiyazini Sümer Bank aldı

Burdur (Hususî) — Burada halk eskidenberi pazar günleri tatil yapardı. Bu defa pazarın dinlenme günü olarak kabul edilmesi herkesi sevindirmiş, ilk pazar adeta bayram gibi geçirmiştir. Çalışma günlerinde ise akşam paydosundan sonra oturup dinlenecek hiçbir yer yoktu. Bu defa hükûmet dairelerinin çerçevelediği meydan bir park haline getirilmiştir. Akşamüzerleri şehir bandosu gelip güzel havalar çalmakta, bu suretle halkın büyük bir ihtiyacı giderilmektedir. Yeni yapılan posta ve telgraf binasının önünde de büyük bir havuz kazılmaktadır. İmtiyazı belediye tarafından alınan Kuzköy parke taşı ocakları yakında işlemeğe başlıyacak ve çıkan taşlarla sokaklar kaldırım taşlarile döşenecektir.

Bu yıl içinde çevremizde linyit ve madenkömürü damarları bulunmuştur. Sümer Bank bunların arama imtiyazını almış ve daha şimdiden Keçiburludaki kükürt fabrikasına arabalarla hergün linyit yollamağa başlamıştır.

Burdurun sanayi hususunda bu talihine mukabil ziraatle meşgul olanlar yağmursuzluk yüzünden zararlara girmektedir. Arpa, buğday, tereyağ, peynir gibi yiyeceklerin fiatleri fırlamıştır. Gülyağ ve Afyon ise adeta kurumuş, hiç hasıla alınamamıştır.

Yunanistana büyük bir haceri semavî düştü

Atina 15 (Hususî) — Megaradan gelen telgraflar dün gece gökten şimdiye kadar görülmemiş büyüklükte bir taş düştüğünü, düşerken çıkardığı gürültünün halk arasında panik uyandırdığı bildirmektedir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

Şinasi (Büyükada), Yusuf (Heybeli), Salih Necati (Bahçekapı), Sırrı (Çemberlitaş), Asador Vahram (Gedikpaşa), Ahmed Necati (Cibali), İbrahim Halil (Saraçhanebaşı), Şeref (Cerrahpaşa), Erofilos (Samatya), Nazım (Topkapı), Kemal (Karagümrük), İstefan (Bakırköy), Arif (Fener), Yeni Türkiye (Hasköy), Yeni Turan (Kasımpaşa), Receb (Beşiktaş), Hilâl (Fındıklı), Şişli (Şişli), Galatasaray (Galatasaray), Vinikopulo (Yüksek kaldırım), Saadet (Osman Hulûsi) Muvakkıthane (Söğüdlüçeşme, Kadıköy), İmrahor (Üsküdar).

Bugün
SARAY
Sinemasında
Zengin bir program:
1 - Miki Tüccar
2 - Nuhun gemisi
Renkli Silly Symphoni
3 - Büyük Katerina
Elisabeth Bergner
Douglas Fairbanksjr
Tenzilâtlı fiatler
20 - 25 - 35 Kr.

" Cumhuriyet " in bölemi: 5

Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut — *Yazan:* Edgar Vallas

Kestane rengi saçları parıl parıl parlıyordu. Elleri bembeyaz ve minimini idi. Ledi Moya kâtibesinin selâmına mukabele ettikten sonra sordu:

— Baba, siz benden bu sabah Mis Tenbiyi istemiştiniz, yaptırılacak işiniz çok mu?

— Hayır, kızım. Yalnız iki mektub yazdıracaktım, fakat sonra vaz geçtim. Bugün yazdırmıyacağım.

Kâtibe tatlı bir sesle:

— Lord Flanboroh, bu gerdanlık meselesine çok üzüldüm, dedi. İnsanın kendi evinde bir hırsızı beslediğini anlaması ne can sıkıcı birşey!

Lord neşeli neşeli gülerek mukabele etti:

— Gerdanlığı tekrar bulacağımıza eminim, Mis Tenbi. Üzülmeyiniz. Siz nasılsınız? Burada sıkılmıyorsunuz ya!

— Hiç sıkılmıyorum. Pek rahatım. Teşekkür ederim.

— Zannederim işiniz pek ağır değil.

— Hemen yapacak iş yok gibi... Bazı zamanlar bedava para aldığımı düşünerek mahcub oluyorum.

— Yok yok o kadar da değil... Mubalâğa ediyirosunuz, siz bize büyük hizmetler yaptınız. İşiniz daha da artacak. Geçen pazar günü sizi kilisede gördüğüme çok memnun oldum. Papaz oranın en ileri gelen müdavimlerinden olduğunuzu bana söyledi.

Güzel kâtibe başını iğerek bir müddet bekledi. Sonra müsaade istiyerek kütübhaneden çıktı.

Onu arkasından kapıya kadar gözlerile takib eden Lord, kapı kapanınca:

— Doğrusu zarif ve nazik bir kız! dedi.

Ledi Moya da ilâve etti:

— Çok ta iyi çalışıyor. Fransızcası pek mükemmel. Onu ele geçirdiğimize çok menunum.

— Mis Tenbi geldiği zaman biz ne konuşuyorduk? Ha evet, Mikeden bahsediyorduk. Bana öyle geliyor ki..

Lord sözünü tamamlıyamadı. Kapı açıldı. İçeri giren bir hizmetçi:

— Müfettiş Preterston! diye haber verdi.

Arkasından müfettiş kapıda gözüktü.

Lord ile kızı tahminlerinde aldanmamışlardı. Polis müfettişi, tanıdıkları Mike Preterstonun ta kendisi idi. Onu görmedikleri beş sene zarfında biraz daha güzelleşmiş, biraz daha kendinden emin bir tavır almıştı.

— Moya beni gördüğü için memnun olmadı, galiba! Güldü, seri bir yürüyüşle genc kıza yaklaştı:

— Birbirimizi kaybedeli hayli zaman var. Siz daha güzelleşmişsiniz! Ne kızarıyorsunuz? Lord Flanboroh size gelince hep bildiğim gibi sıhhatiniz mükemmel! Lordlar kamarasında düyunu bahriyeye dair irad ettiğiniz nutku okudum. Çok güzeldi. Onu siz bizzat mi yazdınız kuzum?

Moya yavaşça güldü. Lord nutkun telifi şerefini kendi hesabına müdafaaya hazırlanırken kızı atıldı:

— Mike siz de hiç değişmemişsiniz. Hep bildiğimiz alaycı ve muzip adamsınız. Fakat Allahaşkına söyleyiniz, zabıtada ne yapıyorsunuz?

Lord Flanboroh biraz istihza ile ilâve etti:

— Filhakika bu pek harikulâde bir şey. Bir anarşistin polis müfettişi olması..

— Benim müfettiş olmam uzun bir hikâyedir.. Evvelâ Skotland Yarda mert but hususî bir daireye girmiştim. Telgraf muhaberatını tahrif yoluyla vurgunlar vuran Kallam çetesini yakaladıktan sonra Skotland Yarda nakledildim. Asil bir adam için polis müfettişi olmak zül dür, değil mi?

Bir müddet durarak kıskıs güldü. Sonra birden ciddileşti:

— Bakın az kalsın buraya niçin geldiğimi unutuyordum. Ne var, ne oldu anlatınız!

Lord Flanboroh kendisini zabıtadan yardım istemeğe mecbur eden hâdiseyi bütün teferruatile nakletti. Sözlerini bitirince Mike yüzünü buruşturdu

— Bizi böyle ehemmiyetsiz birşey için mi çağırdınız? Ben de Moyayı kaçırdılar zannetmiştim. Şimdi Ledi Moya gerdanlığınızı kaybettiğiniz gecedenberi ne olup bittiyse hepsini anlatınız.

Genc kız istenilen cevabları verdi.

Mike:

— Eve gelince odanıza çıktınız, değil mi, dedi. Sonra orada ne yaptınız? Evvelâ mantonuzu çıkradınız değil mi?

— Evet...

— Bu sırada neşeli miydiniz, yoksa sinirli mi?

— Bunun tahkikatınız için ehemmiyeti var mı?

— Usul dairesinde hareket eden ve sabırlı olan bir polis müfettişi için herşeyin ehemmiyeti vardır.

— O halde söyliyeyim. Hiç neşem yoktu. Çok ta yorgundum.

— Mantonuzu yalnızbaşınıza mı çıkardınız, yoksa hizmetçinin yardımile mi?

— Yalnızbaşıma.. Hatta onu yerine gene bizzat ben astım.

Mike yeni bazı sualler sordu. Sonra:

— Haydi şimdi gidip biçare Mastin görelim, dedi. Lord Flanboroh, daha evvel size şunu söyliyeyim: Eğer zavallı kız masumsa kendisini hapsettiğiniz için aleyhinize dava açacaktır.

Lord hiddetle sordu

— Buda nasıl hüküm!.. Bir hırsızı hapsetmek hakkı bende yok mu?

— Hayır! Benim sizi ayaklarınızda asmağa nasıl hakkım yoksa sizin de bu kadını odasına hapsetmeğe hakkınız yoktur. Bu bahsi şimdilik geçelim. Beni mahpusunuzun yanına götürünüz!

Hizmetçi kız mütemadiyen ağlıyordu. Vaziyetinin nekadar müşkül olduğunu kavramıştı. Hıçkırıklar içinde yarısı anlaşılmıyan bir takım sözlerle protesto bulunuyordu.

Mike, Moyaya sordu

— Her tarafı aradınız değil mi?

— Şüphesiz, her tarafı...

— Gerdanlığın ipliği kopacak olsa inciler dağılırlar mı idi?

— Hayır. Çünkü her inciden sonra bir düğüm vardır. Babam bunu bana yılbaşı hediyesi olarak vermişti.

— Bahsederim ki gerdanlık odanızdadır. Bana dolabınızı gösterir misiniz Ledi Moya?

(Arkası var)

Adolf Hitlerin Hayatı

— 17 —

Avusturyaya bir darbe indirileceğini herkes biliyordu

İhtiyar mutlakiyet idaresinin başında dolaşan sukut tehlikesi, Habsburgların can düşmanı olan Hitleri sevindiriyordu!

Rayşkanzlerin Ober Salzbergdeki sayfiyesinde oturma odası

Hitler, kalbi çarparak seyrettiği bu alayın mehabeti karşısında, nefret ettiği bu şehirde, hiç olmazsa kelimenin bütün manasile bir halk dostu, bir halk adamı yetişmiş olduğunu düşünüyor ve bir yandan da, biraz sonra kazinoların önünde satacağı kartpostalların buruşmamasına dikkat ediyordu.

Lueger, daima adalet için çarpışmış, sınıflar arasında makul bir denklik yaratmağı tahayyül etmiş ve ahalisinin, karmakarışık ırklara mensub olmasına rağmen, gene Viyanayı güzel ve rahat bir şehir haline getirmeğe muvaffak olmuştu. Lueger, bu şehri, bir ada, Avusturya - Macar topraklarında bir nevi Cermen ileri karakolu şekline sokmuştu. O ölünce, bu eser de yıkılıyordu.

Hitler, belediye reisinin bir gün parlâmentoda da «Bohemyamı rahat bırakınız!» diye haykırdığını hatırlıyordu. Fakat ne Bohemyaya, ne de Viyanaya hürmet eden yoktu. Günün birinde, Almanyanın düşmanlarına teslim olmak mukadderdi. Almanyanın Avusturyadaki menfaatleri için o kadar uğraşmış olan Lueger bile ekseriya Çeklerin, Slâvların, yahud Macarların arzuları karşısında iğiliyordu. Hitler, kahvelerde, Saraybosna, Agram ve Laybahdaki Sırb aileleri - nin ve tedhişçilerinin umumî erkânıharbiye reisi Apise emirler verdiklerini ve raporlar gönderdiklerini işitmiş idi. O tarihten sonra, Belgradın kötü yerlerinden hiçbirisi yoktur ki bomba fabrikacılarına randevü mahalli vazifesi görmesin. Arşidük Fransuva Ferdinand ölüme mahkûmdu. Bu, açıkça söylenmemekle beraber, günün birinde Avusturyaya bir darbe indirileceğini herkes biliyordu. Ağızdan kulağa fısıldanan, ihtiyar mutlakiyet idaresinin başı üstünde dolaşan bu sukut tehlikesi Habsburgların can düşmanı olan genc ressamı sevindirecek mahiyette bir havadisti.

Hitler, yüreğinin, hiçbir zaman Avusturya mutlakiyeti için değil, daima Alman İmparatorluğu için çarptığını söylerken, diyor ki: «Bu devletin inhilâl saatinin gelişi bana, daima, Alman milletinin kurtuluşuna bir başlangıç gibi görünmüştür. Evde ve okulda konuştuğum Alman dili asla unutamadığım aşağı Bavyera lehçesiydi. Viyana şivesine de kat'iyen alışamıyordum. Bu şehirde ne kadar fazla oturursam, Alman kültürünün bu eski merkezini kemiren bu yabancı milletler halitasına karşı fazla kin duyuyordum... Bütün bu sebebler, en küçük yaşımdan beri beni gizli hülyaların ve gizli bir aşkın cezbettiği oraya gitmek için duyduğum arzuyu şiddetlendirmekte gecikmedi... Günün birinde, mimar olarak bir isim sahibi olmağı ve milletime ciddî hizmetlerde bulunmağı ümid ediyordum. En büyük gayem sevgili yurdumun, müşterek büyük vatana, Alman devletine ilhakını görmekti.»

(Arkası var)

Manisa muallimlerinin İzmir seyahati

İzmire gelen Manisa muallimleri

İzmir (Hususî) — Manisa muallimlerinden 150 kişilik bir kafile, tetkikat yapmak ve İzmirdeki meslek arkadaşlarile tanışmak için, trenle geldiler, muallimlerimiz tarafından karşılandılar. Şehirdeki birçok mektebleri, müzeyi, yeni müesseseleri dolaştılar. Atatürk heykeline çelenk koydular. Halkevinde konferanslar verildi.

Muallimler, iki komşu ilbaylığın ayni meslek erbabı arasındaki tanışma ve buluşmadan memnundurlar.

Misafirlerimiz, buradan otobüsle Bergamaya gittiler. Bergamada harab ve eski eserleri görecek ve Akhisar yolile Manisaya döneceklerdir.

İzmirde un piyasası yükseldi

Beher çuvalda 120 kuruşluk bir fazlalık var

İzmir (Hususî) — Şehrimiz buğday, un ve ekmek piyasasındaki gayri tabiilik devamdadır. Fakat düzeltilmesi için tedbirler alınmıştır.

Orta Anadoludaki kuraklıktan başka Ziraat Bankasının piyasaya kâfi derecede buğday dökmemesi, un fiatlerinde, çuval başına 120 kurusluk bir fazlalık yapmıştır. Şehirde bir iki gün ekmek buhranı olmuştur. Belediye, daha fazla ekmek çıkarılmasını fırıncılardan istemiş ve bu fazlalıktan fırınlarda kalan ekmeği de satın almıştır.

Ziraat Bankası deposunda stok buğday vardır ve uzun müddet, ihtiyaca kâfidir. İlbaylık ve Belediye, banka nezdinde teşebbüste bulunarak, piyasaya buğday dökülmesini istediler. Bu takdirde vaziyet düzelecektir, emir gelmesi bekleniyor. Ekmek fiati, birinci kilo, 9,5 kuruşa çıkarılmıştır.

Fırıncılar birliği, Belediyeye baş vurarak, seyyar ekmekçilerin kaldırılmasını, bir nevi ekmek çıkarılmasını ve tatbik edilmekte olan ekmek formülünün de lâğvını, Belediye zabıta memurlarının fırıncı esnafına karşı daha yumuşak davranmalarını istemiştir.

Londradaki deniz konuşmaları

Konuşmaları Fransızlar önemle takib ediyorlar

Londra 15 (Telsizle) — Deniz konuşmalarına bugün de devam olunmuştur. Bugünkü toplantıya yalnız Alman ve İngiliz mütehassısları iştirak etmiştir. Umumî toplantı pazartesi günü yapılacaktır.

Diğer taraftan Alman başmurahhası fon Ribertrop bugün de ziyaretlerine ve konuşmalarına devam etmiştir. Gazeteler bu konuşmaların deniz konuşmaları hududunu geçtiğini ve Hitlerin son nutkunda mevzuu bahsedilen umumî siyasî meseleler etrafında cereyan ettiğini yazıyorlar.

Fransız kabinesinin içtimaı

Paris 15 (Telsizle) — Fransız kabinesinin bugünkü toplantısında Hariciye ve Bahriye nazırları Londrada İngilizlerle Almanlar arasında cereyan eden deniz konuşmaları hakkında kabine azalarına izahat vermişlerdir. Bu izahattan sonra Fransa tarafından bu mesele hakkında verilecek cevab hazırlanmıştır.

Toplantıda Sovyet - Fransız paktına karşı Almanya tarafından yapılan protestoya verilecek cevab da hazırlanmıştır.

Birinci Genel Müfettiş

Ankara 15 (A.A.) — Birinci Genel Müfettiş Abidin Özmen bugün Ankaradan ayrılmış ve istasyonda birçok bakanlar, saylavlar ve tanıdıkları tarafından uğurlanmıştır.

İç Bakan Şükrü Kaya trenin hareketi sırasında Atatürkün emrinde bulunduğu iiçn istasyona gelememiş, sonradan bir telgraf çekerek hem Atatürkün teveccühlerini, hem de kendisinin sevgi ve başarık dileklerini bildirmiştir.

Bütün İtalyan işyarları talim görecekler

Roma 15 (A.A.) — Bu sabah bakanlar kurulunun kabul ettiği bir kanunla işler cumartesi günleri saat 13 te bırakılacak ve işyarlar siyasal, kültürel ve hele süel talimler görmek üzere bu azad saatlerinde bağlı bulundukları faşist kurumlarının emri altında bulunacaklardır.

SAĞLIK BİLGİLERİ

Başlarken

Bu sütunda Cumhuriyet okurlarına sağlık yönünden rahat yaşamak için gerekli olan şeyleri toplu bir halde yazacağım. Peşinen işaret edeyim ki bu sütundaki yazıların amacı hekimlik değildir. Sağlam ve dinç yaşamak için ne yapmak, nelerden kaçınmak gerektir? Bulaşık hastalıklardan korunmak için neleri bilmek lâzımdır? Bu gibi faydalı notları sütunumuzda bulacaksınız..

Sıcaklar karşısında su

Yaz sıcakları karşısında sinirlerde gevşeklik olur. Derimizin çalışması artar, bunun için ter deliklerinin daima açık bulunması gereklidir. İşte gerek sinir sağlığı ve gerekse beden azamızın genel faydası noktasından yaz mevsiminde yıkanma ihtiyacı her vakitten daha fazladır. Atalarımız suya çok düşkündüler, evlerinde kasabalarında bol bol çeşme ve hamam yaptırmışlardır. Gerileme çağımızda suyu da ihmal etmişiz, âdeta iderofobi denilen sudan korkma haline düşmüşüz. Buna karşı batı illerinde suya artık bir önem verilmiş, şehirlerde halk banyoları, denizlerde plâjlar, şehirlerde yüzme havuzları vücude getirilmiş, her fakir evin içerisinde yıkanma dairesi ihmal edilmemiştir. Alman şairi Goethe - Göte su için «Hayattır» diyor. Su temizler, su yaratır, su zindeleştirir, susuz hayat durur.

Atatürkün bu yönden büyük ulusumuza gösterdiği yol bugün bütün memleket tarafından sevincle benimsenmiştir. Ana yurdda her gezdiği şehrin şarbayından halk için içecek iyi su istiyen, Yalovayı, Bursayı bayındırlığa kavuşturan, dünyanın en iyi kumsalına ve denizine malik olan Floryayı modern bir plâj haline koymak için şarbaylığı çalışmağa çağıran Ulu Önderin yaratıcı dehası halkımızın su gibi aziz ve tendürüst ol dileğine mazhar olmuştur. Su hem koruyucu ve hem iyi edici hassalarına maliktir. İstenilen sıcaklığa getirilebilmesi sayesinde vücudde birçok değişiklikler yapabilir. Bakım alanında kullanılan suların dereceleri muhteliftir.

Buz	0	derece
Soğuk su	1 - 25	»
Serin su	25 - 32	»
Ilık su	32 - 35	»
Sıcak su	36 - 38	»
Çok sıcak su	39 - 47	»
Buhar	100	»

Su derimize dokununca orada dağınık olarak bulunan sinirlerimize tesir eder. Onları faaliyete getirir. Bundan başka kan damarlarını harekete geçirir. Bu damarların kenarında bulunan sinirleri de uyandırır, sinir düğümlerine ve oradan beyne kadar tesiri ilerler. Damardaki kan dolaşması sinir üzerinde tesirini gösterir. Onları çalışmıya sevkeder. Bu tesirler suyun sıcaklık derecesine göre başka başkadır.

Keza kullanılma şekline göre de değişir. Duşun, banyonun, ıslak çarşafa sarmanın, friksiyonun tesirleri ayrı ayrıdır. Bugünkü yazımda kısa süren 16 derecelik soğuk duşların tesirini anlatayım. Kısa süren soğuk duşlar; sinir cümlemiz üzerinde şiddetli bir uyanıklık yapar. Derimizdeki damarlar büzülür, renk solar, deri sertleşir, etlerimiz, gerilir, bu uyanıklıklardan duygu sinirleri ile merkez haberdar olur. Bu defa oradan yeni bir emir çıkar, evvelce damarları büzen sinirler çalışırken bu defa genişleticiler çalışmıya başlar. Merkeze gönderilmiş olan kan daha ziyade ısınmış ve besleyici maddeleri alarak çevreye doğru derhal bir sıcaklık duyulur ve deri kızarmıya başlar. Bu suretle evvelâ soğuk tesirile bir depreşme olmuş azamız ona karşı koymuş, réaction göstermişlerdir. Kan damarları ve kalbde başlangıçta bir gerginlik hâsıl olarak faaliyete temel teşkil etmişlerdir. Deri adalelerinde, nefes alıp vermede faaliyet görülmüştür. Nefes alıp verme genişliği artar. Vücudden zehirler çıkarsa faydalı şeyler orada yerleşir, hazım vazifeleri düzelir, iştiha artar, iç bezlerin çalışması verimli olur. İyilik ve kudret hissi, çalışma kabiliyeti ve ruhî neşe artar. Yorgunlara kuvvet, durgunlara cesaret gelir; bu duşlar sinir cümlesinin çalışmasını tanzim eder. Fakat herkese soğuk duş yaramaz. Sar'alılar, kalbinde ve ciğerinde hastalık olanlara duş zarar verir. Hiç şüphesiz bunu tayin edecek şahsın yapılışını bilen hekimidir.

LOKMAN HEKİM

Çin - Japon kuvvetleri arasında çarpışmalar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ponlar bugün şimalî Çindeki gayriaskerî mıntakaya girmişlerdir.

Japon ordusu Çinde niçin ileriliyor?

Paris 15 (A.A.) — Pöti Pariziyen gazetesi, Pekinden uçakla gelen, önemli Japon diplomatlarından M. Vantla görüşmüştür.

Gazeteci, M. Vanta sormuştur:

—Japonyanın, Kuzey Çinin, Nankinin egemenliğini (hâkimiyetini) tanımakla beraber, Japonyanın oyu olmadıkça hiçbir önemli işe karar vermiyecek yerli makamlar tarafından yönetilmesini (idaresini) istediği doğru mudur?

Diplomat, buna cevab olarak:

«— Evet.. demiştir. Zaten Kuzey Çinin bu sistemi pekâlâ kabul edeceğinden eminiz. Biz, M. Şang-Kay-Şek iki yüzlü bir siyasa güttüğünden ve Çin - Japon diplomatik ilgilerinde (alâkalarında) bir dostluk siyasası gözettiği halde Kuzey Çinde bizim nüfuzumuza karşı açıktan açığa tinel (manevi) bir mukavemet hazırlamakta olduğundan ötürü karıştık.

Hopeinin her tarafında, kuomintang kurumları, jandarma karakolları, gizli kurumlar ve bu arada mavigömlekliler, Japonyaya karşı propaganda, boykot ve korkutma hareketlerinde bulunuyorlardı. Çin Sü Bakanının ardısıra giden hükûmet kuvvetlerinden iki tümen İleyusueçong ordusu da bize karşı fena niyet besliyordu. Her tümenin içinde Japonyadan öc almayı öğreten ve bizimle içten bir anlaşmağa yanat bulunan Çinlileri hırpalıyan siyasal birer büro bulunuyordu. Japon ordusu bize karşı gelen bütün etkeleri (âmilleri) söküp atmağa karar vermiş ve Japon düşmanı generallerle işyarları Su nehrinin güneyine (cenubuna) sürdürmekle işe başlamıştır. Şimdilik bu hareketi yalnız Hopeyde yapıyoruz. Ancak Kuzeydeki diğer illerin de bizim nüfuz bölgemize (mıntakamıza) kendiliklerinden katılacaklarını umud etmekteyiz. Çünkü bunların da bize dost olduklarını biliyoruz.»

Bunun üzerine gazeteci, Japonyanın bir himaye kurmak isteyip istemediğini sorunca diplomat, şu cevabı vermiştir:

«—Biz, nüfusumuzu Kuzey Çini Nankine bağlıyan bağları koparmaksızın, sağlam olarak kurmak amacındayız. Bizim için, Kuzey Çinin kendini yönetmesi (idare etmesi) yeter.»

BUGÜN DE BU..

Sonra ararım...

Sık sık başıma gelir... Sade benim değil, tabiî sizin de.

Evinize, yahud ki vazifenizin başına yorgun argın gelirsiniz. Kafanız kazan gibidir. Yahud ki henüz göreceğiniz birçok isleriniz vardır da onu düşünürsünüz. Her halde, fikir huzuruna, dimağ-ciyadetine muhtacsınız.

Hizmetçiniz karşınıza gelir:

— Sizi telefonda dört defa sordular. Hep ayni adam olduğunu sesinden anladım.

— Kimmiş?

— Söylemedi.

— Sen sormadın mı?

— Sordum amma. Zarari yok, ben sonra ararım, dedi..

Bir insan, telefonda dört defa üstüste aranırsa, elbet kuru bir merhaba demek için değildir. Mesele oldukça önemli ki, arıyan adam, dört defa mükâleme parasına kıyarak, adeta takib edercesine bir ısrarla sizi aramış.

Haydi!. Muhtac olduğunuz fikir selâmetini artık bulabilirseniz, bulun. Sinirleriniz bozuldu, düşünceleriniz dağıldı, gitti! Akşama kadar masanızın başında, yahud ki sabaha kadar yatağınızın için de:

— Acaba kimdi?. Acaba niçin aradı?. Filân iş için falancadan haber bekliyordum.. Acaba o mu idi?. diye işiniz yoksa kafa yorun.

Beri tarafta, bayım, bir günlük huzurunuza sokmuş olduğu kundaktan bihabersiz ve lâkayd keyfine baksın.

Bu işin maddî zararı ve sizi gülünç mevkie düşürmesi de caba! Zira merakınızı tatmin etmek için, her işinizi bir yana bırakarak, bu sefer telefonu siz elinize alır, bütün aklınıza gelen aşinalara baş vurursunuz.

— Alo! Beni aradın mı?

— Hayır, aramadım

— Ya?..

Haydi ötekine.. Ve haydi bir ötekine daha!.

Sosyal vaziyetleri ileri gitmiş ülkelerde bunu yapmazlar. Evinde bulamadığınız adama nasıl ki kart bırakırsanız, telefonla aradığınız adama da hüviyetinizi bildirmek, hiç değilse kendi telefon numaranızı söylemek en basit bir sosyal terbiye iktizasıdır.

Medenî camialarda, başkalarını sinirlendirerek, başkalarının merakını uyandırarak çalışmasına engel olmak en hafif tabirile ayıb sayılır.

Bu lâübaliliği ben yalnız bizde görüyorum. Vaz geçsek çok iyi ederiz.

Ercümend Ekrem TALU

Fransız rejisinin alacağı tütün

Fransız rejisinin memleketimizden bir milyon kilo tütün satın almak üzere ilân ettiği münakasa üzerine tütün piyasamızda hararetli hazırlıklar başlamıştır.

İhracat tüccarlarının ekserisi bu münakasa üzerine stok hazırlamağa başlamıştır. Fransız rejisine şimdiye kadar 400 bin kilodan fazla nümune gönderilmiş ve fiat teklif olunmuştur.

Fransız rejisinin münakasası, satış piyasamızda da tesir yapmıştır. Samsun, Bafra, Tokad, Bursa ve İzmit mıntakalarında henüz satılmamış olan tütünlerin alıcısı fazlalaşmış, fiatler yükselmiştir.

Yaş meyva ihracı işi

Yaş meyva ihracat tecimleri dün öğleden evvel Türkofis İstanbul şubesinde bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda yaş meyva ve sezbe ihracatile uğraşanlar ve uğraşacak olanlar arasında bir birlik yapılması mevzuu üzerinde görüşülmüş, Türkofis genel merkezinin yaş meyva ve sebze ihracatına karşı temin ettiği ve etmek istediği kolaylıklar üzerinde izahat verilmiştir.

"Cumhuriyet,, in bölemi: 30

Bu Gönül Böyle Sevdi

Yazan:

Ercümend Ekrem Talu

Ertesi gün, saat ikide, Bay Kadri giyindi. Bayan Lemana gitmeden önce, niyet ettiği gibi, Taksim bahçesine kadar çıkıp hava alacaktı. Fakat, hazırlığını bitirip te, çıkacağı esnada, alışkanlığın sevkile pencereye yaklaştı ve sokağa baktı.

Kalbine bir ok saplanıyordu.

Aşağıdan, kuş cıvıltıları, çocuk sesleri geliyordu. Kapı önlerinde, lâkayd insanlar, güneşe karşı esniyerek, oturuyorlardı. Sokakta bir şenlik hali vardı.

Kendi mateminin huzurunda, bu derece bahtıyarlığa tahammül edemedi. Sokağa çıkmağa hazırlanmış olduğunu unutarak, Bay Kadri, kafasını iki elinin arasına aldı ve yaşadığı elemli günleri gözönüne getirdi. Nekadar harab olmuş, ne derece bitab düşmüştü! Şimdi, o eski yolda nasıl yürüyecek, bir takım acı hatıraları kendisine nasıl yoldaş edecekti? Bu karanlık ve korkunc yolculukta, ancak, o da pek hafif bir ışık görünüyordu. Bu da, ne olduğunu, kim olduğunu bilmediği zavallı bir kadının sempatisinden ibaretti..

Böylece, kaderin beklenmiyen bir cilvesile, vilâyet mektubî kalemi müdürü Bay Kadrinin, bu kalbur üstüne gelen kerliferli adamın, dünya yüzündeki bütün düşüncelerini kendi üzerinde toplıyan yegâne şahsiyet, Bayan Leman oluvermişti. Ve Bay Kadri kendine gelir gelmez, ona gidip te minnettarlığını bildirmek zamanının hulûl eylediğini hatırladı.

Dimağı henüz yorgun, bacakları iyice tutmuyordu. Bastonuna dayanarak odasından çıktı. Merdivende Madam Perla ile karşılaştı. Kadın:

— Çok şükür Allaha! dedi. Ayağa kalktınız artık. Fakat hava biraz serin.. Pardesü almalıydınız.

— Merak etme, madamcığım. Evden dışarıya çıkacak değilim. Aşağı kata, Bayan Lemana iniyorum.

— Bayan Lemana mı?

— Evet.

— Bayan Leman yok. Bu sabah gitti.

— Gitti mi? Nereye?

— Söylemedi ama, bir iki hafta, belki de daha ziyade, gelmiyecekmiş.

— O halde ben gene odama çıkayım.

Bay Kadri, beyninden vurulmuş gibi idi. Alnında iri iri, soğuk ter damlaları görünüyordu. Pansiyoncu kadın bunu, müdürün dermansızlığına atfettiği için, ayrıca ehemmiyet vermedi. Ve belki de, Bay Kadrinin hoşuna gider diye:

— Zavallı Bayan Leman! dedi. Biraz gezeceği, nefes alacağı için olmalı, öyle memnun görünüyordu ki!.

Bay Kadri, düşmemek için merdivenin tırabzanına tutunarak, sordu:

— Memnundu, öyle mi?. Oh! Oh!.

Birdenbire, Bayan Lemanın, intizara verdiği manayı hatırladı. Basamakları zahmetle çıkarak, odasına döndü ve kendini koltuğun üzerine attı. Hüngür hüngür ağlamak istiyordu.

Mukadderatın ezme vasıtaları hem çok, hem de basittir. Bu dakikaya kadar, Bay Kadri Ayşeyi kaybettiği halde Lemanı bulmuştu. Şimdi onu da elinden kaçırıyordu. Ve Bay Kadri, bu hikâyenin başında olduğu gibi, hayatta yapayalnız kalıyordu. Şu farkla ki, o zaman bu yalnızlıktan şikâyetçi değildi. Şimdi ise, haykıra haykıra şikâyet etmek ihtiyacını duyuyordu.

—11—

Bay Kadri, ertesi sabah işinin başına döndü. Ve bu dönüş, hiçbir fevkalâdehâdise gibi telâkki edilmedi. Müdürün ezici huzurundan bir müddet için kurtulmuş olmayı memurlar nasıl tabiî addetmiş idiseler, avdetini de öylece tabiî karşılamışlardı. Ve gene eskisi gibi, kâğıdların arkasına, kırmızı kalemle işaret edilmiş «sual»ibaresinin lüzumlu lüzumsuz görülmesine, alışkanlık yüzünden, ayni ehemmiyeti veriyorlardı. Rengi solmuş, kendisi de biraz süzülmüş olmakla beraber, müdür, hasta döşeğinden ziyade hava tebdilinden dönmüş hissini veriyordu. Masasının başına oturur oturmaz, dört elle işe sarıldı. Hastalığı esnasında, dünya kadar kâğıd birikmişti. Onları çıkarmağa koyuldu.

O geceyi karmakarışık rüyalarla geçirdikten sonra, ertesi gün gene aynı hararetle çalıştı. Yalnız, arada bir, nazarları, Ayşenin, ilk gelişinde oturmuş olduğu sandalyeye ilişiyor, o zaman Bay Kadri kısa bir müddet için hayalâta dalıyordu. Bundan böyle, hayatının daimî bir işkenceden ibaret olcağını bildiği cihetle de halihazırda kendini emniyetsizlik içinde hissediyordu. Beşerî maceralardan hiç birinin neticesi istenildiği gibi olmamakla beraber, hepsi de gene bir nihayete erer. Bu itibarla, Bay Kadri, kendi maceresını da, nasıl olursa olsun tamamlamak arzusunu duyuyordu

Bunun için bir çare düşünüp dururken, tesadüf gene imdadına yetişti.

Bir gün, daireye gelir gelmez, masasının üzerinde birkaç mektub buldu, bir tanesi pulsuzdu ve üzerindeki yazıyı Bay Kadri tanımıyordu. Şapkasını bile çıkarmadan, eline aldı, açtı. Artık büsbütün ümid kestiği cevab gelmişti. Okudu...

«Beyefendi! Sizi ancak derdli anlarımda hatırladığımdan dolayı beni affediniz. Birkaç gündenberidir, son derece elemliyim. Istıraba, kendi kendime katlanırım. Fakat ne yapacağımı kestirebilmek için kıymetli irşadlarınıza muhtacım. Sizi nerede ve ne zaman görebilirim?»

«Ayşe Ferdi»

Biran için, Bay Kadri hayret içinde kaldı. Uzunca bir zaman karanlıklarda dolaştıktan sonra birdenbire ışığa kavuşmuş gibiydi. Gözleri adeta kamaşmış bir halde, sağ olduğundan da şüphe ediyordu. Lâkin mektub yalan değildi. Onu elinde tutuyordu. Ayşe kendisini çağırıyordu, işte! Fakat niçin acaba? Ne istiyordu?

(Arkası var)

Küçük Hikâye

Tesadüf

— Garson iki kahve getir, çok sıcak olsun.. Bir de buzlu su. Çok soğuk olsun.

Mediha bu sesi tanıdı. Bu ses, ve onun daima söylediği bu sözler. Kalbinde bir titreyiş yarattı.

O, bu kır kahvesinde bir çitin arkasındaki masada oturuyor ve köpeğine kendisine gelmiş olan çayın şekerlerini yediriyordu.

O, yalnız olduğu günler büyük köpeğile birlikte kırlara doğru açılmağı, sonra böyle bir kahvede yorgunluk almağı pek severdi.

Mediha çok yalnız yaşıyan bir kadındı. Oldukça serveti vardı. Kocasından yeni ayrılmıştı. Eğer sevgilisi Ahmede sadık kalmasını istemeseydi. O da hayatını tekrar yapabilirdi.

O, üç senedir Ahmedi seviyordu. Ahmed kocasından ayrılması için ona yardım etmiş, avukat ta bulmuştu. İşte şimdi Mediha boşanmıştı. Fakat o hâlâ karısile beraber yaşıyordu.

Mediha bunu biliyor, kabul ediyor. Ve bu mevzuu hiç açmıyordu.

Ahmed her gün ona uğrar, onun yanında birkaç zaman geçirirdi. Eğer onun yanında bütün akşamı geçirebileceğini bildirirse Mediha bu haberi büyük bir sevincle karşılardı.

Tıpkı bir çocuk gibi ve onu makul saatten daha fazla alıkoymak ve karısına şüphe verdirecek birşey yapmak istemezdi.

O, Ahmedin karısının haklarına ve haysiyetine hürmet ederdi. Belki biraz da ona acırdı. Mediha kendi maşuka hududlarını tecavüz edip onun nikâhlı kadın hududlarına girmesini istemiyordu.

Sevgilisinin kendi yanında geçirdiği güzel saatleri karısının yanında kavgalı ve üzüntülü saatlerle ödememesine ve bu suretle kendisinden nefret etmemesine çalışırdı.

Ve işte çitin arkasında saklanmış gibi olan bu masada tek başına otururken o şimdi Ahmedin sesini duymuştu. Ve başını kaldırarak sık yaprakların ötesini görmeğe gayret etmişti.

Ahmed koltuğa yaslanır gibi oturmuştu. Ancak yüzünün bir tarafı ve başının arkası görünüyordu: Çok sevdiği sarı saçları.

Ahmed büyük bir zarafet ve muhabbetle karşısında oturan kadının omuzlarından düşen şalı koymağa gayret ediyordu. Karşısında oturan kadın mes'ud ve sevdalı gözlerle Ahmede bakıyordu. Yüzünde bir iç rahatı okunuyordu. Belli idi ki böyle tatlı günlerin devam edeceğinden çok emindi.

Mediha büyük bir heyecan hissetti. Dikkatle genc kadını süzüyordu. Kadının parmağındaki nikâh halkası gösteriyordu. Kadın onun karısı idi.

Mediha kendi kendine: «Onun evli olduğunu biliyordum, diyordu. Bu tesadüf er veya geç olacak bir tesadüftü. Sinirlenmeğe mana var mı?...»

Mana yoktu belki sinirlenmeğe... Fakat o işte sinir içerisinde idi. Sevgilisinin yanında böyle genc ve böyle güzel bir kadın görmekten şaşkındı. Tebessüm eden mes'ud yüzlü bir kadın.

Gür siyah saçları şapkasının yanından çıkıyordu. Badem rengi, çok iri ve harikulâde tatlı bakışlı gözleri vardı.

Bu gözlerle kocasına bakıyor ve onun her bir sözünü büyük bir alâka ile dinliyordu. Kalınca dudaklı kırmızı ağzında öyle bir mana vardı ki... Bu ağzı beğenmiyecek hiçbir erkek bulunamazdı.

Mediha artık görmek istemiyordu. Kaybolmak, mahvolmak, yokolmak istiyordu.

Bu çift yavaş sesle konuşuyorlardı. Ve yüzlerinin manasından belli idi... Birbirlerinden zevk duyuyorlardı. Hallerinden belli idi, onlar iyi anlaşan ve birbirlerine müşfik bir sevgi ile bağlı olan insanlardı. Genc kadın kahve fincanını almak için elini uzatmıştı. Kocası bu eli tuttu ve öptü.

Mediha koltuğun içine adeta gömüldü. Kalbinde duyduğu bu nefketli bir acı idi. Bu yeni kıskançlığı onu harab ediyordu. Demek ona yalnız saadet veren bu macera böyle birdenbire bitmişti öyle mi?...

Hayır, bunun devamına imkân yoktu. Şimdiden sonra daima ve daima onunla kendi arasında hep, hep öteki kadını görecekti. Kendisinden daha çok hakları olan öteki kadını. O bu kadını hiçbir zaman tanımak istememişti. Böyle daha hoşuna gitmişti. Çünkü muhayyilesinde o silik bir gölge idi. Hayatiyeti olmıyan cansız birşey. Fakat şimdi o bu kadını görmüştü. Gözlerini, dudaklarını.. Ah dudaklarını...

Mediha şaşkınlık ve ye'sinden kurtulduğu anda onların gitmiş olduklarını gördü.

O da yerinden kalktı. Karar vermişti. Ahmedden ayrılacaktı. Bunun böyle olması lâzımdı. Çünkü Ahmed karısını seviyordu. O bunu anlamıştı. Bunu düşünürken başında notalar halinde Ahmedin bir itirazı ötüyordu: «O bana kadın gibi gelmiyor». Bu basmakalıb bir aranağme idi. Ve karılarına fevkalâde merbut kocalar da bu sözü söylerdi:

«Hayır, artık aşkımı paylaşmağa razı değilim. Madem ki onu seviyor. Onunla yaşasın.»

Ve yavaş yavaş kahveden çıktı. Ve ağlıya, ağlıya şehrin ortasındaki evine kadar geldi.

Sokaktan geçenler güzel ve şık bir kadının neden böyle saklamağı bile düşünmeden ağladığına hayret ediyorlardı.

***

Ertesi sabah erken kalkamadı. Bütün gece uyku uyuyamamıştı. Kafası dalgındı. Fakat gene her zamanki gibi ihtimamla giyindi.

Ahmed gelecekti. Onu karşılarken çirkin olmak istemiyordu. Ona kırdaki tesadüften bahsedecekti. Kalbinde yeni peyda olan binbir ıstırabdan... Ve ona: «Ayrılalım» diyecekti.

Odanın duvarlarına bakıyordu. Gözleri eşyaların üstünde dolaşıyordu. Ve ondan ayrıldıktan sonra bu eşyaların içinde, bu duvarların arasında kendisini nekadar yalnız ve yabancı hissedecekti. Ondan ayrılmak ne acı idi. Bu hayatında ne korkunç bir boşluk olacaktı.

Başı dönüyordu. Yakınlaşan ilk kavgalarından da korkuyordu. Ahmed herhalde müteessir olacaktı. Bu karar onun hoşuna gitmiyecekti... Üç senelik maceralarını düşündü. Ahmed bu üç sene içinde onun hoşuna gitmiyecek hiçbirşey yapmamıştı

***

Ahmed geldi. Neş'e içerisinde idi. Ona karşı her zamankinden daha tatlı ve muhabbetli idi.

— Haydi giyin bakalım küçüğüm dedi. Bugün öğle yemeğini beraber yiyeceğiz. Haydi çıkıyoruz.

Genc kadın başlamak istiyordu.

— Peki, dedi. Şimdi giyinirim Fakat evvelâ sen bana söyle bakayım... Sen dün ne yaptın?...

— Dün mü?... Mühim birşey değil... Öğleye doğru tek başıma şöyle bir kırlara çıktım ve Mecidiye köyünün ötesinde bir yerde kahve içtim. Sen ne yaptın canımın içi... Sen evde miydin?... Nen var... Neş'en yok... Yoksa hasta mısın?...

Genc kadın onun gözlerinin içine bakıyor... Tam dakikası gelmişti. Artık söyliyecek, herşeyi söyliyecek ve ona: «Ayrılalım» diyecekti.

Ve bu niyetle ağzını açarak.

— Ben mi hayatım, dedi. Ben bir yerlere gitmedim, evde oturdum bütün gün?...

Ne söylemişti?... Bu sözü nasıl söylemişti?... Oh, o Ahmedinden hiç ayrılabilir miydi ki?... O bu ıstırabı kendi kendine çekmeğe razı idi... Fakat ondan büsbütün ayrılmağa...

«Hayır... Hayır diye düşünüyordu. Ölürüm.»

SÜVEYDA H.

Cahlil ve enkit

Köycülüğümüzün temelleri

Yazanlar: Suad Hulûsi, Tahsin Tula, İsmail Hakkı.
Basan: Sebat matbaası

Köy ve köycülük?.. Bu, henüz dün diyebileceğimiz yakın bir zamana kadar İstanbul için ya şiirdi, ya belirsiz bir hayaldi. Şiirdi. Çünkü Tevfik Fikret gibi şairler, tabiatin boralarından, fırtınalarından sıkıldıkça veya içtimaî hayatın tadsızlıklarından üzüldükçe «köy» ü düşünürler ve üç beş kıvrak mısra içinde bir «Yeşil yurd» yaradıverirlerdi. Onlara göre köy, engin bir çimenlikle çevrilmiş yeşil birdenizin kucağında gülümsiyen küçük bir yer cenneti idi. Orada kuşlar ötüşür, inekler böğürür, kuzular meler, çocuklar bülbülleşir ve kadınlar perileşir. Şair olmıyanların düşünebildikleri köy ise beyaz, bembeyaz bir sessizlik içinde insana bitmez bir uyku ve güzel düşler vadeden bir köşeden başka birşey değildi.

İstanbul için köy böyle idi. Anadolu büyük şehirlerinde tanılan köye gelince bu, acıklı birşeydi. Çünkü mültezimler köyü matara dolduran bir pınar, tefeciler köylü sağmal bir inek, şehirliler de köyü ve köylüyü kendileri için yaratılmış şeyler sayarlardı. Fakat devlet köyü hiç tanımazdı ve hiç düşünmezdi. Hayır. Ynlış söyledim. Hükûmetle köy ve köylü arasında sıkı bir münasebet vardı: Köylüyü Yemene göndermek ve köyü vergi karşılığı olarak mezada vermek için hatırlardı!..

Cumhuriyetle beraber köy, yeraltından çıkan değeri pek yüksek anıtlar gibi birden kıymet aldı. Millî devlet devletin temelini teşkil eden köyle her şeyden yizade alâkalandı. Onun asırlardanberi kanayan yaralarını tımar etmeğe koyuldu, üstüne üşüşen mültezim gibi, tefeci gibi, köy ağası gibi böcekleri silip süpürdü. Kurumuş korularına, yosunlaşmış derelerine, cılızlaşmış sürülerine can vermek çarelerini aradı ve bu ilgi yüzünden ortaya bir köy ve köylü ülküsü çıktı. Artık köy denince şiir mısraları veya belirsiz bir hayal gözümüze çarpmıyor. Ulusal varlığın temelini omuzunda taşıyan yüksek bir hakikat bizi düşündürüyor.

Bununla beraber hepimiz köyü ve köylüyü tanımış değiliz. Düne göre bilgimiz çok değişmiş, duygumuz pek başkalaşmış ve köy için içimizde derin bir ilgi uyanmış olsa da köyün derdlerini adamakıllı kavramaktan henüz pek uzak bulunuyoruz. Köylüyü candan seviyoruz ve onun değerini yüksek buluyoruz. Lâkin köyü yükseltmek için elbirliğile çalışmayı beceremiyoruz. Halbuki köy yükselmedikçe, yurd gerçekten yükselmiş sayılamaz. Temel sağlam olmalı ki üstüne kurulan ehram sarsıntısız yaşayabilsin.

Hükûmetin köye verdiği önemden ilham alarak aramızda bir köycülük cereyanı uyandırmaya çalışan yurdseverlerin en tanılmışı Nusrat Kemaldir. Bu vatandaş köycülüğü ilmen bir çerçeve içinde tetkik etmeği, Avrupa ve Amerikada olduğu gibi bizde de bir köycülük bilgisinin kurulup yayılmasına çalışmayı ülkü edinmiştir ve ülküsünden aldığı şevkle köycülük esasları, köycülük reh'beri, halkçılık ve köycülük adlarını taşıyan değerli kitablar yazmıştır.

Şimdi önümde bulunan «Köycülüğümüzün Temelleri» adlı kitab, Nusrat Kemalin girdiği yolda yalnız kalmadığını ve keskin duygulu, geniş bilgili genclerimizden bir kısmının da ayni yola döküldüğünü gösteriyor. Doğrusu ya, kıvanç duydum, göğsüm kabara kabara bu kitabı okudum. Genc köycüler, eserlerine köyle şehiri anlatmakla başlıyorlar. Bu parça, köyü henüz şiir olarak düşünebilen yurddaşların özel bir dikkatle okumaları icab eden kuvvetli satırları ihtiva ediyor. Sonra dünkü köyle bugünkü köye geçiliyor, garbde ve bizde köy meselesinin ne suretle telâkki edildiği anlatılıyor.

Bu kısmın ardından «köyü görüş ve kurtarış düşünceleri» geliyor. Başlıktan da anlaşılıyor ki bu parça çok önemlidir. Çünkü köyü görüş ve kurtarış düşünceleri, «bir» değildir. Pek ayrı ve karışıktır. Genc köycüler, o ayrı ve karışık düşünceleri sıraladıktan sonra kendi görüşlerini ve dileklerini «Yarınki köy» başlığı altında ortaya koyuyorlar.

Bütün bu yazılar kuvvetli bir bilgiye dayanmakta ve ileri sürülen mülâhazalar, hükümler sağlam delillerle bezenmektedir. Eserin değerini çoğaltan ikinci bir sebeb de yazıcıların heyecanlı bir ülküye bağlı olmalarıdır. Onlar köyün ve köylünün yükselmesile Türk yurdunun gerçekten yükseleceğini inan besliyen genclerdir. Bu inan yüzünden sözlerinde saygı getirir bir kuvvet ve inandırıcı bir kıymet var.

«Köycülüğümüzün Temelleri» ni görmek yarının yüksekliğini şimdiden sezebilmek demektir. Ben bu kanaatle şu kitabı bütün okuyucularıma tanıtmayı borc biliyorum.

M. TURHAN TAN

Şeker salıya ucuzluyor

Ekonomi Bakanının önemli bir tebliği

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ker şimdiki fiat olan 36,75 ve 37 kuruş yerine 25 ve kesme şeker 40 kuruş yerine 28 kuruş fiat ile satılacaktır. Bu fiate bütün vergi ve resimler dahil olup fabrikalarda vagon İstanbulda ambar dahili teslim fiatleridir.

2 — Sair mahallerde toptan satış fiati yukarıki fiatlere yalnız nakliye ve buna aid diğer masrafların ilâvesile bulunacak fiatten ibaret olacaktır.

3 — Perakende fiatler ile yukarıdaki maddelerdeki toptan satış fiatleri arasındaki fark bugün müteamil bulunmakta olan ve perakende satışçıların cari ve normal kârını teşkil eyliyen miktardan ibaret kalacaktır.

4 — Bu suretle tespit edilecek olan toptan ve perakende satış fiatlerinin fevkinde fiatlerle satış yapmak ihtikâr telâkki edilecektir.

5 — Havayici zaruriyeden olan bu gıda maddesinden bilâistisna herkesin istifade edebilmesi için valilerle belediye reislerinin vazife noktasından hassasiyetlerine müracaat ederim.»

Tuz ucuzladı

Yeni fiatlerle tuz satışlarına dünden itibaren başlanmıştır.

Kamutayca onaylanan son kanun lâyihasına göre son fiatin 3 kuruşa indirilmesi üzerine İnhisarlar İdaresinin aldığı tertibat aksaksız bir şekilde ikmal edildiğinden yurdun her tarafında yeni fiatler dahilinde satıslara karışıklığa meydan verilmeden başlanmıştır.

Dünden itibaren bütün memlâhalardan toptan tuz satışları üç kuruştan yapılmaktadır. Tüccarlar elinde eski fiatlerle alınmış ve satılmamış bulunan tuz stokları tamamen tesbit edilmiştir. Bu mevcud malların fiat farkları mal sahiblerine yeni fiatlerle tuz verilmek suretile ortadan kaldırılacaktır.

İnhisarlar İdaresi yurdun her yanında tuzun ayni fiatlerle satılması için bütün teşkilâtını faaliyete getirmiştir. Tuzu toptan 3 kuruşa alacak olan toptancılar bunu nakliye, sigorta, ardiye ücretlerile münasib bir nisbette kâr ilâvesile satacaklardır. Satışlarda ihtikâr yapan toptancılar hakkında muhtekir muamelesi yapılacağı gibi bir daha tuz satmasına da musaade edilmiyecektir.

Yapılan bir hesaba göre tuzun yeni tenzilâttan sonra İstanbulda azamî 6,5-7 kuruşa satılabileceği anlaşılmıştır. Nitekim dün İstanbuldaki mağazalar ekseriyetle 7 kuruştan tuz satmışlardır.

Köylere daha ucuz tuz vermek için ayrı tetkikat yaptırılmaktadır. Köylünün tuza çok ihtiyacı görülmektedir ve şehirler için makul görülen 7 kuruş fiat köyler için fazla bulunmaktadır. Köylere nakliye işinin daha ucuza temini suretile köylülere beş kuruşa tuz verme imkânları temin olunacaktır.

Şeker kanunu yarın tatbik edilecek

Ankara 15 (A.A.) — Şeker yoğaltım ve gümrük resimleri hakkındaki 2785 numaralı kanun 17 haziran 1935 tarihli Resmî Gazetede çıkacaktır. Kanun o günden yürütülecektir. (Muteberdir)

Tekirdağında zararlı hayvanlara karşı mücadele

Tekirdağ (Hususi) — Bu sene her türlü ekinlerimize zararı dokunan muzır hayvanlara karsı açılan savaş iyi neticeler vermiştir. Savas bitiminde ilimizde (12,165) karga, (7,220) karga yumurtası, 20 karga yavrusu ve (524) domuz yokedildiği anlaşılmıştır. Bu rakamlar komisyon huzurunda muzır hayvanların gösterilen alâmeti farikalarile sabit olmustur.

Erzurumda Kızılay haftası

Erzurum 15 (A.A.) — Erzurumda Kızılay haftası ayın 17 sile 23 ü arasında yapılacaktır. Kızılaya üye yazılmasına baslanmıştır. Halk tarafından büyük bir ilgi gösterilmektedir. Kızılay faydasına bir de balo verilecektir.

45 bin amelenin yapacağı grev

Vaşington 15 (A.A.) — Başkan M. Ruzvelt ile görüştükten sonra, kömür endüstrisi sendikaları baskanları, bu pazartesi günü başlıyacak olan ve 45,000 işçiye kapsal (şamil) bulunan genel grevin bir temmuza kadar geciktirilmesini kabul ettiklerini bildirmislerdir. Kömür Endüstrisince, işçilerin dileklerine uygun olarak düzen verecek olan, âyadan Guffinin yasa önergesinin bu tarihten önce onaylanacağı umud ediliyor.

Venizelosun Yaptıkları

Yazan: Sabık İntellicens Servis Şefi Sir Bazil Tomson

— 77 —

İngiliz Erkânıharbiyesi, çoktanberi, Yunan ordusunun, giriştiği işi kıvıramıyacağına inanç getirmişti

Devletler, barış andlaşmasını imzaladıktan altı ay sonra, Yunanistanın bastığı paraların mukabilini ödeyeceklerdir. Diğer taraftan İngiltere ile Fransanın kendi paralarını Yunanistana ihrac etmelerine meydan vermemek için, Yunan ulusal bankası, Makedonyadaki İngiliz ve Fransız ordularının bakım masraflarını bu iki devlete avans olarak vermeği kabul etmişti. Bu suretle Fransanın Yunanistana karşı olan borcu takriben 12 milyon İngiliz lirasını bulunuyordu.. O zaman Yunan parası, bütün Avrupanın en makbul parası idi.

Seçim sonunda yuvarlanan Venizelos, Kral Kostantinin karşısında meydandan çekildiği zaman, İngiltere, avans olarak Yunanistana 6 milyon İngiliz lirası vermiş ve borcunu Yunan ulusal bankasına ödemişti. Amerika da 3 milyon İngiliz lirası tediye etmişti. Fransaya gelince, O, hiçbir şey vermemişti. Fransanın borçlu olduğu 24 milyon İngiliz lirası üzerinden Yunan ulusal bankasının ödediği 12 milyon İngiliz lirası bu kitabın yazıldığı tarihe kadar (1933) münakaşa edilmemişse de Fransa, Yunanistanın kendisine borçlu olduğu harb malzemesi bedellerile bu paranın mahsub edilmesi fikrindedir ve meseleyi La Haye mahkemesin vermiştir.

Bu suretle Fransa, Amerikanın kendisine yaptığından acı acı şikâyet ettiği muameleyi, aynen Yunanistana karşı yapmaktadır.

Yunanistanın Anadolu hezimeti ve süel diktatörlük

1920 ikinciteşrininden 1922 ikinciteşrinine kadar.

Venizelosun seçimde uğradığı hezimet Fransız gazetecileri ve politikacıları için bir sürpriz olmuştu. Bunlar, Venizelosun, siyasal bir kahraman olduğuna kendi kendilerini inandırmışlardı. Yunan Dış İşleri Bakanlığının Basın (matbuat) bürosu 1917 den 1920 ye kadar, Venizelosa propaganda yapmak için, ecnebi gazetelerine 70 milyon franga yakın bir para harcamıştı.

1921 martında, İtilâf devletleri arasında Londrada toplanan bir konferans, Sevr andlaşmasını tadil ederek Yakınşarktaki kargaşalıklara son verdi. (Verdi değil, vermek istedi. — Cumhuriyet) Yunan Başbakanı, Kalogeropulos ve Harbiye Bakanı Gunaris, bu konferansta Yunanistanı temsil ediyorlardı. Yunanistana ve Türkiyeye arzedilen şartlara göre, Yunanistanın, İzmiri süel (askeri) işgal altına almak hakkı tanınmıyordu. Bununla beraber anlaşma şartları kabul edilebilecek sekilde idi.

Yunan ulusu, uzak ve uzun maceralardan yorgundu, en fazla istediği şey barıştı. Onun için, Yunan delegeleri (murahhasları) 10 martta teferrüata aid bazı ihtiyatî kayidler ileri sürerek konferansın yeni tekliflerini kabul ettiler. Gunaris bu kabulü, Lord Kürzona verdiği bir nota ile bildirdi.

Londra konferansının tekliflerini Türkler reddediyor

Kemalist delegelerine gelince, onlar, hiçbir taahhüd altına girmek istemediler. Türkler, konferansın tekliflerini Büyük Millet Meclisine arzetmek üzere Ankaraya dönmek mecburiyetinde olduklarini söylediler. Ayni zamanda Türk murahhas heyetinin reisi Bekir Sami Bey, Lord Kürzonun muhtırasındakine benziyen fakat Loid Corc tarafından kendisine hususî bir tarzda yapılan bir teklifi de reddetmişti.

Bekir Sami Bey

Türklerin müzakereye yanaşmadıkları açıkça görülüyordu. Bekir Sami Bey, fazla olarak gizlice Fransa ile görüşmelere de girişmişti. Bu görüşmelerin hedefi Kilikyada bir mütareke yapmaktı. Türk delegasyonu reisi, Paristen geçerken maskeyi yüzünden atarak Londra konferansı tekliflerinin kabul edilecek şeyler olmadığını söyledi.

Gunaris ise, bilâkis müzakereye ve harbi bitirmeğe hazır olduğunu göstermişti. Onun en belli başlı endişesi, Venizelosun tedbirsizlik ederek tehlikeye attığı İzmirdeki soydaşlarının emniyet ve selâmeti idi. Türklerin uzlaşmamazlığı karşısında meselenin diplomasi yolile çözülebilmesi (halledilebilmesi) şüpheli idi; fakat 18 ay sonra Yunanistanın uğradığı hezimetin en büyük âmili, muhakkak ki İngiliz kabinesi erkânı arasındaki fikir ihtilâfı olmuştur. İşte delili:

Yunanistana biri itidal, öteki şiddet tavsiye ediyor

Gunarisin Londraya gelmesi beklendiği 9 mart günü, Sir Moris Hankey Yunan delegasyonu azasından birile görüşerek ona itidal tavsiye etti:

— Yunan ordusu Mustafa Kemal Paşanın kıtaatına karşı her türlü düşüncesizce hareketten çekinmelidir, dedi.

Bu mütalea, henüz Yunan Başbakanı Kalogerpulosa bildirilmişti ki Loid Corcun müstacel bir mektubu da Başvekilin eline vardı. İngiliz Başbakanı, Sir Moris Hankeyin tavsiyesi hilâfına olarak, eğer Yunan ordusunun emniyet ve selâmeti icab ettiriyorsa Anadoluda bir Yunan taarruzu yapılmasına hiçbir mâni olmadığını bildiriyordu. Daha açıkçası, Loid Corc Türkiyeye silâh kuvvetile cebren kabul ettirilmiş bir barış yapmasını Yunanistana tavsiye ediyordu.

Resmî görüşmeler dışında yapılan bu gizli telkin, İngiliz büyük erkânıharbiyesinin fikirlerine de muhalifti, çünkü İngiliz erkânıharbiyesi, çoktanberi, Yunan ordusunun giriştiği işi kıvıramıyacağına inanç (kanaat) getirmişti.

(Arkası var)

İnegöl Orta okulundan bu sene çıkacak okurlar

İnegöl Orta okulundan bu sene çıkacak okurlar

İnegöl (Hususî muhabirimizden) — İnegöl orta okulunun son sınıfta (4) ü kız olmak üzere 71 talebsi vardır.

Bu talebeler üç sene evvel açılan mektebin ilk aslî mezunları olacaktır. Geçen sene de orta okuldan 12 okuyan şehadetname almış ise de onlar başka mekteblerden yer değiştirerek gelip okumalarını burada bitirmişlerdir.

45 bin liraya yapılan orta okul binası bir katlıdır. Çatı kısmı portatif yapıldığından lüzumunda iki katlı bina da olabilecektir. 60 metro boyunda, 50 metro genişliğinde olan mekteb 17 odalıdır. Bu bina bilhassa İnegöl köylüsünün ve halkının paraca ve bedenî yardımlarile 57 gün gibi akıllara hayret vrecek derecede kısa bir zamanda yapılmıştır. Bu himmet ve gayret ancak Türk ulusuna nasib olabilen yüksek bir muvaffakiyettir. Mektebin vaktinde bitmesi için 400 köylü hem gündüz ve hem gece nese icinde çalışmıştır. İnegöle bir mekteb kazandıran halkımızın yavruları uzak şehirlere, büyük masrafla okumağa gitmekten kurtulmuştur.

Şimdiki halde mektebin yalnız dış sıvası noksandır. Bu da tamamlandıktan sonra açılma merasimi yapılacaktır. İnegöl orta okulu cumhuriyet köylüsünün kendine has büyük yardımile İnegöl ortasında yükselen bir kültür abidesidir.

Almanya intıbaları

Dresden Sağlık Müzesi insana kendini öğretir

Burası bir müze değil, sun'î insan yaratan bir lâboratuar, bir vücudün her türlü azasını yapan bir fabrikadır

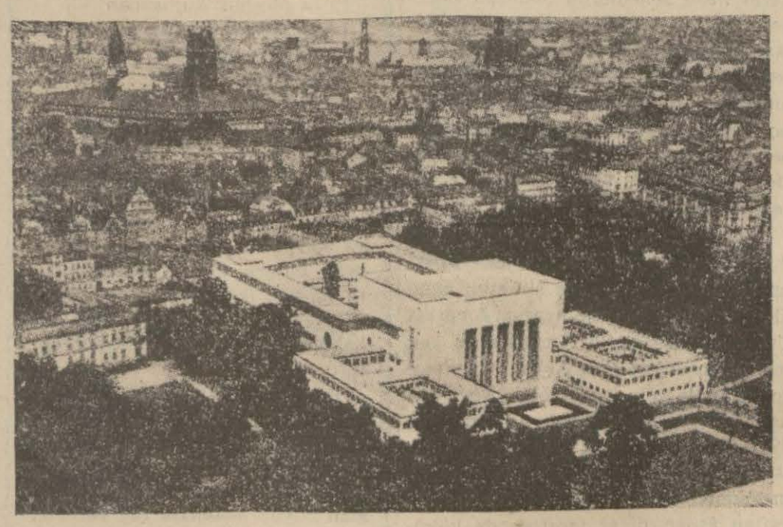

Dresdendeki Alman Sağlık müzesinin umumî görünüşü

Almanyada bazı müzeler de gördük. Bunların üç tanesini Dresdende ziyaret etmiştik.

Almanların kolosal yani muazzam şeyler yapmak arzusu müzelerde de kendini gösteriyor. Bu müzelerin hemen hepsi, gezenlerin tabanlarını patlatacak kadar büyüktür.

Alman sağlık müzesi

Dresdendeki resim ve mücevherat müzesi gibi müzeler, az çok Avrupanın her payitahtında vardır. Fakat buradaki Alman sıhhî müzesi gibi bir müessese her yerde bulunmaz. Yepyeni ve mükemmel bir binada yepyeni usullerle yapılmış bir müze... Halka sıhhî terbiye vermek için kurulmuş olan Alman sıhhî müzesinin müessisi, Lingner isminde bir Alman doktorudur. Bu müzeyi 1903 te kurmuştur. Şimdiki, güzel ve modern bir saray gibi muhteşem bina 1928 de yapılmağa başlanmış, 1930 da bitmiştir. Müessisi olan Lingner 1916 da öldüğü için eserinin bugünkü yüksekliğini görememişse de müzede onun hatırası yüksek bir mevki tutmaktadır. Penceresinden binanın bütün azametile göründüğü salonların birinde Lingnerin çalışma odası, olduğu gibi, tekrar kurulmuştur. Kendi büstünün süslediği bu odada, eksik olan onun et, kemik ve kandan mürekkeb vücudüdür. Yazı masası, koltuğu, hokka takımı, upuzun kalemleri, kâğıdları, hatta yarım kalmış bir müsveddesi bile duruyor; sanırsınız ki biraz sonra gelecek ve sararmış müsveddesinin sonunu tamamlıyacaktır. Bir insan, eserinin içinde öldükten sonra bu kadar yaşıyabilir. Vücudü, kimbilir, hangi Alman mezarlığında muhteşem bir taşın altında yatıyorsa da ruhu, muhakkak ki o çalışma odasında ve müzenin içindedir. İçindeki eserlerle beraber 7 milyon marka (3 buçuk milyon Türk lirası) mal olan sıhhiye müzesinde insan vücudüne ve insan sıhhatine taallûk eden herşey var. 23 daireye ayrılmış olan müzenin bazı kısımları modern mimarî itibarile hakikaten bir şaheserdir. Sadelikten bu kadar güzellik yaratan Viyanalı mimarın kudretine hayran olmamak kabil değildir.

İnsan vücudünün nasıl ince ve karışık bir makine olduğunu anlamak için bin kitab okumağa lüzum yoktur; bu müzede bir saat dolaşmak kâfidir.

Müze, yalnız elli senelik bir hayatı olan yeni tababet ve sağlık bilgisini göstermekle öğretmek için yapılmıştır. Lingnerin 1903 te Dresdende açtığı ilk müze «halk hastalıkları ve onlarla mücadele» isimli bir sergiden ibaretti. Bir insan vücudü bütün azası ve teferrüatile bu sergide ilk defa olarak görülmüştü. 1903 teki küçük müessese 1911 de Dresdende açılan büyük arsıulusal sağlık sergiye başlangıç oldu.

Bu sergi gerek Almanyada, gerek haricde o kadar dikkat uyandırmıştı ki şimdiki daimî sıhhiye müzesinin kurulmasına karar verildi ve 1928 de temeli atıldı.

Yeni binanın merkez kısmı 26 metro yüksekliğindedir. 128,000 metro murabbaı arazisi vardır. Binalar 22,000 metro murabbaı yer işgal etmektedir. Bahçeleri adeta küçük mikyasta bir nebatat bahçesidir. 800 kişinin toplanabileceği bir içtima salonu ve bu salonun ayrıca 200 kişilik locaları vardır. Sergide teşhir edilen eşya 5443 metro mikâbı yer tutar. Dühuliyesi yarım marktır (25 kuruş). Talebeye, askerlere, harb malûllerine yarıya yakın tenzilât yapılıyor. Her sene 20 binden fazla ziyaretçi geliyormuş. Bunlardan alınan para, devlet ve belediyeden alınan tahsisat, zenginlerin teberruatı, hep müzenin daha mükemmel bir hale getirilmesi için sarfolunuyor.

Müzenin iki katı insana tahsis edilmiştir: İnsanın yapılışı, insan vücudünün işlemesi, vücudün muhtelif azaları... Resimler, heykeller, büyük şişeler içinde saklanmış vücud parçaları, insan azasının işleme tarzını gösterir aletler, cihazlar, makineler... Birinci kat insan vücudünü, ikinci kat bu vücudün sağlığını göstermektedir.

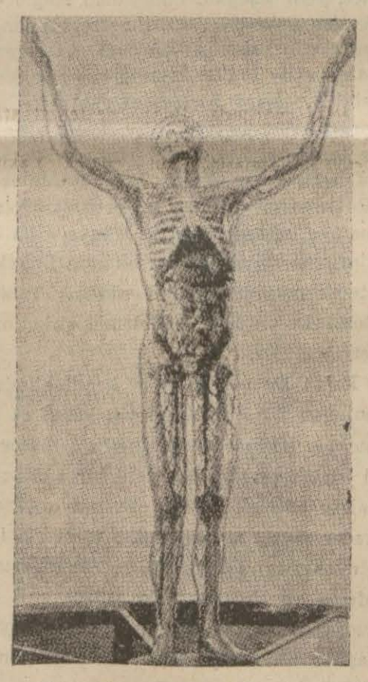

Dresden müzesindeki billûr adam, bütün bir insan vücudünde gizli ne varsa size hepsini gösterir

Sıhhat ve hastalıklar dairesinde verem, zührevî hastalıklar, çiçek ve sair sarî hastalıklarla çocuk hastalıkları, resimleri, şekilleri, molâjları, grafiklerile görülmektedir. Müze, fennin ve tekniğin bütün terakkiyatını takib ederek müteamadiyen yenilenmektedir.

Bu müze, sun'î insan yaratan bir lâboratuar, bir enstitüdür. Salonların birinde billûrdan yapılmış bir insan vardır ki bir düğmeye basınca bu fen yapısı vücudün içinde işliyen kalbi, aydınlanan dimağı, nefes alan ciğerleri, damarlarda dolaşan kanı görürsünüz. Kendinizin ne olduğunu, insan makinesinin nasıl işlediğini bu müzede anlarsınız. Muhtelif azanın birkaç yüz, birkaç bin defa büyütülmüş mulajları insana garib bir ürperti verir. Saçınızın bir telini, bir kebab şişi büyüklüğünde, beyninizin minimini bir parçasını bir sabun kalıbı cesametinde görürseniz elbette bir tuhaf olursunuz. Arkalarından aydınlatılmış ispirto dolu şişelerin içinde, kimbilir, hangi Alman kadın ve erkeğinin vücudlerinden koparılmış muhtelif uzuvlar, böyle teşrihhane manzaralarına alışmamış olanlara bulantı verir.

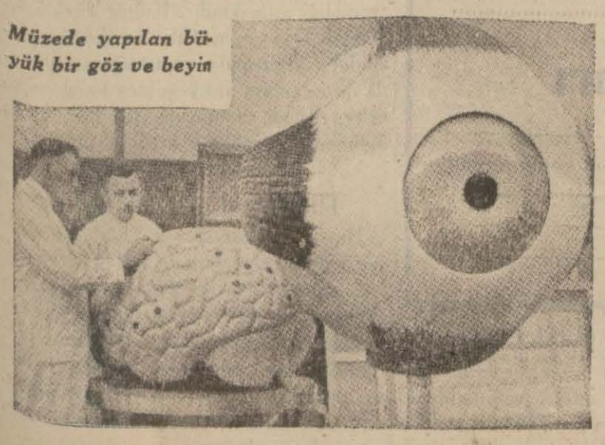

Müzede yapılan büyük bir göz ve beyin

Müzede bir de tarihî kısım var ki burada elbiseler, evler, köyler, şehirler, gıdalar, su yolları, hamamlar, ev eşyası, tenvir vasıtaları gibi insana hizmet eden şeylerin en eskilerinden en yenilerine varıncaya kadar hepsinin çok canlı birer nümuneleri var. Su bendlerine ve su yollarına misal olarak İstanbuldaki Yüstiniyen su kemerlerinin modeli yapılmıştır. Eskimoların kullandıkları iptidaî kar gözlüklerinin en modern ve en fennî gözlükler olduğu hakikati de müzede anlaşılıyor.

Dresdendeki Alman sağlık müzesinden çıkarken insan vücudü, hastalıklar, hastalıklarla mücadele, gıda, mesken ve saire hakkında bin kitab okunmuştan fazla malûmat, hem de yeni ve eski, tarihî ve fennî malûmat sahibi olmuştum.

ABİDİN DAVER

Bursada koza fiatleri yükseliyor

Elde stok olmadığından alıcı çok

Bursada koza alan tüccar ve fabrikacılar

Bursa (Hususî muhabarimizden) — Burada koza mevsimi başladı. Satış gittikçe hararetleniyor. Bu sene havalar kurak gittiğinden koza mahsulünün zarara uğrıyacağından korkuluyordu. Fakat birkaç gün esen sam yeline rağmen böcek telefatı çok az, buna mukabil ipekçilik enstitüsünün senelerdenberi üretmenler üzerinde yaptığı irşad ile köylümüz böcek besleme ve bakma hususunda çok iyi yetişmiş bulunduğundan mahsul nefis ve randıman itibarile yüksek olmuştur.

Kendisile konuştuğum borsa komiseri Mümtaz Şükrü bana bu seneki koza satışları hakkında şunları söyledi:

«— 933 rekoltesinden 934 rekoltesine bir hayli koza stoku devredilmişti. 935 yılı içinde bu stoklar kâmilen satıldı. Halbuki şimdi koza stoku yoktur. Bunun için yeni mahsul satışlarında yüksek bir hararet ve istek görülmektedir. Bursa hinterlândında bu seneki koza rekoltesi (1,5) milyona yakın tahmin edilmektedir. 60 ile 65 kuruş arasında açılan yaş koza piyasası bugün 83 kuruşa kadar çıkmıştır. Buna sebeb elde stok koza bulunmaması, mahsulün iyi olması ve fabrikaların çalışmaya başlamak için kozaya karşı olan fazla ihtiyaclarıdır.

Bu seneki koza fiatinin vasatî olarak 75 kuruştan aşağı düşmiyeceğini umuyoruz. Hatta mevsim sonlarına doğru kuru kozanın 250 ve 300 kuruş arasında satılması muhtemeldir. (3 kilo yaş koza bir kilo kuru koza olduğuna göre bu fiat ta yaş koza fiatile başbaşa bir nisbet alacak demektir.) Koza borsasının açılışında verilen ilk fiat her gün birkaç kuruş artarak bugün 83 kuruşa kadar yükselmiştir. Hatta fiatlerin gelecek haftalar içinde biraz daha artacağı görülmektedir. Maamafih önümüzdeki haftalarda yani haziran 15 ten temmuz ortalarına kadar yapılacak büyük satışlar piyasayı tesbit edecektir. Şimdiye kadar yedi sekiz gün içinde (6) bin kilo kadar koza gelmiş ve satılmıştır. Bu mahsul ilk ağızdır ve ova mahsulüdür. Henüz dağ mahsulü gelmemiştir. Mahsul toplu olarak haziran sonu ile temmuz ortası arasına kadar gelecektir.»

Borsa komiserinin bu izahatından da anlaşıldığına göre bu sene koza fiatinin yüksek oluşu köylümüzün yüzünü güldürmüştür. Yalnız ipeğin maliyet fiati yükseleceğinden gelecek sene ipekli kumaşların da fiati artacak demektir.

Harb borcları

Vaşington 15 (A.A.) — Macaristan, Polonya, Letonya, Litvanya hükûmetleri bugün, günü gelen harb borclarını ödemiyeceklerini Amerika hükûmetine bildirmişlerdir.

Ulusun hamiyeti

Hava Tehlikesini Bilenler üyesi yazılan vatandaşların sayısı binleri aştı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ankara Etlik 25, Süleyman Ödemiş tütün ekicisi yardım 300 ve 20, Salim Kayalar tütün ekicisi yardım 250 ve 20, Mustafa Zigoşlu tütün ekicisi yardım 200 ve 20, Mustafa Esmioğlu bakkal yardım 200 ve 20, Ethem Karagöz tecim yardım 200 ve 20, Enver İskeçeli yardım 180 ve 20, Naci Sarfiçe tecim yardım 100 ve 20, Mustafa Gönen yardım 25 ve 20, Sarı Hasan tütüncü yardım 50 ve 25, Fikri ve ortağı diş hekimi yardım 20 ve 20, İsmail Gürcü tecim yardım 25 ve 20, Hakkı Selânikli yardım 20 ve 20, Ali Haydar Limnili yardım 25 ve 20, M. Meni ve Hüsnü Eşmen tecim yardım 50 ve 20, Mustafa Kâmil oğlu tecim yardım 30 ve 20, gazi Hüseyin tecim yardım 50 ve 20, Mehmed Karagözoğlu yardım 50 ve 20, Selim Orsel Ödemiş tecim yardım 20 ve 20, Cevdet ve Hüsnü fırıncı yardım 20 ve 20, Osman eczacı yardım 20 ve 20, Mehmed Kızılcavlı tecim yardım 25 ve 25, Nazmi Gönen Esnaf ve Ahali Bank direk. yardım 20 ve 20, Cevdet Fadıl Ziraat Bank. direk. yardım 20 ve 20, Beyim manifaturacı yardım 20 ve 20, Hasan Dayıcıkoğlu yardım 20 ve 20, Mustafa Turgut tecim yardım 200 ve 20, Gulalizade İbrahim İstanbul Maksudiye 100, Kadıköy Su Şirketi 250, Nuri Fettah Esen İzmir T. H. K. yarbaşkanı 100, Ahmed Akgün terzi 20, Hüseyin Savaş terzi 20, Ahmed Muslu zahire tüccarı 20, Halil Muraddere yerli K. M. 20, Musa Günyarık köyü muhtarı 20, Ali Aşağıarmudlu köyü muhtarı 20, İsmail Kapanalan köyü muhtarı 20, Hasan Delialmacık köyü muhtarı 20, İbrahim Karaağac köyü muhtarı 20, Mustafa Aksutekke köyü muhtarı 20, Şaban Çeşmesaz köyü muhtarı 20, Mustafa Kızıltepe köyü muhtarı 20, Hâmid Akpınar köyü muhtarı 20, Mahmud Alibeydüzü köyü muhtarı 20, Şaban Akçapınar köyü muhtarı 20, Ahmed Saraycık köyü muhtarı 20, İsâ Hüseyin Raynak Çaydere köyü muhtarı 20, Bekir Kovalca köyü muhtarı 20, Ali Ormangüzel köyü muhtarı 20.

Kayseride

Kayseri (Hususî) — Hava tehlikesini bilen üyelerin sayısını artırmak ve bu işe icab eden ehemmiyeti vermek için burada toplantılar yapılmaktadır. Vali Nazmi Tokerin başkanlığında yapılmakta olan bu toplantılara birçok kurumlar iştirak etmektedir. Bu işle uğraşmak üzere bir komite de seçilmiştir. Bir de miting yapılmış ve Cumhuriyet meydanında toplanan halka söylevler verilmiş ve bir tayyare de meydan üzerinde uçarak halkın üstüne ve memlekete matbu kâğıdlar atmıştır. Halk arasında üye yazılmak için büyük bir ilgi vardır.

Elâzizde

Elâziz 15 (A.A.) — Türk Hava kurumuna yardım için bugün Halkevinde İlbayın başkanlığında büyük bir toplantı yapılmıştır. Toplantıya gelenlerin hepsi Hava tehlikesini bilen üye yazılmış ve yıllık yükenlerde bulunmuşlardır. Üye yazılma işi hararetle devam ediyor.

İzmirde

İzmir 15 (A.A.) — Hava tehlikesini bilen üye yazmak için seçilen kurul toplantılarına devam etmekte, tecim odasından gelen defterleri incelemektedir. Bu iş bittikten sonra genel bir toplantı yapılacak, tecimenlerimiz üye yazılacaktır.

Dün birçok yurddaşlarımız, Osmanlı Bankası işyarları ve palamutçular sosyetesi Hava tehlikesini bilen üyeliğe yazılmışlardır.

Mudanyada miting

Mudanya (Hususî) — Hava tehlikesine karşı koymak için burada büyük bir miting yapılmıştır. Bu mitinge bütün Mudanyalılar iştirak etmiştir. Mitingde müteaddid söylevler verildi ve Hava tehlikesini bilenler kurumu teşkil edilerek üye yazılmağa başlandı.

Yunan rejimi ve Çaldaris kabinesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

hükûmeti teşkil eden partilerin rejime karşı alacakları durumu vakti gelince tayin etmeği kararlaştırmalarıdır. Şimdiden söyliyebileceğim birşey varsa o da reyiâmın yapılacağında kat'iyyen tereddüd edilmemesidir.

Yeni saylavların and içmeleri meselesine gelince bunlar kayidsiz ve şartsız olarak cumhuriyet namına and içeceklerdir. Eğer ileride millet rejimi değiştirirse o vakit yeni rejim üzerine tekrar and içilecektir.

Başbakan reyiâm zamanında İç İşleri Bakanlığına bitaraf bir şahsiyetin getirileceği hakkındaki haberlerin doğru olmadığını söylemiştir.

Atina 15 (Hususî) — General Kondilis Kral Jorj ile görüşmek üzere Londraya gideceğine dair Avrupa gazetelerinde görülen haberleri kat'î surette tekzib etmiştir.

Kutubda yapılacak tetkikat

Moskova 15 (Telsizle) — İcra komiserleri bugünkü toplantısında kutubda tetkikatta bulunmak üzere iki büyük uçak yapmağa karar vermiştir.

Fransız Kültür Bakanının cenazesi kaldırıldı

Paris 15 (Telsizle) — Birdenbire ölen Kültür Bakanı M. Marconbesin cenazesi bugün Klermon Ferrarda kaldırılmıştır. Dış İşleri Bakanı M. Laval orada bir söylev vermiştir.

Romanyada yakalanan casuslar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mıştır. İçlerinde, Tuna üzerinde vapur işleten bir Macar sosyetesinin direktörü de vardır.

Bu çaşıtlık (casusluk) işinde, Romanyalı bir tegmenin de parmağı olduğu anlaşılıyor.

CUMHURİYET: Bu çaşıtlık (casusluk) hakkında mütemmim ve daha mufassal malûmat vermesini istediğimiz Bükreş muhabirimiz hâdiseye Romanyada büyük bir ehemmiyet verilmekte olduğunu ve bunu Bükreş gazetelerinin son sahifelerinde yadıklarını dün gece bize telefonla bildirmiştir. Mesele Tuna üzerindeki Yerköyü kasabasında meydana çıkarılmıştır. Ona alâkadar olarak bellibaşlı iki Macarla bir Rumen yüzbaşısı vardır. Romanya hükûmet mahfilleri dahi bunu büyük bir iş diye telâkki etmemişlerdir ve etmemektedirler. Serseri bir vak'adır ve cür'etkârları yakalanmıştır.

Meşhur bir tayyarecinin teşebbüsü

Burbank (Kaliforniya) 15 (A.A.) — Amerikan uçmanı Viley Post, bu sabah Stratosfer yolu ile Nevyorka uçmuştur. Aradaki ıraklık 2450 mildir.

Tayyareci bundan evvel, üç kere, Stratosfer yolile Amerikada batıdan doğuya doğru uçmak istemişse de, başaramamıştı..

Normandi vapurunun mimarı

Paris 15 (Telsizle) — Normandi vapurunu yapan mühendis André Lejiyo donör nişanile taltif edilmiştir.

Bu yıl Kız Kolejini bitirenler

Arnavudköy Kız Kolejini bitiren genc kızlara dün diplomaları verilmiş ve bu münasebetle merasim yapılmıştır. Resmimiz yeni mezunlardan bir kısmını göstermektedir

HERGÜN BİR FIKRA

İkimiz de biriz!

Bu memleketin hayir işlerine pek çok yardımları dokunmuş olduğu için adı daima rahmetle anılan Mısırlı Zeyneb Hanımın kocası Yusuf Kâmil Paşa Arabkirli idi.

Devletin birçok yüksek makamlarında güzel hizmetleri vardı. Sözünü sakınmaz, düşündüğünü doğru söyler, sarayın, hükûmet umuruna karışmasına kızardı.

Ençok sinirine dokunan, fenasına giden şey, Şûrayi Devlet gibi, Meclisi Vâlâ gibi yüce kurullara adeta devşirme usulile, şuradan buradan, bir sürü ehliyetsiz adamlar doldurulması idi.

Kendisi Meclisi Vâlâ reisi bulunuyorken, oyu sorulmadan, tepeden inme bir irade ile, oraya Yemen seyidlerinden, dil bilmez, aklı ermez bir herifi azalığa nasbetmişlerdi.

Bu münasebetsiz tayine canı sıkılan Paşa, her fırsatta herifi istiskal ve istihkar ediyordu.

Bir gün, Yusuf Kâmil Paşa, o zamanlar, ricalin rükûbuna tahsis edilen ve «Vükelâ vapuru» denilen şirketin hususî vapurile Boğaziçine, yalısına gidiyordu.

Güverte biraz serin olduğu için, Paşa, yan kamaralardan birine girmek istedi. Lâkin kapıyı açar açmaz ne görsün? Herif içeride değil mi?

Yusuf Kâmil Paşa:

— Öf! Gene bu kirli arab burada da karşıma çıktı.

Diye söylenerek, kapıyı ittiği gibi geri çekildi ve önceki yerine döndü, oturdu.

İki dakika sonra, nasılsa bu sözleri işitmiş, anlamış ve bu muameleye gücenmiş olan seyid, geldi, Yusuf Kâmil Paşanın önüne dikildi ve çetrefil şivesile:

— Ben kirli arab.. Sen Arabkirli.. İkimiz bir.. Farkımız yok!

Dedi ve gitti.

ÖTÜKÇÜ

Yunanistanda ayaklanan papazlar

Taraftarları sokaklarda nümayiş yapmak istediler

Atina 15 (Hususî) — Yunanistan Sensinodu aleyhine kıyam eden eski takvim taraftarı üç metrepolidin rütbelerinin ref'ile bir manastırda hapislerine dair Sensinodun verdiği karar metrepolidler tarafından protesto edilmektedir. Hükûmetin bu kararı tatbik edeceğini söylemesi üzerine kıyamcılar işi büsbütün azıtmışlardır.

Sensinod azasından birinin bu hususta yaptığı tavassut kabul edilmemiştir. Aleyhlerinde çıkan hüküm üzerine bunların taraftarları sokaklarda gürültü çıkarmak istemişlerse de zabıta hepsini dağıtmıştır.

Hükûmet bu hâdiseler üzerine şiddetli tedbirler almıştır. Mahkûm üç metrepolid tarafından kıyamdan sonra terfi ettirilen dört kişi de perşembe günü muhakeme edileceklerdir.

Hergün 5 kelime

Yirmi dokuzuncu liste

1 — **Tamir etmek** = Onarmak.

Tamir = Onarım.
Örnekler: 1 — İstanbulda hemen bütün eski eserlerin onarıma ihtiyacı var.
2 — Kırılan kalb onarılmaz.

2 — **Tâmim** = Genelge.

Örnek: İç Bakanlığının göçmenler hakkındaki son genelgesini okudunuz mu?

3 — **Timsal** = Sembol.

Örnek: Atatürk Türk kurtuluşunun bütün davalarının sembolüdür.

5 — **Ekseriyet** = Çoğunluk.

Ekalliyet = Azınlık.
Ekseriya = Çoğun, çok vakit.
Örnekler: 1 — Fransada parlamento çoğunluğu Flandenin önergesini reddetti.
2 — Uluslar sosyetesinde azınlıklar meselesi her vakit ortaya konur, bir türlü kotarılamaz.

5 — **Takrir** = Dilerge.

Örnek: Kültür Bakanlığı bütçesi hakkında üç dilerge verilmiştir.

Not: Gazetemize gönderilecek yazılarda bu kelimelerin osmanlıcaları kullanılmamasını rica ederiz.

Tarihten yapraklar

İlhaniler tahtında bir kadın faciası

Güzeller Güzeli Bağdad Hatun, babasını, kardeşlerini öldürerek kendini elde eden Hakandan kanlı bir intikam aldı, fakat kellesini de verdi

İlhanlılardan Ebu Said Bahadır Hanın hükümdarlığı kadın entrikalarile doludur. Onun On dördüncü asrın başlarına raslıyan saltanatı sırasında şu kadınlar kuvvetle göze çarpar:

1 — Kiçik Hatun. Kumandanlardan İren Çinin karısı.

2 — Satı Bey. Ebu Said Bahadır Hanın kız kardeşi ve Başkumandan Çobanın karısı.

3 — Bağdad Hatun. Emir Çobanın kızı ve Celâyir urukundan Emir Şeyh Hasanın karısı.

4 — Dilşad Hatun. Bağdad Hatunun yeğeni.

Bunlardan Kiçik Hatun, bir el çabukluğile kocasını İlhanlılar ülkesinde diktatör yapmak istiyordu, bu ülkü ile çıkardığı bir karışıklıkta en öne geçti, kılıç kullandı, adamlar öldürdü ve gösterdiği yiğitlikle erkeklere parmak ısırttı. Fakat kocası kendi kadar erce davranamadığından davayı kazanamadı, kellesini kaybetti.

Satı Bey bir roman konusu olacak işlere girişti. İlk kocası öldürüldükten sonra Hakan Arpa Hanla evlendi, o da bir ayaklanma sırasında parçalanınca birkaç parti elinde siyasal bir koz gibi kullanıldı, bir aralık Bağdadda hükümdar yapıldı, sonra Hülâgû soyundan Süleyman Hana nikâhlandı ve az bir zaman içinde tahtını, kocasını ve hayatını elden çıkardı.

Fakat bu kadınlar içinde en dile düşeni, en seçkini Bağdad Hatundur. Bütün Irak, bütün Azerbaycan ve Gürcistan o devirde onun güzelliğile ilginli hikâyeler taşıyordu. Birçok analar çocuklarına masal söylerken bu eşsiz güzeli dile alırlardı, onun güldükçe yüzünde güller açıldığını ve ağladıkça gözlerinden inciler saçıldığını söylerlerdi.

O, gerçekten de güzeller güzeli bir kadındı. Tepeden tırnağa kadar pırıl pırıl parlıyan bir elmas parçasıydı. Üstelik keskin bir zekâsı, kıvrak bir ruhu vardı. O yüzden kime baksa kendine bağlıyordu, kiminle konuşsa unutulmaz izler bırakıyordu.

İlhan Ebu Said Bahadır Han, kulağını dolduran bu güzellik şöhretini yakından görmek istedi, bir sefer dönüşünde Emir Şeyh Çobana konuk oldu, Bağdad Hatunla görüşmek fırsatını buldu ve... aşka tutuldu. Cengizin bu genc torunu artık kendinde değildi, aklını enikonu kaybetmişti, Bağdad Hatun için yanıp tutuşuyordu. Mogollarda bir tuhaf âdet vardır, Cengizliler islâm dinine girdikten sonra da bu âdetten vazgeçmemişlerdir: Hükümdarın sevdiği kadın ona verilir!

Ebu Said Bahadır Han da yanık bir âşık olup kendini kaybedince bu âdetten kazanc elde etmek istedi, Bağdad Hatunun kocası Emir Şeyh Hasana haber yolladı, karısını boşamasını emretti. Fakat Emir Şeyh Hasan, ayak takımından bir Mogol değildi. Büyük bir Türk urukunun başkanı bulunuyordu. Ayni zamanda Bağdad Hatun Emir Şeyh Çobanın kızı idi. Bu bey ise belki Ebu Said Bahadır Handan daha kuvvetli olup birkaç oğlu İlhanlılar ülkesini Genel İlbay adile paylaşmışlardı. Çobanın kendisi de başkumandan olup yıllardanberi diktatör rolü oynuyordu.

İşte bu yüzden Mogol âdetine daya narak verdiği emre boyun iğilmedi, hatta Emir Çoban - ki hükümdarın kız kardeşi Satı Beyin de o sırada kocası idi - suratı astı, genc hükümdara şöyle bir haber gönderdi: «Aşkın en iyi dermanı sevilen kadından uzak kalmaktır. Siz de mülkünüzü geziniz, dolaşınız, av yapınız, koşular yaptırınız. Bu suretle kızımı unutursunuz.»

Bunun üzerine Ebu Said ile Emir Çoban arasında gizli bir çarpışma, gizli bir güreş başladı. Bağdad Hatun için çılgın bir sevgi besliyen hükümdar, sevgilisini ele geçirmek için tahtını tehlikeye düşürmeği göze aldı, yurd için de kardeş kavgası yapmıya rıza gösterdi, hazinesini boşalttı, çeşid çeşid entrikalar çevirdi, uzun günler didindi, uğraştı, kan döktü, ev yıktı, ülkeler yaktı ve sonunda Emir Çobanı da, oğullarını da ortadan kaldırdı.

Bir kadın üzerinde dönen devlet siyasası Mısır hükûmetile elçileşmeğe ve andlaşmalar yapılmıya bile sebeb olmuştu. Fakat Ebu Said de ülküsüne ermek yolunda hayli ilerlemiş bulunuyordu. Emir Şeyh Hasan, kendi karısını seven ve istiyen hükümdara karşı artık eksin bir durukta idi. Kaynatası

Bağdad Hatun işte bu tipte bir kadındı

Çoban ve oğulları öldürüldükten sonra onun Bağdad Hatunu yanında tutabilmesine imkân yoktu. Bundan ötürü Ebu Said Bahadır Handan: «Karını boşa ve bana yolla» emrini - bir kez daha - alınca ister istemez boyun iğdi ve o güzellik hazinesini - ağlıya ağlıya - saraya yolladı.

Fakat Bağdad Hatun babasını, kardeşlerini öldüren, kendisini kocasından ayıran adamdan öç almıya and içmişti. Saraya gelir gelmez o andı yerine getirmek için savaşmıya koyuldu, yaman bir plân çizdi, babasile kardeşlerinin ölmelerini kolaylaştıran vezirleri, kumandanları, valileri birer birer tuzağa düşürdü, akıllara şaşkınlık veren entrikalarla bunların hepsini hükümdarın gözünden çıkarıp mezara attırdı.

Âşık hükümdar balaylarının heyecanı içinde Bağdad Hatuna bir köle gibi hizmet ediyordu, o ne derse düşünmeden yapıyordu. Daha dün kendisinin ülküsüne saygı gösterip yardım eden adamları Bağdad Hatunun hıncına feda etmekten çekinmedi. Kazanan aşk, şimdi yeniliyordu ve yenilen güzellik şimdi öç alıyordu.

Bir yıl, iki yıl böyle geçti. Bağdad Hatun babasının ve kardeşlerinin öldürülmesi işinde eli ve parmağı olanları birer birer ortadan kaldırdı. Sıra artık hükümdara gelmişti ve onu da cezalandırmak için fırsat bekliyordu. Ebu Said Bahadır Han bu fırsatı elile yarattı, Bağdad Hatundan yavaş yavaş yüz çevirerek onun yeğeni genc Dilşadı sevmeğe başladı.

Dilşad, teyzesi kadar güzeldi, üstelik körpe idi. Ebu Said, başka bir erkeğin elinden aldığı kadının yanında bu el değmemiş güzel kızı bambaşka bir biçimde görüyor ve onu yepyeni bir ateşle seviyordu. Sonunda dayanamadı, Dilşadla evlendi. Fakat beriki atıldığı köşede sessiz ve eksin yaşamadı, kocasına izeri gün geçtikçe belli olan ve artan bir ağu içirdi ve öç alma plânını bu suretle tamamladı.

İlhanlılar ülkesi henüz 29 yaşında iken bilinmez bir hastalıkla ölüveren Ebu Said Bahadır Hanın yasını tutarken kurultayın tahta çıkardığı Arpa Han, ilk emir olarak şu hükmü veriyordu: «Bağdad Hatun kocasının katilidir, ölecektir!»

M. TURHAN TAN

İzmir telefon şirketinin istekleri

İzmir (Hususî) — İzmir telefon sosyetesi, şehirler arası muhaberelerinden almakta olduğu beş kuruştan başka, Türkiye muhaberelerinin beherinden kendisine on beş, ecnebi memleketler muhaberelerinden de otuz kuruş bırakılmasını istemektedir. Sosyete idare meclisi başkanı İsmail Hakkı, girişişte bulunmak için Ankaraya gidiyor.

SPOR

Fenerbahçelilerin bugünkü bayramı

Klübün 27 nci yıldönümü merasimle kutlulanacak

Bugün Fenerbahçeliler, kulüblerinin yirmi birinci yıldönümlerini merasimle kutluluyacaklardır. Muntazam çalışmaları ve ileri hamlelerile bugünkü mevkiini elde etmiş olan Fenerliler, bayramlarının güzel geçmesi için bir program hazırlamışlardır.

Merasime saat 14,30 da kulüb sporcularının yapacakları bir geçid resmile başlanacaktır. Kulübün reisi ve Güneş kulübü reisi Cevad Abbas Gürerin söylevlerinden sonra sahadaki Atatürk heykeline çelenk konacaktır. Genc Fenerlilerin maçından sonra saat 16 da Fener ve Güneş kulüblerinin tekaüd olmuş futbolcuları, devreleri on beş dakika devam etmek üzere, bir maç yapacaklardır. Bu maçın hem eğlenceli, hem de alâka verici olacağı tahmin edilmektedir.

En son olarak ta Fenerbahçe birinci takımı, bugün Romanya yolile geleceği bildirilen, İsviçrenin Servet takimile bir maç yapacaktır.

Fenerbahçe takımını, İngiliz antrenör geldikten sonra, yalnız başına maç yaparken görmemiştik. Bugün hocasından ne derece istifade etmiş olduğunu bize gösterecek, yıldönümlerinde yapacakları bu maçta Fenerlilere muvaffakiyet temenni ederiz.

Beşiktaş Ankarada 8-0 galib

Ankara 15 (A.A.) — Ankarada iki maç yapmak üzere gelen Beşiktaş jimnastik kulübü bugün çok kalabalık bir seyirci önünde ilk maçını Ankara Gücü ile yaptı.

Çok güzel bir oyun oynıyan Beşiktaşlılar birinci devrede dört ve ikinci devrede de 4 gol atarak sıfıra karşı sekiz golle rakiblerini yenmişlerdir.

Galatasaray atletleri Bursaya gitti

Galatasaray atletlerinden mürekkeb bir kafile Acarspor kulübünün daveti üzerine müsabakalar yapmak için Bursaya gitmiştir. Gidenler arasında tanınmış atletler de vardır.

Besim, Semih, Sedad, Naili, Karakaş gibi.

Bursada yapılacak güreş müsabakaları

Bursa (Hususî) — Şehrimizde 22 ve 23 haziranda Atatürk stadyomunda yapılacak olan Türkiye yağlı güreş başpehlivanlığı müsabakaları için hazırlıklar bitmiştir. Hakem heyeti arasında Kurtdereli Mehmed pehlivan da vardır. Kendisi Bursaya çağırılmıştır. Ayrıca bu güreşler için hususî davul ve zurnacılar da İstanbuldan getiltilmektedir.

Davis kupası maçları

Berlin 15 (Telsizle) — Davis kupası için Almanya ile Avustralya takımları arasında yapılan ikinci maçta da Almanlar Avustralyalıları yenmişlerdir.

Vefa kulübünün kongresi

Vefa İdman Yurdu genel yazganlığından:

Yurdumuzun senelik kongresi 30/6/935 tarihine raslıyan pazar günü toplanacaktır. Üyelerimizin o gün saat 9 da Cağaloğlundaki İstanbul Halkevine gelmeleri rica olunur.

Muğlada yapılan iki büyük köprü

Muğla 15 (A.A.) — Türkiyede ikinci tip olarak yapılmakta olan ve dünyada eşi iki tane bulunan Dalaman köprüsünün iki ayağının yapılışı bitmiş, üçüncü ve dördüncü ayaklarının yapılmasına başlanmıştır.

Gene Muğla - Fethiye yolu üzerindeki büyük bir önemi bulunan Namnam köprüsünün de üstermesi - ihalesi - önümüzdeki aybaşında yapılacaktır. Bu köprülerin yapılmasile Muğla - Fethiye yolu açılacaktır. Arada bulunan küçük su geçitlerinin yapılması ve batak alanların yeğretilmesi için hazırlıklar vardır. Bu yıl içinde bu alanda önemli çalışmalar olacaktır. Bu yıl içinde Fethiye - Muğla yolu gelip gitmeğe açılacaktır. Bu yolun açılmasile ekonomi hayatında büyük bir genişlik olacaktır. İl halkı bu iki köprünün yapılmasından büyük bir kıvanc duymaktadır.

Amerikada su baskınları

Ovalde - Teksas 15 (A.A.) — Bütün sular taşmıştır. 8 kişi boğulmuştur. Ayrıca birçok kişi de kaybolmuştur. Birçok köyler sular tarafından götürülmüştür. Yüzlerce kişi kaçmaktadır.

Şimdiye kadar maddî zarar iki milyon doları geçmiştir.

Anadoluda un fiatleri artıyor

Muğla 15 (A.A.) — Kuraklık yüzünden fabrika unlarının fiati çuval başına bir lira artırılmıştır. Buğdayın kilosu da beş kuruştan sekiz kuruşa çıkmıştır.

Tarihin meşhur simaları

"Cumhuriyet„ in müsabakası

Meşhur iş adamları : 7

Petrol Kralı Deterding

Henry Wilhelm August Deterding 1860 senesine doğru Holandada doğdu. Babası gemi kaptanı idi. Deterding daha pek küçükken babası Somatraya yaptığı bir seyahat dönüşünde öldü. Henry Deterdingin kendisinden büyük iki ağabeyisi vardı. Bunlardan birisi doktor, birisi de zabit oldu. Henry ilk iş olarak bir bankaya 30 frank ücretle memur olarak girdi. (Zwentsche Bank Vereniging).

Henrynin en büyük istidadı ticarî işlerde idi. Bankadaki vazifesi onu tatmin etmiyordu. 1889 senesinde Holandada gayesi Sund adalarında petrol araştırmak olan Köninglijke Maatschappi tot Eexploitation van Petroleumbronnen in Nederland sche India şirketi teessüs etti. Deterding bu şirkette evvelâ Deli sonraları Penang satış yerlerine memur olarak girdi. Penangda şirketin müdürü J. B. A. Kesslerle tanıştı. Bu adam genc Deterdingin ticarî görüşlerinin kıymetini takdir etti, ve kendisini Somatra adasına umumî müfettiş tayin etti. Bu sıralarda şirket ismini değiştirdi, Royal Dutch ismini aldı.

1897 senesinde Dutch şirketi büyük bir tehlike ile karşılaştı. Rokfeller grupu Holandalı şirketin hisse senedlerini gizlice satın alıyordu. Rokfeller grupu o kadar kuvvetli idi ki şerikler bu hasma mücadele imkânını bulamıyorlardı. Hatta aralarından pek çokları Rokfeller grupuna iltihak etmek fikrinde idiler. Bu fikre yalnız Deterding muhalefet etti. Kessler de genc müfettişin fikrini kabul edince, şirket, imtiyazlı bir buçuk milyon esham ihracını kabul etti. Bu suretle firma Amerikan boyunduruğu altına girmekten kurtuldu.

Deterding bu büyük muvaffakiyetinden sonra iki şirket arasında mütehiş bir mücadele başladı. Deterding Rokfeller grupunu yenmek için üç büyük teşebbüse girdi. Bunlardan birincisi şudur: Deterding Holandanın en büyük nakliye şirketlerinden biri olan Zraaiding Cie ile ortak oldu. Bu suretle nakliye şirketi Deterdingin çıkardığı petrolları nakle başladı. Bundan başka Yakınşarkta, ve Berneo adasındaki petrol depolarile, petrol imtiyazlarını Dutch şirketinin eline geçirdi. Bu teşebbüs Rokfelleri fena halde sarstı.

Deterdingin ikinci teşebbüsü de budur: Deterding Fransada Rothshildin Asiatic Petroleum şirketile birleşti. Bu suretle Fransanın nüfuzundan istifade imkânını da hazırladı.

Deterdingin üçüncü teşebbüsü de dünya petrol piyasasını iki mıntakaya ayırmak oldu. Dünyanın her tarafında Standard Oil şirketinin âmansız bir düşmanı kesildi. Harb esnasında Deterding 100 milyar frank kazandı.

Harb bitince İntelligence Servicein gizli siyasetini kendisine âlet ederek siyasete girdi. Deterdingi siyasete sürüklüyen iki iktısadî sebeb vardır ki onlar da şudur:

Harbden evvel Deterding Çin piyasasını eline geçirmek istediği zaman karşısına Standard Oil şirketi çıkmıştı. İki rakib şirket Dumping yaparak birbirlerini yenmeğe çalışıyorlardı. Bu vaziyetten rahatsız olmağa başlıyan Deterding Rokfellere Amerikada bir darbe vurmağı kararlaştırdı. Bazı Amerikan gazete ve meb'uslarını elde ederek Standard aleyhine taarruza geçti. Diğer taraftan da Amerikada Standard Oile rekabet edebilecek şirketler kurdu.

Harikulâde bir zekâ eseri olarak milyonlarca Amerikalı vatandaşa bu şirketin hisse senedlerini satmağa muvaffak oldu. Bu sayede Deterding kullandığı petrolun % 43 ünü Amerikadan istihsal etmeğe başladı. Harbi Umumî bitip te Amerikan ve İngiliz petrolcuları arasındaki iştirak ve ademi rekabet mukavelesinin hükmü kalmayınca Deterding tekrar harekete geçti. Bu sefer Meksikaya taarruz etti.

Müstakil bir şirket olan ve elinde muazzam petrol kuyuları imtiyazları bulunan Mexican Eagle şirketini satın aldı. Bununla da kanmıyarak Amerika Cumhuriyetile Lâtin Amerikanın en mühim kısımları olan Arjantin, ve petrol itibarile çok zengin olduğu söylenen Venezüellayı inhisarı altına aldı. 1921 senesinde Kosta Ricada çıkan bir isyan, Deterdingin şeriki olan Elliot grupunu memleketten kovdu. Bir taraftan âsiler, diğer taraftan da hükûmetten düşürülen muhafazakârların arkasında İngiltere ve Amerika Deterding şirketine karşı tehdidkâr bir vaziyet aldılar. Bu yüzden Meksika ile Amerika ve İngiltere arasında bir harb tehlikesi bile baş göstermişti.

Amerikada bu tarihten itibaren çıkan bütün isyanlarda bu iki devletin parmaklarını aramak doğru olur. Deterdingin siyasete karışmasının ikinci sebebi de şark petrolları meselesidir.

1901 senesinde d'Arcy isminde bir petrol araştırıcısı, İran Şahından, Bahrihazer sahilleri haric, bütün İran toprakları üzerinde petrol araştırmak hakkını ve 60 senelik te imtiyaz almıştı. d'Arcy uzun araştırmalardan sonra nedense işten vazgeçti. Tam bu sıralarda Burmah Oil isminde bir İskoçyalı şirket d'Arcyye Şahın fermanını kendilerine satmak teklifini yaptı. İskoçyalı şirket fermanı eline geçirir geçirmez, yeni teşekkül etmiş olan Anglo - Persian şirketine sattı. Bu şirketin sermayesinin yarısına Burmah ve diğer yarısına da İngiliz İntelligence Service sahibdi. Harb başlayınca bu şirketin sermayesini tezyid ettiler. Harb bitince İngiltere, Suriye ve İran petrollarına hâkim oldu. Yalnız kendilerinin istihlâk edemiyecekleri bu petrollara bir mahreç bulmak lâzımdı. Dünyaya hâkim olan iki şirketten birisine iltihak etmek mecburiyetini duydular. Tabiî Rozal Dutch İngiliz Holanda şirketini tercih ettiler.

Fakat Deterding zaten kendi elinde bulunan bir piyasaya şerik kabul etmekten imtina edince, İngiliz hükûmeti İngiliz petrollarına yeni bir faaliyet sahası bulmak istedi. Fransa o güne kadar petrol siyaseti takib etmediği için burasını tercih ettiler. Almanların Musul ve Romanyadaki petrol imtiyazlarını Amerikalılarla İngilizler paylaştılar. Bu imtiyazların 23.15 ini Fransızlara bırakarak, Fransada petrol inhisarını ellerine aldılar.

Siyasete müdahale hakkını gerek elindeki iktısadî kuvvet ve gerekse İngiliz siyasetine ettiği yardımlara borclu olan Deterding bütün nüfuz ve gayretini İngiltere ile Fransayı Sovyet Rusyaya yaklaştırmak için sarfetti. Bunun sebeblerinden birisi, Nobelin Kafkasyadaki petrol kuyularını Royal Dutch şirketinin satın almış olmasıdır. Fakat Deterding bu gayesine erişemedi. Sovyet piyasasını eline geçiremedi. Deterding bütün siyasî teşebbüslerine rağmen istediği muvaffakiyeti elde edemedi. Fakat harblerden ve devletlerin siyasî nüfuzlarını âlet ederek elde ettiği imtiyazlardan biriktirdiği servet milyonlardır.

Deterding de milyonerlerin çoğu gibi, harblerin besleyip büyüttüğü bir çocuktur.

Bu rey varakasını kesib saklayınız

Cumhuriyetin müsabakası

Rey Puslası

Meşhur iş adamları

7 inci _____

isim ve adres _____

Yunanistanla anlaşma uzatıldı

Türk - Yunan tecim anlaşmasının iki ay daha uzatıldığı dün gümrüklere bildirilmiştir. Bu uzatılma bu sabahtan itibaren başlamış sayılmaktadır.

Yaralanan gemici öldü

İzmir (Hususî) — Geçenlerde Stedaten vapurundaki infilâk ve iştialde ağır surette yaralanan gemi yağcısı İtalyan tebaasından Bosiç hastanede öldü.

Tarihin meşhur simaları

Büyük müsabakamızın tafsilâtı

1500 lira mükâfatlı büyük müsabakamız devam ediyor. Müsabakamızın esası şudur:

12 — Meşhur kumandan
12 — Meşhur devlet adamı
12 — Meşhur kadın
12 — Meşhur kâşif
12 — Meşhur iş adamı

nın hayat ve muvaffakiyetlerini sırasile ve grup halinde neşrediyoruz. Her makalenin içinde bir de rey varakası vardır. Karilerimiz bu rey varakalarını saklıyacaklar ve 60 büyük adama dair yazıların neşri bitince, her serideki şahıslara birinci, ikinci, ilâh.. diye doldurarak «Cumhuriyet müsabaka memurluğu» na yollayacaklardır.

Beş seri neşrolunup reyler tamamen bize yollandıktan sonra tasnif işine başlanacak ve rey varakalarındaki isimler sıraya konulacaktır. Her grubda en çok numara alan büyük adamlara rey verenler veya bu intihaba yaklaşanlar arasında 500 kariimize 1500 liralık mükâfat verilecektir.

Mükâfat sırası şöyledir:

1 - kişiye 300 gümüş lira
1 - kişiye 200 gümüş lira
1 - kişiye 100 gümüş lira
5 - kişiye birer beşibiyerde Cumhuriyet altını
10 - kişiye birer yarım beşibiyerde cumhuriyet altını
15 - kişiye birer cumhuriyet altını
470 kişiye muhtelif hediyeler

***

Müsabaka neticesine intizaren her günkü rey puslalarını saklayınız. Eksik rey varakalarınız için lâzım olan gazete nüshalarını idarehanemize beş kuruşluk pul yollıyarak tedarik edebilirsiniz. Müsabaka nüshalarından kâfi miktarda saklanmıştır.

Kayseride kıymetli bir anıd bulundu

Kayseride bulunan anıd

Kayseri (Hususî) — Kayseri müzesi, birkaç gün evvel 25 liraya ve fakat paha biçilmez bir anıt satın almıştır. Boğazlıyanın (Çayır Şeyhi) köyünden bir köylünün bulduğu bu anıt bilginlerin dediğine göre 3000 yıl önce bir zamana aiddir.

Venüsle Venüsün omuzlarına başini dayıyan bir erkeğin bu anıdı san'at ve güzellik bakımından hakikaten eşsizdir. Hele Venüsün vücud ve yüz güzelliklerini gösteren çizgilerdeki san'at inceliği görülmeğe değer. Anıdın boyu 30 santimdir, tuğladan yapılmış ve pişirilmiştir, içerisi de boştur.

Çok kıymetli olan bu anıd, bulan köylüden 25 liraya satın alınmıştır. Bu suretle müzemizin bazı kıymetli eski parçalarla zenginliği artmaktadır. Kültür direktörlüğünün, Kayserinin Çılgalan köyü yakinindeki Maltepede yaptırdığı araştırmada ilk insanlara aid kemikten yapılmış iğneler, sürtme suretile un değirmenleri de bulunmuş ve müzeye getirilmiştir.

Uludağda yangın oldu

Bursa (Hususî) — Uludağın şehir yönündeki yamaçlarında biri Yiğitali köyü civarında üçü de Yakacık tarafında olmak üzere dört koldan yangın çıkmıştır. Fundalıklar yanmaktadır. Ateşi söndürmek üzere şehirden asker, jandarma, ve amele ile civardan köylüler gönderilmiştir. Yangın bir gece devam ettikten sonra söndürülmüştür.

Haftalık Radyo Programı

Bu akşamki program

İSTANBUL:

12,30 plâk neşriyatı - 18,30 dans musikisi (plâk) - 19,30 çocuk saati, hikâ - yeler, Mes'ud Cemil - 20 konferans - 20,30 stüdyo orkestrası - 21 radyo caz ve tango orkestraları, türkçe sözlü (şan) «Birsan» - 21,30 son haberler, borsalar- 21,40 gitar solo, Maryo - 22 plâk neş - riyatı.

VİYANA:

16,20 konser: Şubertin eserleri - 17,20 spor yayını - 18,35 edebî yayın - 19,30 «Triestan ve İsolde» operası, dinlenme zamanlarında haberler - 24,15 konuşma- 24,30 şanla birlikte cazband takımı.

BUDAPEŞTE:

16,05 Macar salon orkestrası - 17,35 spor haberleri - 18,05 musiki - 19,05 a- ğızdan üfleme aletler orkestrası - 20,30 şan konseri - 21,05 piyes - 22,15 haber- ler - 22,35 opera orkestrası - 23,05 spor- 23,50 Çingene orkestrası - 24,20 konfe - rans - 1,10 haberler

BÜKREŞ:

17,05 köylülerin zamanı - 18,05 askeri bando - 20,25 gramofon - 21,20 operet musikisi ve şan - 23,15 operet musikisi- 24,05 haberler - 24,20 gramofon.

BELGRAD:

16,35 Yugoslav şarkıları - 17,05 radyo orkestrası - 19,05 koro ve orkestra konseri - 20,05 gramofon - 20,35 ulusların zamanı - 21,05 balalayka konseri - 21,35 nakil - 23,05 haberler - 23,35 gramofonla dans havaları.

PRAG:

18,50 gramofon - 19,05 almanca yayın- 20,05 almanca haberler - 20,10 gramo - fon - 20,20 koro konseri - 20,45 Ostraudan nakil - 21,25 konuşma - 21,40 Slav dansları - 22,40 Brünodan nakil - 23,20 haberler - 23,55 Presburgdan nakil.

VARŞOVA:

17,05 solistlerin konseri - 18,05 açık hava konseri - 19,05 Karakudan nakil - 19,25 gramofon - 19,35 şarkılar - 20,30 keman konser - 21,05 haberler - 22,35 karışık musikisi - 23,25 deniz bandosu - hun konseri - 24,30 gramofon.

Pazartesi: 17 haziran

İSTANBUL:

18,30 Azade Tarcan, jimnastik - 18,50 fransızca ders - 19,20 haberler - 19,30 Ege caz, türkçe sözlü eserler - 20 kon - ferans - 20,30 radyo caz ve tango orkestraları, türkçe sözlü (şan), «Bedriye Tüzün» - 21,30 son haberler, borsalar- 21,40 keman solo, Ali Sezai - 22,10 plâk neşriyatı.

VİYANA:

17,15 gramofonla filim musikisi - 18,45 çifte piyano ile konser - 20,15 ulusal neşriyat - 21,05 Viyana musikisi - 22,05 şan ve senfonik orkestra konseri - 23,15 ev musikisi - 24 konuşma - 24,15 konser: Bethovenin eserleri - 24,55 cazband takımı.

BUDAPEŞTE:

18,25 Çingene orkestrası - 19,25 kon - ferans - 19,55 gramofon - 20,35 opera nakli - 21,35 haberler - 23,45 cazband takımı - 24,15 Çingene orkestrası - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 radyo orkestrası - 19,20 konser- 20,25 gramofonla İngiliz musikisi - 21,15 konser: Mozartın eserleri - 21,45 şan konseri - 22,05 çifte piyano ile konser- 22,35 haberler - 22,55 gece konseri - 23,20 yabancı dillerde haberler - 23,40 gece musikisi.

TULUZ:

20,05 şarkılar - 20,25 filim musikisi - 21 Tirol şarkıları - 21,20 salon orkestra- sı - 21,35 şarkılar - 22,05 «Massenet» in bir operasından parçalar - 22,50 radyo fantezisi - 23,25 operet orkestrası - 23,50 Küba orkestrası - 24,20 filim musikisi - 24,40 cazband takımı - 24,50 askerî ban- do - 1,05 radyo fantezisi - 1,25 filârmo - nik orkestra.

VARŞOVA:

18,50 gramofon - 19,20 koro konseri - 19,50 gramofon - 20,35 askerlerin zama- nı - 21,15 «Leylâklar» operasının nakli- 24,10 gramofonla salon musikisi.

Salı: 18 haziran

İSTANBUL:

18,30 almanca ders - 19 dans musikisi (plâk) - 19,30 balalayka orkestrası, koro - 20 haberler - 20,10 konferans - 20,30 stüdyo orkestrası konseri - 21 radyo caz ve tango orkestraları - 21,30 son haber- ler, borsalar - 21,40 havaiyen gitar, Si- ret ve arkadaşları - 22 plâk neşriyatı.

VIYANA:

16,45 çocukların zamanı - 17,15 gra- mofon - 18,30 konser - 19,05 İSTAN- BUL ÜNİVERSİTESİ PROFESÖRLE- RİNDEN NEUMARK TARAFINDAN KONFERANS: YENİ TÜRKİYEDE EKONOMİK ÇALIŞMALAR - 20,35 konser: Bethovenin eserleri - 22,15 ha- va tehlikesi - 22,30 dans havaları - 23,05 hava raporu ve haberler - 23,15 dans

Bu gönderme istasyonu tertibatı bu ay zarfında Amerikada yapılacak Stratosfer seferi için hazırlanmıştır. Stratosfer tabakasına çıkacak balondan bu merkezle bütün radyo makinelerine oradan haber gönderilecektir.

havalarının devamı - 24,25 konuşma - 24,05 gramofon.

BUDAPEŞTE:

18,35 musiki - 19,05 Portekizlilerin Musolinisi - 19,35 cazband takımı-20,10 gramofon - 20,40 Şan konseri - 21,15 karışık program - 22,15 haberler - 22,35 konser - 24,05 Çingene orkestrası-1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 gramofon - 20,25 tanınmış şarkıcıların Şan konseri: Gramofonla - 21,20 senfonik konser - 22,05 haberler- 22,20 senfonik konser - 23,05 yabancı dillerde haberler - 23,20 gece konseri.

PRAG:

19,05 gramofon - 19,20 almanca ya - yın - 20,05 almanca haberler - 20,30 süel marşlar - 21,15 konferans - 21,30 eğlenceli neşriyat - 22,05 konser - 23,20 haberler - 23,35 gramofon - 24,05 ingi - lizce haberler

TULUZ:

20,05 eğlenceli sahneler - 20,35 kü - çük orkestra - 20,50 reklâm konseri - 21,35 «Simon böyledir!» operetinden parçalar - 22,50 radyo fantezisi - 23,25 «Ne sevimli!» operetinden parçalar - 23,50 filim musikisi - 24,05 cazband takımı - 24,20 düetolar - 24,40 Arjantin orkestrası - 24,50 İspanyol musikisi - 1,05 radyo fantezisi - 1,20 askerî bando.

VARŞOVA:

17,20 şarkılar - 18,05 açık hava konseri - 19,20 Şa nkonseri - 19,50 gramofonl asalon orkestrası - 21,15 küçük orkestra - 21,50 haberler - 22,05 bir de - nizaltı gemisinden nakil - 22,30 senfonik orkestra - 23,05 gramofon - 23,45 küçük orkestra.

Çarşamba: 19 haziran

İSTANBUL:

18,30 jimnastik, Azade Tarcan - 18,50 fransızca ders - 19,20 dans musikisi (plâk) - 19,30 haberler - 19,40 Halide monoloğ - 20 konferans - 20,30 stüdyo orkestrası konseri - 21 radyo caz ve tan- go orkestraları, (şan) Emine İhsan - 21,30 son haberler, borsalar - 21,40 Ateş (şan) - 22 plâk neşriyatı.

VİYANA:

18,10 orkestra ve Şan konseri - 20,15 ulusal yayın - 21,05 edebî yayın - 22,10 gramofonla ve orkestra ile Franz Le - hardın eserleri - 23,15 eğlenceli kon - ser - 23,45 oda musikisi - 24,30 İsperan- to yayını 24,45 konuşma - 1 gramo - fonla dans havaları

BERLİN:

17,35 kadınların zamanı - 19,05 oda musikisi - 20,05 haberler - 20,25 eğlen- celi musiki - 20,45 günün akisleri - 21,05 haberler - 21,20 Alman merkez İstas - yonu - 21,50 eğlenceli musiki - 23,05 haberler - 23,35 Kolonyadan nakil.

BUDAPEŞTE:

18,35 işçiler korosunun konseri-20,10 piyano konseri - 20,50 facia: Banban - 22,45 haberler - 23,05 Şan konseri - 23,45 bir aylık haberler - 24,05 Çingene musikisi - 1,10 haberler.

TULUZ:

20,05 şarkılar - 20,25 halk orkestrası - 20,50 filim musikisi - 21,20 salon orkes- trası - 22,05 radyo fantezisi - 22,40 ope- ret orkestrası - 22,50 «Don Juan» ope- rasından parçalar - 23,25 Viyana orkes- trası - 23,50 dans havaları - 24,40 aske- rî bando - 24,50 şarkılar - 1,05 radyo fantezisi - 1,25 filârmonik orkestra.

VARŞOVA:

17,20 gramofon - 18,05 mandolin kon- seri - 18,40 oda musikisi - 19,20 mek - tebliler korosu - 19,50 gramofon - 20,55 Şumanın şarkıları - 21,15 salon orkes- trası - 21,50 haberler - 22,05 konser: Şopenin eserleri - 22,45 sonatlar - 23,15 ağır musiki.

Perşembe: 20 haziran

İSTANBUL:

18,30 jimnastik Azade Tarcan - 18,50 almanca ders - 19,20 haberler - 19,30 sigan orkestrası - 20 konferans - 20.30 stüdyo orkestra konseri - 21 radyo caz ve tango orkestraları, türkçe sözlü eser- ler (Avni) - 21,30 son haberler, borsa - lar - 21,40 Nimet Vahid (şan) - 22 plâk neşriyatı.

VIYANA:

17,05 gramofon - 18,35 konuşma - 19,05 konser: Şubertin eserleri - 20,30 opera şarkıları - 21,10 konuşma - 21,45 sevgi havaları - 23,30 orkestra konseri - 24,35 konuşma - 24,50 şan ve orkestra konseri.

BERLİN:

17,05 konser: Orkestra ile Mozartın eserleri - 17,35 genc bestekârlar - 18,05 Laypzigden nakil - 19,35 spor yayını - 19,50 kitablara dair - 20,05 konuşma - 20,25 musikili edebî neşriyat - 20,45 gü- nün akisleri - 21,05 haberler - 21,15 dans havaları - 24,05 Frankfurttan nakil.

BUDAPEŞTE:

17,30 salon orkestrası - 18,35 İsa za - manında kutsî - 19,05 filüt konseri- 19,35 «Tanhäuesr» operasının ikinci perdesi- 21,35 Çingene orkestrası - 22,35 haber- ler - 23,05 askerî bando - 24,25 cazband takımı - 1,10 haberler.

VARŞOVA:

17,20 Piyano konseri - 18,05 Lembergden nakil: Koro konseri - 19,20 Kato - viçten nakil: Silezya şarkıları - 19,35 gramofon - 19,50 Leh sonatları - 21,05 senfonik konser - 21,50 haberler - 22,35 piyes - 23,25 karışık konser.

Cuma: 20 haziran

İSTANBUL:

18,30 dans musikisi ve muhtelif eser- ler - 19,20 haberler - 19,30 Ege caz, türk- çe sözlü eserler - 20 konferans - 20,30 stüdyo orkestraları konseri - 21 radyo caz ve tango orkestraları (şan) Çadırcı- 21,30 son haberler, borsalar - 21,40 Ba- bikyan (şan) - 22 plâk neşriyatı.

VİYANA:

17,15 gramofon - 18,30 şarkılar - 19 spor yayını - 19,25 konuşmalar - 20.15 ulusal yayın - 20,35 senfonik orkestra - 21,40 komedi: Büyük Ramzes - 23,25 ha- berler - 23,35 cazband takımı - 24,35 ko- nuşma - 24,50 musiki: Tunaya selâmlar.

BERLİN:

17,35 kadınların zamanı - 18,05 Ham - burgdan nakil - 20,05 Laypzigden nakil- 20,35 siyasal haberler - 20,45 günün akis- leri - 21,05 haberler - 21,20 Stutgarttan nakil - 21,50 orkestra konseri - 23,05 ha- berler - 23,35 piyano konseri.

BUDAPEŞTE:

18,05 Röportaj - 19,15 cazband takımı- 20,05 konuşma: Mikrobların hayatı - 20,35 gramofon - 21,35 dış siyasası - 21,55 koro konseri - 22,45 haberler - 23,05 Çin- gene orkestrası - 24,20 piyano konseri - 1,10 haberler.

TULUZ:

20,05 operet parçaları - 20,25 Viyana orkestrası - 21 orkestra ile halk musi - kisi - 21,20 filim musikisi - 21,35 operet orkestrası - 22,05 radyo fantezisi - 23,10 «Ağızdan öpmek yok!» operetinden par- çalar - 23,25 askeri bando - 23,50 şarkı- lar - 24,05 dans havaları - 24,20 İspan- yol şarkıları - 24,40 cazband takımı - 24,50 muhtelif sololar - 1,05 radyo fan- tezisi - 1,25 ağızdan üfleme aletler or - kestrası.

Pazar: 22 haziran

VİYANA:

17,10 koro ve piyano konseri - 18,25 mandolin konseri - 20,15 ulusal yayın - 20,25 şan konseri: ubertin şarkıları - 21,05 konuşma: Seyahat andaçları - 21,35 konuşma - 21,40 eğlenceli spor yayını - 23,05 haberler - 23,15 piyano konseri - 23,55 konuşma - 24,10 eğlenceli konser.

BERLİN:

17,05 Kolonyadan nakil - 19,05 spor yayını - 19,20 eğlenceli yayın - 20,05 ka- rışık yayın - 20,45 günün akisleri - 21,05 haberler - 21,15 Kolonyadan nakil - 23,05 haberler - 23,35 karışık eğlenceli prog - ram.

BÜKREŞ:

18,05 askerî bando - 19,20 askerî ban- donun devamı - 20,25 gramofon - 21,25 radyo orkestrası - 22,20 haberler - 22,35 radyo orkestrasının devamı - 23,20 ya- bancı dillerde haberler - 23,40 gece kon- seri.

TULUZ:

20,05 şarkılar - 20,25 operet orkestra- sı - 20,50 reklâm konseri - 21,20 Viyana orkestrası - 22,05 «Madam Dubarri» o- peretinden parçalar.

VARŞOVA:

17,20 eğlenceli orkestra konseri - 18,05 açık hava konseri - 19,20 Karako - dan nakil: Mektebliler korusunun kon- seri - 19,50 gramofon - 21,15 musiki - 21,50 haberler - 22,05 konuşma - 22,35 senfonik konser - 23,15 Vilnadan nakil - 23,35 ağır musiki.

SUMER BANK
Umumî Müdürlüğünden:

1 — İzmitte Kâğıd ve Karton fabrikası için umum muhammen keşif bedeli 24244 lira 52 kuruş olan:

a) Fabrikayı şoseye bağlamak üzere iltisak yolu inşası,
b) Fabrika ihata duvarları ve tel örgü tesisi,
c) Kerez deresinden fabrikaya su isale borusunun hendek hafriyatı işleri vahid fiat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Bu işe aid eksiltme evrakı şunlardır:

a) Eksiltme şartnamesi,
b) Mukavele projesi,
c) Fennî şartnameler,
d) Vahid fiat ve keşif cedvelleri,
e) Projeler.

İstiyenler bu evrakı Sümer Bank İnşaat Servisinde görebilirler ve 120 kuruş mukabilinde Ankara Şubesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 27/6/1935 perşembe günü saat 17 de Ankarada Ziraat Bankası binası dahilinde Sümer Bank Umumî Müdürlüğündeki Komisyonda yapılacaktır.

4 — Eksiltme «kapalı zarf» usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1,818,34.— lira muvakkat teminat vermesi ve bu işlerle iştigal ettiğini bildiren vesaikı bankaya gösterjp ehliyeti fenniye vesikası alması lâzımdır.

6 — Teklif mektublarının yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar Ankarada Bankalar caddesinde Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne verilmesi, posta ile gönderilen mektubların da nihayet muayyen saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın kanunî şekilde kapatılması lâzımdır.

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

		Muhammen değeri Lira
BOĞAZİÇİ	: Boğaziçi Tarabya Hacıvasil ve Fener sokakları 12, 12 M. 6, 1, 3/1 iki evin 1/4 payı.	147
BÜYÜKÇARŞI	: Karamanlıoğlu sokak eski 18, yeni 18 dükkânın tamamı.	441
EMİNÖNÜ	: Ahıçelebi Sarraf ve Kantarocağı eski 7 yeni 9, 8 dükkânın tamamı.	2592
Büyükpangaltı	: Elmadağı ve Nalband sokak eski 42, 13 yeni 62, 2, 11 evlerin 2/6 payı.	444
BÜYÜKDERE	: Asmalı sokak yeni 10 eski 10 evin 6/16 payı.	122
KUMKAPI	: Nişanca Mehmedpaşa Havuzlubostan sokak eski 1 yeni 23, evin 1/2 payı.	324
YEŞİLKÖY	: Ümraniye mahallesi üçüncü sokak yeni 20 sayılı evin 9/20 payı.	98
BEYKOZ	: Yalıköy İshakağa caddesi yeni 2, 4 ev ve dükkânın tamamı.	648
KANDİLLİ	: Kilise sokak eski 17, 19 yeni 9, 11 ev ve dükkânın 1/8 payı.	144
GALATASARAY	: Hacımimi Külhan sokak eski 16, 18 yeni 16 apartımanın 1/4 payı.	1773

Yukarıda yazılı mallar 12/7/935 cuma günü saat on dörde kadar pazarlıkla ve peşin para ile satılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçelerile haftanın salı ve cuma günleri idaremizde müteşekkil Satış Komisyonuna müracaatleri. «F.» (3360)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli 70,000 lira olan 5,000 ton rekompoze kömür 2 temmuz 1935 salı günü saat 15 te Kasımpaşada Satınalma Komisyonu binasında kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi 350 kuruş bedel mukabilinde hergün Komisyondan alınabilir. İsteklilerin 4,750 liradan ibaret olan muvakkat teminat makbuz veya mektublarile kanunî belgeleri havi teklif mektublarını belli saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine vermeleri. (3243)

JUVANTİN
SAÇ BOYALARI

Kanzuk Eczanesi müstahzarlarından saçların sabit ve tabiî renklerini iade eder. Kumral ve siyah renkler de tertib edilmiştir. Ter ve yıkanmakla dahi çıkmaz. Daima sabit kalır. Yegâne zararsız ve sıhhî saç boyalarıdır.

KİRALIK EV

Arnavudköyünde Mumhane sokağı 13 numaralı denize nazır bahçe içinde dokuz odalı mobilyeli bir ev kiralıktır. İçindekilere müracaat.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

Beyoğlunda Taksimde Cumhuriyet caddesinde Taksim bahçesi karşısında (37) No. lı Cumhuriyet apartımanının 1 No. lı dairesinde oturmakta ve Galatada Merkez Rıhtım Hanında 3 üncü katta 14 No. lı yazıhanede icrayi ticaret etmekte iken 19/2/935 te ölen Madenci namile anılan Mehmed Arifin terekesine mirasçılarından Hava Aliyenin müddeti içinde vaki talebi ile mahkemece el konularak defterinin yapılmasına başlanmıştır. İlân gününden başlamak üzere alacaklıların ve vereceklilerin ve sair alâkası olanların bir ay ve mirasçıların üç ay içinde Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine başvurmaları ve vaktinde alacaklarını kaydettirmiyenler hakkında medenî kanunun 561 ve 569 uncu maddeleri hükmü tatbik edileceği ehemmiyetle ilân olunur. (12432)

KİMYAGER
HÜSAMEDDİN

İdrar, kan, kazurat ve ticaret tahlilleri yapılır. Eminönü, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzetbey hanı

Yaz mevsimini
YEŞİLKÖYDE GEÇİRİNİZ.
Şehre 25 ve Florya plâjına 5 dakika mesafede en mükemmel sayfiye mahalli
Yeşilköy Palâs
OTELİ
Her türlü konforu havidir.
DENİZ ÜSTÜNDE LOKANTA
Bütün odalarda akar su
Uzun ikametler için hususî şerait.
BÜTÜN SENE AÇIKTIR.
Telefon: 18.86.

Halen Türkiyede çalışan Almanyadan diplomalı ve Bayındırlık Bakanlığından tasdikli ecnebi bir

Elektrik Mühendisi

İş arıyor. (İng. K. G.) rümuzile İst. 176 posta kutusu adresine mektubla müracaat edilmesi.

istanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
1523	Büyükdere	Lokanta	E. 74/7 Y. 35/7	563 metre arsanın tamamı	564	Açık arttırma
2758	Bostancı Çatalçeşme	Ardıç	Mü. 15 harita 67	198 „ „	320	„
4120	Heybeliada	Yüksek	12	Ahşab hane ve bahçenin 12/48 hissesi	186	„
4174	Kuzğuncuk	Yenigül	28	109 metre arsanın tamamı	180	„
5078	Bostancı Çatalçeşme	Kaynak	Mü. 15 harita 113	146,50 metre arsanın tamamı	240	„
5226	Beyoğlu Kamerhatun	Irmak	E. 15 Y. 33	Ahşab hanenin 2/3 hissesi	340	„
5317	Kuzguncuk	E. Kumboğlu Y. Hamam	7	Kârgir hanenin 1/4 hissesi	350	„
5619	Galata Yenicami	Fermeneciler ve Aliyazıcı	86	Kârgir dükkânın 714/840 hissesi	1900	Kapalı zarf
5786	Fener Abdi Subaşı	Sancakdar yokuşu	E. 14 Y. 16	Kârgir hane ve bahçenin tamamı	600	Açık arttırma
5839	Beyoglu Hüseyinağa	Sakızağacı Cad.	E. 23 Y. 19	Kârgir apartımanın 1/12 hissesi	900	„
5864	Büyükçarşı	Çuhacıhan sokak	E. ve Y. 23	Kârgir dükkânın 8/24 hissesi	700	„
6290	Bostancı Çatalçeşme	Ardıç	Mü. 15 harita 68	198 metre arsanın tamamı	320	„

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmışıır. İhaleleri 2/7/935 tarihine tesadüf eden salı günü saat on dörttedir Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

Istanbul Liseler Alım Satım komisyonundan:

Erzakın cinsi	Galatasaray lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Haydarpaşa lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Erenköy kız lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Kandilli kız lisesi AZ	ÇOK	İLK teminat	Çamlıca kız orta mektebi AZ	ÇOK	İLK teminat	Tahmini fiat k. s.
Yumurta	102000	112000	147,	70000	80000	105	25000	35000	45,94	15000	16000	21	12000	15000	19,69	1,75

Yukarıda adları yazılı mekteplerin 10 - 6 - 935 pazartesi günü yapılan açık eksiltmesinde isteklilerin verdikleri fiatler yüksek görüldüğünden eksiltmesi on gün uzatılarak ihalesi 21 - 6 - 935 Cuma günü saat 15 de yapılacaktır.

Isteklilerin 935 yılı Ticaret Odası belgeleri ve teminat makbuzlarile Istanbul liseler muhasedeciliginde toplanan komisyona gelmeleri ilân olunur.

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Kasımpaşa ve Sirkeci Tuz ambarlarına gelecek tuzların vapurdan çıkarılması ve ambardan vapura yükletilmesi için 8/6/935 te açık arttırmada teklif edilen fiatler haddi lâyıkta görülmediğinden 2/7/935 salı günü pazarlıkla isteklisine verilecektir.

İsteklilerin gösterilen günde saat 14 te inance paralarile beraber Kabataşta Başmüdiriyet binasında toplanacak Komisyona gelmeleri. (3205)

Istanbul Belediyesi ilânları

Yapılmakta olan kanalizasyon yapısı dolayısile 18/6/935 tarihinden başlamak üzere Süleymaniyede Mehmedpaşa camii, Sarıbayazıd camii, Tavanlımaslak, Kasnakcılar ve Meslek sokaklarının bütün nakil vasıtalarına kapalı bulunacağı ilân olunur. «B.» (3362)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Boğaziçinde Çengelköyünde Çakaldağı sokağında 5 No.lı 3686 metro murabbaı bağ ile içindeki köşkün 9/108 payı 63 lira, Fatihte Hüsrevpaşada Kasabivas mahallesinin Çeşme sokağında 10 No.lı natamam bahçeli ev ile yanındaki 234,52 metro murabbaı arsanın tamamı 837 lira 70 kuruş ve Büyükderede Derbend karakolu civarında Söğüdlüdere mevkiinde Şişli - Büyükdere caddesine yakın 37000 metro murabbaı bağ ile bostanın tamamı 1208 lira muhammen bedeller üzerinden bir ay içinde ayrı ayrı pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin 15/7/935 pazartesi günü saat on üçe kadar yüzde yedi buçuk pey akçelerile müracaatleri. «M.» (3336)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Kiralık apartıman

Esas No.	Mevkii ve nev'i	Depozito
Meksube 1	Teşvikiyede Hamamcı Eminefendi sokağında eski 3 mükerrer yeni 19 numaralı apartımanın 1, 4, 6, 7 No.lı daireleri.	60
Meksube 4	Sarıyerde Raşidbey ve Hüseyinefendi sokaklarında 1, 3, 5 ve 5/1 numaralı evin üst katı.	27

Yukarıda yazılı yerler bir veya üç sene müddetle kiralanmak ve 26/6/935 te ihaleleri yapılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Isteklilerin o gün saat onda şubemize gelmeleri. «144» (3364)

Erkeklerin nasıl teshir edildiğini anlatıyor;

Cesaretim kırılmıştı. Birçok genc kızlar zengin izdivaclar yapmağa muvaffak oluyor ve mes'ud yaşıyorlardı. Halbuki bana hiçbir teklif vaki olmuyordu. Bir gün bir Çingene kızı, seninki gibi cazibesiz bir ten, parlak bir burun ve yağlı görünen bir cild erkekleri uzaklaştırır dedi. Ve krem köpüklü Tokalon pudrasını kullanmamı tavsiye etti. Bu pudranın şayanı hayret tesiri, o güne kadar kullandığım bütün pudralardan büsbütün başka oldu. Yüzümdeki bütün parlaklık izlerini silmiş, münbesit mesamatı gidermiş ve cildime bir erkeğin kalbini teshir edecek mat bir güzellik ve şayanı hayret bir taravet vermiştir. Yalnız bir defa pudralanmak bütün gün veya bütün gece için kâfidir. Eminim ki krem köpüklü Tokalon pudrasını kullanan her kadın hemen sehhar bir sevimlilik temin edebilir.

Sultanahmed 5 inci sulh hukuk mahkemesinden:

İstanbulda Küçükpazarda Yavuzersinan mahallesinin Değirmen sokağında 4 No. lı evde ölen ve terekesine mahkememizce el konualn Cemilenin mirasçısı olup olmadığı bilinemediğinden mirasçısı olduğu takdirde ilân günü olan 17/6/1935 gününden itibaren üç ay içinde ve alacak ve borcularının dahi alacak ve borclarını kayid ve beyan için keza ilân günü olan 17/6/1935 gününden itibaren bir ay içinde Sultanahmed beşinci sulh hukuk mahkemesine gelerek kayid ve beyan ettirmeleri lâzım olup mezkûr müddet geçtikten sonra vaki olacak müracaatin nazara alınmıyacağı kanunu medeninin 534, 561 inci maddeleri mucibince ilân olunur. (271)

Satılık fabrika

Asrî makinalar ile yapılmış ve muntazam bir halde bulunan çok tanınmış bir

Makarona fabrikası

Satılıktır.

Tafsilât: Bahçekapıda Taş han 29 No.da

Umum Emlâk acentasında

Telefon: 20307

Mudanya karşısında ; şifası tecrübeli

ARMUTLU KAPLICALARI

Açıldı. Otel, Yemek mükemmel, Posta, Telgraf var. Mudanya vapurlarile 3 saata ; iskeleden de araba ile 15 dakikada varılır. Vapur : pazar ve çarşamba topaneden 9 da gider, irtesi günler 12 de Armutludan döner.

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETI

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

TRABZON YOLU

GÜNEYSU vapuru 16 haziran PAZAR saat 20 de Rizeye kadar.

NATTA VAPUR ACENTALIĞI

Hellenic Lines Limited

İzmir, İstanbul ve Karadeniz iskelelerine gidiş, geliş için Hamburg, Roterdam ve Anvers arasında muntazam seferler:

Hamburg, Roterdam ve Anversten yakında İstanbulda beklenen vapurlar:

HELLAS vapuru 10 temmuza doğru.

Hamburg, Roterdam ve Anvers için yakında İstanbuldan gidecek vapurlar:

TÜRKİA 14-15 haziranda tahmilde.

GRİGORİOS C II 29-30 haziranda tahmilde.

HELLAS 12-13 temmuzda tahmilde.

Fazla tafsilât için NATTA VAPUR umumî acentalığına müracaat. Tel: 44914-3.

Halide ve arkadaşları 16 haziran pazar günü akşamı saat 9 da ilk defa olarak Beşiktaş Suad - park tiyatrosunda.

(Bu hesabda yoktu)

Kapalı Zarfla Eksiltme Bildirimi

Tokad Şarbaylığından:

1 — 2490 numaralı kanun ahkâmile Nafıa Vekâletince su işleri için tanzim kılınan şeraiti umumiye dairesinde Tokad şehrinin fennî su tesisatı Bayındırlık Bakanlığının onaylı projesi ve bu iş için yapılan şartname gereğince ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Işbu tesisat memba sularının, isale mecralarının inşaatları, su deposu inşaatı, şehir şebekesi tevziatı ve şartname ve projelerinde yazılı sair teferrüatı ihtiva eder.

3 — Bütün teferrüatile tesisatın keşif bedeli 144,442 lira 80 kuruştur.

4 — Bu işe aid eksiltme şartnamesi, mukavele projesi ve fennî izahat ve şerait ve keşifnameler, plânlar, profiller, maktalar ve projeleri istekliler 722 yedi yüz yirmi iki kuruş bedel karşılığile Tokad Şarbaylığından alabilirler. Bedeli gönderilerek taahhüdlü mektubla istek yapılırsa gösterdikleri adrese ayrıca elli kuruş posta ücreti karşılığında posta ile derhal gönderilir.

5 — Eksiltme 5/6/935 günlemecinden başlıyarak kırk beş gün sonra 21/7/935 pazar günü saat 15 te Tokad Belediye dairesinde yapılacaktır. (3072)

Şişe ve cam fabrikasından:

Paşabahçede Şişe ve Cam Fabrikası ihtiyacı için 250 - 400 ton çavdar sapı satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini almak üzere Müdürlüğe baş vurmaları rica olunur. En son teklif verme 24 haziran 935 saat 16 ya kadardır. Bahçekapı İş Han No. 5

Şişe ve cam fabrikası

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşi Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel 22740

İSKENDERİYE YOLU

ANKARA vapuru 18 haziran SALI günü saat 11 de İskenderiyeye kadar. (3339)

PAMUK VE NEBATİ YAGLAR SANAYI TÜRK ANONIM ŞIRKETINDEN:

Fevkalâde Heyeti Umumiye içtimaı için üçüncü davet

Şirketimiz esas mukavelenamesinin 53 ve ticaret kanununun 385 ve 386ncı maddelerine tevfikan pamuk ve nebatî yağlar Sanayii Türk Anonim şirketi hissedarları, 6 nisan 1935 tarihine musadif cumartesi günü saat 10 da fevkalâde olarak içtimaa davet edilmişlerdi. 6 nisan 1935 tarihli içtimada esas nizamname ile ticaret kanununun 386 ncı maddesinde muayyen nisabı ekseriyet hasıl olamadığından hissedarlar 20 mayıs 1935 tarihine musadif pazartesi günü saat on için davet edilmişlerdi. O gün dahi nizamname ile ticaret kanununun 386 ncı maddesinde yazılı ekseriyet hasıl olamadığından hissedarlar 4 temmuz 1935 tarihine musadif perşembe günü saat 10 da şirketin merkezi olan Galatada Bahtiyar hanında dairei mahsusasında toplanacak olan fevkalâde heyeti umumiye içtimaına yeniden davet olunurlar.

MÜZAKERE RUZNAMESİ

1 — Şirketin bilihtiyar fesih ve tasfiyesi.

2— Tasfiye memurlarının tayini.

3 — Tasfiye memurlarının salâhiyetlerinin tayini ve bu meyanda menkul ve gayrimenkul bilcümle şirket mallarının toptan ve pazarlıkla satışı ve icabında şirket mallarının şirketin borclarını iltizam edecek olan bir şahsa devri salâhiyetinin tasfiye memurlarına verilmesi.

4 — Tasfiye memurlarının ücretlerinin tesbiti.

5 — Tasfiye için bir murakib tayini ve ücretinin tesbiti.

Ticaret kanununun 386 ncı maddesi mucibince bu üçüncü içtima için muayyen nisabı ekseriyet şirket sermayesinin üçte biri olacak, ve ayni kanunun 385 ve esas mukavelenin 55 inci maddesi mucibince her hissedar, yalnız bir hisseye malik olsa bile fevkalâde heyeti umumiyede hazır bulunabilecek ve sahibi bulunduğu hisse adedince mutlak surette ve bilâkayid ve şart rey sahibi olacaktır.

Her hissedar, diğer bir hissedar marifetile temsil edilmek hakkını haizdir. İçtimada asaleten veya vekâleten hazır bulunmak istiyenler sahibi bulundukları hisseleri içtimadan bir hafta evvel şirketin merkezine tevdi eylemek mecburiyetindedir. Malî müesseseler tarafından verilen tevdi vesikaları, hisselerin şirkete tevdii makamına kaim olacak ve o hükümde tutulacaktır.

İdare Meclisi

İstanbul Komutanlığı

Satınalma Komisyonu İlânları

Çatalca ve civarındaki birliklerin ihtiyacı için 12 ton sabun 17/6/935 pazartesi günü saat 15 te açık eksiltme ile alınacaktır. Beher kilosunun tahmin bedeli 27 kuruş olup ilk teminatı 243 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel Komutanlık Satınalma Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde teminat mektub ve makbuzlarile birlikte komisyona gelmeleri. (2987)

***

Çerkes köyündeki kıtaatın ihtiyacı olan (72,000) kilo ekmek kapalı zarfla eksiltmeğe konulmuştur. Ekmeğin beher kilosuna tahmin edilen bedel on kuruştur. İhalesi 24/6/935 pazartesi günü saat (15) tedir. Şartnamesi hergün öğleden evvel Fındıklıda Komutanlık S. AL. Komisyonunda görülebilir. İsteklilerin (540) liralık teminat mektubu veya makbuzu ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektublarını belli günde ihale saatinden en az bir saat evveline kadar SA AL. Komisyonuna vermeleri. (3148)

Istanbul Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Erzakın cinsi	Galatasaray Lisesi AZ	ÇOK	İlk teminat	Haydarpaşa Lisesi AZ	Çok	İlk teminat	Erenköy Kız Lisesi AZ	ÇOK	İlk teminat	Kandilli Kız Lisesi AZ	ÇOK	İlk teminat	Çamlıca Kız Orta mektebi AZ	ÇOK	İlk teminat	Tahmin fiati Kr.
Makarna	1200	1500	28,13	1500	2000	37,50	850	1000	18,75	350	400	7,50	300	400	7,50	25
Kuskus	200	300	5,63	400	500	9,37										25
İrmik	500	650	9,75	500	1000	15	100	150	2,25	100	120	1,70	100	150	2,25	20
Şehriye	650	800	15	400	500	9,37	150	200	3,75	100	120	2,25	80	100	1,87	25
Un	6200	7500	53,44	6000	7000	49,77	2000	2500	17,81	1000	1100	7,84	800	1000	7,12	9,5
Pirinc unu				400	500	8,25	100	150	2,47							22

Yukarıda adları yazılı okulların 6/6/935 perşembe günü yapılan açık eksiltmesine bir istekli çıkmış ve verdiği fiatler yüksek görüldüğünden eksiltmesi on gün uzatılarak ihalesi 17/6/935 pazartesi günü saat «14,30» da yapılacaktır. İsteklilerin 935 yılı Ticaret Odası belgeleri ve teminat makbuzlarile İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyona gelmeleri ilân olunur. (3197)

İnegöl Keresteciler Kollektif Şirketinin Şerikleri arasında husule gelen tebeddülâtı gösterir bir numaralı beyanname

14 mayis 927 tarihli esas nizamnamede İnegöl Keresteciler Kollektif Şirketinde şerik sıfatile imzaları mevcud şerikler arasında berveçhizir tadilât vukua getirilmiştir. Mezkûr mukavelenamede isimleri yazılı olan Hasan oğlu Süleyman, M. Nuri, Hafız Abdullah, Ahmed Nuri, Mehmed Raşid, Selim, Mehmed Şevket, Mehmed Hulûsi, Şükrü, Ali, Ömer Lûtfi, ve diğer Mehmed ve Mehmed gerek esasen sermaye vermemek ve gerek kısmen sermayeyi verdikten sonra şirketten hissesini alıp çıkmak suretile şirketle alâkaları kesilmiş ve bu hususta dairenizce:

9/12/928 tarih	1385	No. ve	6/12/928 tarih	1317	No. ve
16/6/933 tarih	522/64	No. ve	12/4/931 tarih	267/25	No. ve
18/6/933 tarih	555/96	No. ve	8/6/933 tarih	457/2	No. ve
8/12/928 tarih	1379	No. ve	6/12/928 tarih	1375	No. ve
15/5/930 tarih	597/43	No. ve	6/10/928 tarih	1199	No. ve
4/12/932 tarih	1066/63	No. ve	26/12/935 tarih	56/46	No. ve
15/8/928 tarih	849	No. ve			

Numara ile tanzim, tasdik ve ihbar edilen ve birer suretleri dairenizde mahfuz bulunan resmî vesaikle şirketle alâkaları mezkûr tarihlerde münkati olmuş ve yerlerine iki numaralı beyannamede tediye edilmiş sermayeleri yazılı İbrahim, Bosrnılı Feyzullah oğlu Tevfik ve Fatma Topçu oğlu kaim olmuşlardır. Keyfiyetin ticaret kanununun 150 inci maddesine tevfikan Noterlikçe tasdik ve sicilli ticarete kayid ve ilânı için işbu beyanname tanzim edilmiştir.

Adres: İnegöl Uludağ Keresteciler Şirketi Müdürü.

Şakir Lâkşe İmza: Ş. Lakşe

1935 senesi mayıs ayının 24 üncü cuma günü vukubulan taleb ve davet üzerine İnegöl Uludağ Keresteciler Şirketine gidilerek tarafımdan yazılan ve açıkça okunup meali anlatılan bu beyanname altındaki imza kendisi dairemce tanılan Şirket Müdürü şürekâdan Şakir Lakşenin olup bu tarihte yanımda imzaladığını ve mündericatını tamamen ikrar eylediğini tasdik ederim. 24/5/935 NOTER

İnegöl Noterliğinden:

14 mayıs 927 tarihli mukavele ile teşekkül eden İnegöl keresteciler Kollektik şirketinin gerek dahilî nızamnamesinde ve gerek şürekâsı arasında bu güne kadar mühim tahavvüller husule gelmiş olmasına binaen Türk ticaret kanununun 150 inci maddesine tevfikan vâki olan bu tebeddülâtın noterlikçe badettasdik sicilli ticarette kayid ve ilânı kararlaştırılmış olduğundan mezkûr tebeddülâtı hâvi işbu 2 numaralı beyannamenin tanzimine tevessül edilmiştir.

1 — Şirketin adı, Uludağ ve Karabel ormanları İnegöl kereste şirketidir.

2 — Nizamnamede adları yazılı şerikler yerine İnegölün Bürhaniye mahallesinden Şakir Lakşe ve aynı mahalleden Cafer oğlu Salih Peşteli Kemalpaşa mahallesinden İbrahim Bosnalı Hamdiye mahallesinden Feyzullah oğlu Tevfik, Ankarada mukim Temyiz mahkemesi azasından ölü topçu oğlu Nazif karısı Fatma Topçu oğlu ve İnegölde Kemalpaşa mahallesinde mukim müderris zade İsmail Zühtü kaim olmuşlardır.

Nizamnamenin iptidaen tescili esnasında şerik sıfatile ismi bulunup gerek taahhüd ettiği sermayeyi hiç vermemiş olması yüzünden ve gerek bir kısım sermayeyi verdiği halde bunu tekrar istirdat ederek şirketi ibra suretile şirketten çekilen eski şeriklerin adları ayrıca bir beyanname ile noterliğe verilmiştir.

3 — Şirketin mevzuu Uludağ ve Karabel ormanlarını işletmektir. Fakat Şirket şürekânın ittifakile diğer her hangi bir muamelei ticariyeyi ifa edebilir.

4 — Şirketin sermayesi:

Nizamnamede şirketin beheri yüzer liralık müsavi kısımlara münkasim 100 bin liralık sermayesi beheri ellişer liralık bin hisse olmak üzere elli bin liraya indirilmiştir. Bu sermayenin tevzii şekli berveçhi atidir.

Şürekâ şimdiye kadar berveçhi ati mebaliği nakden tesviye etmişlerdir:

Şakir Lakşe 10,000, İbrahim Bosnalı 7,500, Cafer oğlu Salih 5,000, Feyzullah oğlu Tevfik 6,000, Fatma Topçu oğlu 4,000, İsmail Zühtü 2,000 liradır. İşbu mukavelenin imzası tarihinden itibaren azamî 15 gün içinde Şakir Lakşe 5,000, Salih 2,500, Fatma 500 lirayı sermayelerine lâğvedilmek üzere şirkete teslimi taahhüd ederler. İsmail Zühtü 23/5/935 tarihli karar mucibince 1,000 lira daha sermaye vazedecek ve bunu 935 senesi gayesinde ödeyecektir. İsmail Zühtüye aid hissei temettüün tayinine esas olacak sermaye miktarı 23/5/935 tarihli kararla tesbit edilmiştir. Bu suretle ilâve edilen 9,000 lira ile beraber şirket sermayesi 43,500 liraya baliğ olmaktadır. Nizamname mucibince kabul edilen elli bin lira esas sermayeden bakiye kalan 6,500 liranın 2,000 lirasını üç sene gayesine kadar nakden tediye etmek şartile şürekâdan İsmail Zühtünün kendi sermayesine zam ettirmek hakkını bütün şürekâ ittifakla kabul etmiştir. Geri kalan 4,500 lira şürekâ arasında nakten ödenen sermayeleri nisbetinde lüzumunda tevzi ve sermayelerine ilâ edilecek.

5 — Gerek nakten verilen ve gerekse verilmesi ayrıca taahhüd edilen sermayeden gayri sermaye tedarikine ve binnetice şirket sermayesinin elli bin liradan yukarı çıkarılmasına ihtiyac hâsıl olduğu takdirde bu husus şürekânın ittifakla vereceği karara istinaden ya şürekâ arasında karar tarihinde şürekânın nakten tediye edilen sermayeleri nisbetinde mevcud şerikler tarafından tedarik edilecek ve yahud haricden şerik ithali suretile elde edilebilecektir.

6 — Vazı taahhüd olunan sermayenin tahsiline şirketçe karar verildiği takdirde bu karar mucibince şürekâya ayrı ayrı gönderilecek mektubla vâki taleb tarihinden itibaren bir ay içinde şerikler tediyesini taahhüd ettikleri sermayeyi nakten şirket veznesine ödiyeceklerdir.

7 — Gerek tediyesini taahhüd ettiği sermayeyi vaktinde veremiyen şerik ve gerek hariçten alındığı halde taahhüd ettiği sermayeyi vermiyen şerik hakkında şirket şürekâsı ekseriyetle şirketten ihrac kararı verebilir ve bu yüzden duçar olunan zararı ziyan faiz ve saireyi de ayrıca taleb edebilir.

8 — Şirketin fabrikası ve fabrika etrafında bulunan binaları ve kereste konulmasına mahsus yerlerin ve arsaların ve haneleri ve bütün müesseseleri ve derununde mevcud alât edevat ve mobilyaları ve ormanlardaki tesisatı arabaları ve saireleri tamamen şirketin malı olup şerikler arasında nakten tediye edilen sermayeleri nisbetinde müşterektir.

ŞİRKETİN İDARESİ

9 — Şirket şürekânın ekseriyetle gene şerikler arasında seçilen ve bir sene müddetle intihab edilen bir müdürle idare olunur. Fakat şerikler arasından bir müdür seçilmesine imkân bulunamazsa şirketin haricden bir müdürle idare edilmesine şeriklerin ekseriyeti ârasile karar verilir.

10 — Müdür şeriklerden olsa bile kendisine şürekâca ekseriyetle tayin edilen aylık bir ücret verilir.

11 — Şirket müdürü intihabı her sene başında tecdid edilir. Evvelce intihab olunan müdürün tekrar intihabı caizdir. Fakat senenin hitamından evvel indelicab şürekânın ekseriyetile müdürün azli mümkündür.

12 — İntihab veya tayin olunan müdürler sırf şirket mevzuuna aid olan işleri idare ve eşhası saliseye karşı şirketi temsil ve vaz'ı imzaya salâhiyettardır. Herhangi bir iş hakkında şeriklerin ekseriyetile verilen karara muhalif hareket eden müdür yaptığı muameleden şahsan mes'uldür.

13 — Müdür mahkemelere aid işlerden şirketi bizzat veya aharı tevkil suretile bilvekâle temsil eder. Vekil tayin edildiği takdirde vekile verilecek ücret şürekânın ekseriyetile takarrür eder.

14 — Müdür şirket namına her türlü muamelâtı ifaya mezundur. Ancak 5000 lirayı beş bin lirayı tecavüz eden istikraz veya herhangi bir muamelei ticariye vukuunda diğer şeriklerden birinin dahi imzası şarttır. Müdürle beraber imza edecek diğer şerikin kim olacağını şerikler meclisi ekseriyetle tayin eder.

15 — Şirkette daimî veya muvakkat olarak istihdam olunacak memur veya müstahdemin adedi ve bunlara verilecek ücretlerin miktarı şürekânın ekseriyetile tayin ve tesbit edilir. Şürekâ şeriklerden birisinin daimî bir hizmette istihdamına karar verirse ekseriyetle bir ücret verilmesile kararlaştırabilir. Şu kadar ki derhal istihdamı mecburî olan ameleyi mahallî ürfe göre mutad ücretle bizzat müdür istihdam edebilir.

16 — Şürekâdan herhangi birinin şerik sıfatile şirket işleri için lüzumunda sarfedeceği gayret ve göstermeğe mecbur olduğu alâka ve hizmetten dolayı ücret talebine hakkı yoktur.

17 — Şürekânın herhangi birinin şirketten her ne miktarda olursa olsun para istikraz edebilmesi behemehal şürekânın ittifakile mümkündür. İstikraz edilen parayı vadesinde tediye etmiyen şerikin sermayesinden istikraz edilen para vade tarihinden itibaren tenzil edilir.

18 — Şürekâdan herhangi birisi şirketin yaptığı ticarî muamele nevinden bir iş yapamaz. Aksi takdirde o işten mütevellid kâr şirkete aiddir. Zararından şirket mes'ul değildir. Bu suretle tahakkuk eden kâr şirkete teslim edilmez ve gene o işle iştigale devam edilirse şirket o kârı kendisinden almakla beraber şürekânın ittifakile şerik şirketten ihrac ve yaptığı o işten dolayı tahassul eden kâr miktarı sermayesinden tenzil olunur. Geri kalan sermayesi sene nihayetinde kendisine verilir ve ayrıca şirketin o sene için hissei temettüüne bu şerik iştirak edemez, fakat zarara iştirak eder.

19 — Şeriklerden her birisi şirketin bütün muamelât ve hesablarının ve yapılan işlere dair tanzim olunan evrak, defter ve vesaiki görüp tetkik etmek ve kendisi için bir hulâsa çıkarmak ve şirketin tarzı cereyanından malûmat almak ve müdürden malûmat istemek hak ve salâhiyetini haizdir.

20 — Şeriklerden herhangi birisi ihtısası dairesinde şirket umurunda çalıştırıldığı takdirde şürekânın ittifakile bu şerike kârdan bir miktar para verilebilir.

21 — Şirketin herhangi bir borclusunu ibra etmesi ve şirket alacağını bir miktarını tenzil eylemesi veya borclu ile sulh olması şeriklerin ekseriyet kararile yapılır.

22 — Şirketin bütün muamelâtı sene sonunda kapatılarak bir bilânço tanzim edilir bu bilânçoyu kabul ettikleri takdirde bütün şerikler imza ederler. İmzadan sonra hileden maada hiç bir sebebe istinaden bilânçoya itiraz edilemez.

23 — İtirazın, bilânçonun azaya tebliğinden itibaren azamî bir hafta içinde esbabı mucibeye müstenid olarak bildirilmesi lâzımdır. Şürekâca bu itirazın kabul veya reddi hususunda ekseriyetle ve azamî bir hafta içinde karar verilir. Bu karar kat'idir ve muteriz şerike de şâmildir.

24 — Şirketin devlet ve müessesatı resmiye ile akdettiği mukavelelerden dolayı göstermesi lâzım gelen teminat paraları evvelâ şirketin mevcud emvali ile kifayet etmediği takdirde bakiyesi şürekânın kabul edilmiş olan sermayesi nisbetinde şürekâ tarafından temin edilecektir. Şeriklerden her hangi birisi kendisine isabet eden teminat parasını gayri menkulünü ipotek etmek suretile veya nakten ve yahud diğer bir suretle tedarik edemediği takdirde şirket kendi namına, fakat mezkûr şerik hesabına bankadan alacağı teminat mektubu ile bunu tedarik eder. Mezkûr teminat mektubu için bankaya verilecek faiz ve komisyon ve Noter masrafı ve saire mezkûr şerik hesabına zimmet kaydolunur ve eğer teminat verilen âkidden dolayı mezkûr teminat akçesi hükûmetçe irad kaydedilirse irad kaydedilen miktar şerikin sermayesinden tenzil edilir.

25 — Kâr ve zararın taksimi nakden ödenen sermaye nisbetinde yapılacaktır. Her sene temettüün muayyen bir kısmının ihtiyat akçesi olarak tefrikine şürekâ ittifakla karar verebilir.

26 — Şerikler arasında zuhûr edecek ihtilâflar şeriklerin ekseriyetle intihab edecekleri hakem veya hakemler marifetile halledilir.

27 — Şirketin düyun ve taahhüdatından dolayı evvelemirde şirketi «şürekânın» sermayesi, saniyen menkul ve gayri menkul emvali mes'uldür. Şürekâ şirket umurunda yekdiğerine müteselsilen kefildirler.

28 — Şürekâdan biri vefat ettikte reşid ve ticarete mezun bir varise beynelverese hissesi temlik ettirilerek umuru şirkete şerik olarak devam ettirilebilir. Temlik muamelesi yapılmamışsa vefat eden şerikin hissesi vereseye iade olunur.

29 — Şürekâdan biri şerikler heyetinin izni olmadıkça hissesini ahara devir ve temlik edemez.

30 — Şürekâdan biri şirketten çıkmak istedikte diğer şürekânın bu talebi ekseriyetle kabul etmesi şarttır. Şerikin «şirketten» çekilme talebi kabul edildiği takdirde sermayesinin tamamı ile yüzde yirmi beşini şirkete terketmek suretile temettüünü, ancak temettüün tevzii zamanında alabilir.

31 — Şirketin diğer bir şirketle iştiraki şürekânın ittifakile mümkündür. Gerek müddetin hitamında ve gerek sair kanunî bir sebeble şirketin fesh ve tasviyesine karar verildiği takdirde evvelemirde şeriklerin ekseriyet reyile üç zat tasfiyeye memur edilir. mümkün olmadığı takdirde ticaret kanunu ahkâmı tatbik olunur. Tasfiye memurlarına şürekânın ekseriyet reyile bir verilir.

32 — Şürekâ arasındaki davalarda İnegöl mahkemesi mercii mahkemedir.

Diye sözlerini bitirdiler, verilen bu takrirleri ben yeminli Noter muavini usul ve kanuna tevfikan bir asıl ve üç suret, dört nüsha olarak yazdım ve muhteviyatını kendilerine açıkça okudum ve mealini anlattım, arzularının tam istedikleri gibi zaptolunduğunu tasdik etmeleri üzerine altı varakaya bağlı olan bu mukavele altını hepimiz imza ettik ve mühürledik.

Bin dokuz yüz otuz beş senesi mayıs ayının 24 üncü cuma günü

Şerik	Şerik	Şerik	Şerik
Ş. Lakşe	Necati	Tevfik	İ. Zühtü
Şerik	Şerik	Noter M.	
C. Sadık	İ. Bosnalı	Fehmi	

NOTER TASDİKİ

1935 senesi mayıs ayının 24 üncü cuma günü vuku bulan taleb ve davet üzerine İnegöl Uludağ Keresteciler Şirketine bilâzime tarafımdan yazılan ve açıkça okunup maali anlatılan altıvarakadan ibaret ve 32 maddeyi muhtevi kollektif şirketlerine aid tebeddülâtı havi iki numaralı işbu beyanname altındaki mühür ve imzalar kendileri dairemce tanıdık şirket şürekâsından Şakir Lâkçe, İbrahim Bosnalı, Feyzullah oğlu Tevfik, ve İsmail Zühtü ile İnegöl Noter muavinliğinin 5 haziran 933 tarih ve 473/18 numaralı umumî vekâletnameye müsteniden Cafer oğlu Salih vekili umumisi Cafer ve Ankara birinci Noterinin 11 mayıs 935 tarih ve 3775/3168 numaralı umumî vekâletnameye müsteniden Fatma Topçu oğlu vekili umumisi Necatinin olup bu tarihte yanımda vazeylediklerini ve mündericatını tamamen ikrar ettiklerini tasdik ederim.

24/5/935 Noter M.

Doktor
HORHORONİ
Eminönü Valde kıratanesi yanında
Telefon: 24131

iş arıyorum

Mükemmel daktilo bilirim. Tahsilim iyidir. Gayet ehven şeraitle çalışırım.

Divanyolu 114 numaralı hanede Mustafa oğlu Mehmed Ziyaettin

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Emniyet Sandığına

birinci derecede ipotekli olup yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına 8984 lira kıymet takdir edilen Kadıköy, Zühtüpaşa M. Selâmiçeşmesi, Bağdad caddesi sokak E. 68 Mü. Y. 226, 228 numaralı bahçe ve müştemilâtlı bir ev açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 22/7/935 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdid edilerek 6/8/935 tarihine musadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir, arttırmaya iştirak etmek isiyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedllinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden mütevellid belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak istiyenler 4/7/935 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 934/3373 numaralı dosyaya müracaatle mezkûr dosyada mevcud vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (3342)

Türk Hava kurumu

Büyük Piyango

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
19 ncu tertip 3 üncü keşide 11 temmuzdadır

Büyük ikramiye 50,000 liradır

Ayrıca; 20.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle
20.000 liralık mükâfat vardır

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

		Muhammen değeri Lira
BÜYÜKDERE :	Yenimahalle Kayıkhaneyolu ve Pazarbaşı caddesi eski 11,4 yeni 70,8 sayılı kayıkhaneyi müştemil evin 3/8 payı.	358
YENİCAMİ :	Hacıköçek Kürkçü hanı ikinci katta eski ve yeni 10 sayılı odanın tamamı.	648
MERCAN :	Yavaşçaşahin mahallesi Uzunçarşı caddesi eski 163 yeni 240 sayılı dükkânın 30/84 payı.	177
KÜÇÜKPAZAR:	Hocahayreddin Küçükpazar caddesi eski 51 yeni 43 sayılı üstünde odayı müştemil dükkânın tamamı.	216
TAKSİM :	Kâtib Mustafaçelebi Yeni sokak eski 9, 11, 13 yeni 7, 9, 11 sayılı jimnastik kulübü ve deponun eski 9 numaraya isabet eden muayyen mahalli.	2063
YEDİKULE :	Kürkçübaşı Hüseyinağa Yedikule caddesi eski ve yeni 2, 4 sayılı iki evin 42/240 payı.	195
MERCAN :	Samanviranisani Uzunçarşı caddesi eski 324 yeni 105 sayılı dükkânın 3/90 payı.	22
YEDİKULE :	Çırağıhasan İkiyüzlü Çeşmeçıkmazı eski 44 yeni 1 sayılı evin 1/2 payı.	183
EMİNÖNÜ :	Ahıçelebi Balıkpazarı caddesi eski 96 yeni 48 sayılı dükkânın 480/6720 payı.	285
KULEDİBİ :	Şehid Mehmedpaşa Üstübiciler sokağı eski ve yeni 2 sayılı dükkânın tamamı.	130
MERCAN :	Pastırmacı hanı eski 9, 10, 11, 12, 13 sayılı odaların tamamı.	432
KADIKÖY :	Osmanağa Yoğurthane sokağı eski 22 M. yeni 24 sayılı evin 1/2 payı.	554
BOĞAZİÇİ :	Yeniköy Yağhane sokağı eski ve yeni 5 sayılı evin 979/1440 payı.	557

Yıkarıda yazılı mallar 21/6/935 cuma günü saat 14 te peşin para ve açık arttırma ile satılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçelerini 12 den evvel yatırmaları. «F.» (3261)

REVUE Saatleri

en dakik, en hassas, en son modeller

BEYOĞLU'nda : MISIRLI, İstiklâl Caddesi 399
GALATA'da : SAATCİ MEYER Tünel Caddesi 29
İSTANBUL'da : A. KEŞİŞYAN, Sultan Hamam, Yeni Cami Caddesi 4
ANKARA'da : RİZA TEVFİK, Bankalar Caddesi 8

Umumî Deposu : İstanbul, Bahçe Kapı, Taş Han 19 Telefon : 21354

Uzunköprü Belediyesinden:

Uzunköprüde yaptırılacak olan «8197» lira «45» kuruş bedeli keşifli fennî mezbahanın yapılması işi 10 haziran 935 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 1 temmuz 935 pazartesi günü saat 16 da Uzunköprü Belediye dairesinde yapılacaktır. Muvakkat teminat akçesi 615 liradır. 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunundaki evsafı haiz isteklilerin Uzunköprü Belediyesi Arttırma, Eksiltme ve İhale Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (3330)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

İstanbul Emniyet Müdürlüğü debboyunda mevcud 79 kalem muhtelif cinsde sahibsiz eşya toptan 408 lira 25 kuruş muhammen bedel üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. İsteklilerin 1/7/935 pazartesi günü saat on dörtte yüzde yedi buçuk pey akçelerile müracaatleri. «S.E.» (3335)

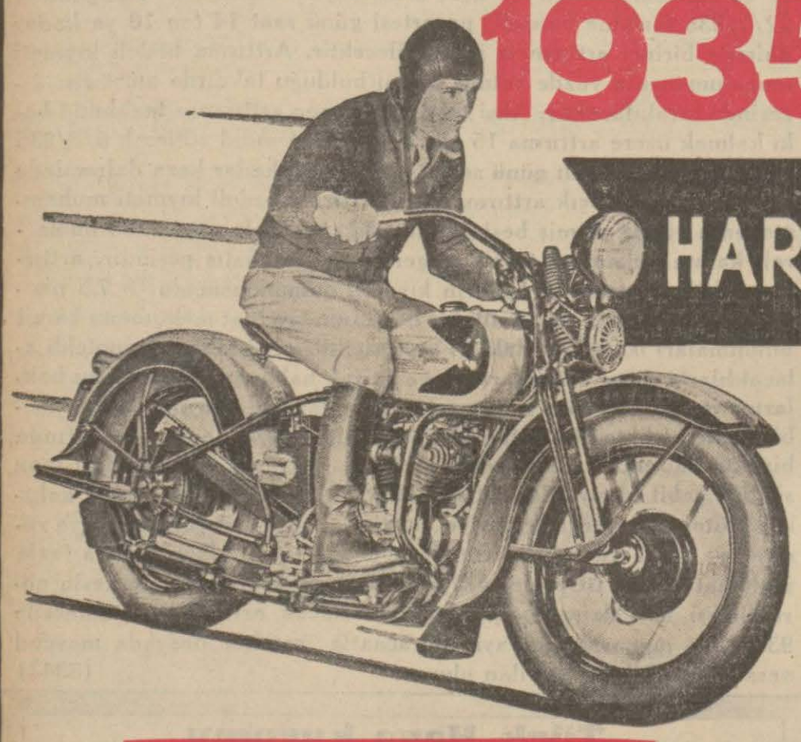

1935

HARLEY-DAVIDSON

Yeni imalâtta daima yenilik.. Her sene evvelki modellerden daha rahat. daha sağlam daha kuvvetli ve daha idareli makinalar yapmak... işte

HARLEY-DAVİDSON

fabrikasının 31 senedenberi takib ettiği gayel...

HARLEY-DAVİDSON

fabrikasının programı alıcılarını en fazla memnun edecek motosikleti en ucuz fiyata yapmaktır. Motosiklet amatörleri aradıkları bütün evsafı

HARLEY-DAVIDSON

1935 modellerinde bulacaklardır. Çok cazib ve muhtelif renklerde olan bu senenin modellerini meşherimizde görebilirsiniz

O. T. T. A. Ş. Beyoğlu, Istiklâl caddesi No. 239, Telefon: 42866

HAVAGAZi ile işliyen FRiGELUX Buz dolablarının en ucuzudur.

Ayda 5,50 lira işlemesi garanti

İstiklâl caddesi 101 No. da izahat verilir.

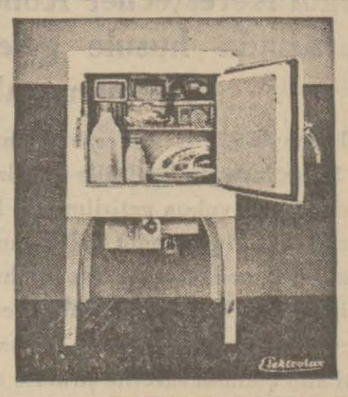

Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Bu sene Deniz Lisesinin dokuzuncu sınıfına aşağıdaki şartları taşıyan talebe alınacaktır.

A — Anası, babası Türk olan ve ve Türk tabiiyetinde bulunan resmî veya muadeletleri Maarif Vekâletince tasdik edilmiş ortamekteb mezunları imtihansız.

B — Hususî ortamekteblerle hususî veya resmî meslek mekteb mezunları imtihanla.

2 — İsteklilerin sıhhatleri denizin her hizmetine elverişli olduğu tam teşekküllü askerî hastanelerce raporla sabit olması ve yaşlarının 15, 17 bulunması lâzımdır.

3 — İsteklilerden İstanbulda bulunanlar doğrudan doğruya Heybeliadada Deniz Lisesi Müdürlüğüne, taşrada olanlar bulundukları yerin en yakın askerlik şubesi reisliğine istida ile müracaat etmelidirler.

Her istekli istidasına güverte, makine ve hava sınıflarından hangisini istediğini yazmalıdır.

İstidalara aşağıdaki vesikalar bağlamalı.

1 — Fotoğraflı nüfus cüzdanı, aşı ve hüsnühal kâğıdı.

2 — Şehadetname veya tasdikname.

3 — Askerlik öğretmeninin mahrem sicilli.

4 — Mektebe kaydolunduğu takdirde mektebin tâbi olacağı kanun, talimat, emir ve esasları kayid ve şartsız olarak tamamen ve aynen kabul edeceğine dair taahhüd senedi «bu taahhüd senedinin sureti mekteb müdürlüğünden veya askerlik şubesi reisliklerinden tedarik edilmelidir.»

4 — Müracaat müddetleri temmuzun birinci gününden 31 inci günü akşamına kadardır.

5 — Bu sene lise on ve on birinci sınıflarla Deniz Harb mektebine talebe alınmıyacaktır.

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Başmüdiriyet ambarında bulunan muhtelif cins lavantalar 18/6/935 günü için açık arttırmaya konulmuştur. Bu satış 27/6/935 perşembe günü saat onda Kabataşta Başmüdiriyet binasında toplanacak olan Komisyonda yapılacağından isteklilerin gösterilen gün ve saatte 18 liradan ibaret % 7,5 inance paralarile gelmeleri. (3125)

KAŞE

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

MAZON MEYVA TUZU

Sabahları aç karnına bir kahve kaşığı alındıkta KABIZLIĞI DEFEDER yemeklerden bir saat sonra alındıkta HAZİMSİZLİGI, Mide ekşilik ve yanmalarını giderir. Ağızdaki tatsızlık ve kokuyu izale eder.

Fazla bir yemek ve içmeden sonra hissedilen yorgunluk ve şişkinliği hafifletir. MAZON isim ve markasına çok dikkat MAZON tozunun tesirinden memnun kalmıyanlar şişesi açık ta olsa Bahçekapıda İş Bankası arkasında 12 No lı MAZON BOTTON ecza deposuna iade ederek bedelini geri alabilirler

MAZON

isim ve markasına dikkat

Yenilik, Nese, hissiyat

Sahibinin Sesi yeni imlâ ettiği plâkları satışa çıkarmıştır

A × 1838 - Müzeyyen SÜRMEYİ GÖZ ÖLDÜRÜR GURBET MEKTUBU	A × 1843 - Birsen Şemsi SENSİZ HAYAT, Tango GÖNÜL HIRSIZI, Fokstrot
A × 1839 - Müzeyyen ve Şükriye MAÇKALI GÜNEŞ YÜZLÜ	A X 1840 - Fazilet ve Beşiktaşlı Kemal Tayyare yolculuğu, Monolog Müzikli Taklid
A × 1841 - Seyyan ÖZLEYİŞ, Tango SUNA. Tango	A X 1844 - Bigalı Menmed Hicaz gazel. KONCE GÜLLER GİBİSİN Uşak neva gazel. ÂLEMİN RUHUNU SARMIŞ
A × 1842 - Süheylâ Bedriye	ŞIK ŞIK BEYİM HOP HOP GELEN VAR

FLIT Bayıltmaz ÖLDÜRÜR!

Sinekleri ÖLDÜRÜNÜZ

Bir takım (haşarat öldürücü mayi) ler hatta en hafif ve tesirsizleri bile sinekleri yere düşürürler ve onları öldürecek yerde sadece bayıltırlar. Onlarda biraz sonra tekrar canlanarak uçuşmağa başlarlar. Huzur ve emniyetiniz için münhasıren ve musirren FLİT isteyiniz. FLİT, hakikaten ve ebediyen öldürür. Leke yapmaz, taze ve lâtif kokuludur. Siyah kuşaklı ve asker resimli sarı tenekelere dikkat ediniz. *Fiatlar tenzilâtlı.*

Umumi Deposu : J. CRESPIN, İst. Galata, Voyvoda Han 1

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

15/6/935 tarihinde kapalı zarf ile eksiltmeye konulan koyun etinin ahiren neşrolunan tatil kanunu mucibince devairin cumartesi günleri 13 ter sonra tatil olması dolayısile, arttırma ve eksiltme kanununun 13 üncü maddesi mucibince tatilden sonra gelen ilk iş günü olan 17/6/935 pazartesi gününe bırakıldığı ilân olunur. (3329)

Erzurum Maarif Müdürlüğünden:

Keşif bedeli «16,100» lira olan Erzurum asarıatikasından çifte minarelerin tamir işi 16 haziran 935 te Erzurum Maarif Müdürlüğünde saat 14 te kapalı zarf usulile ihalesi münakasaya konulmuştur. Münakasaya girmek istiyenlerin ahkâmı umumiyeden başka diplomalı mimar veya mühendis olmaları ve bu gibi ehemmiyetli işlerde çalışmış ve devlet inşaatından en aşağı on bin liralık iş yapmış bulunduklarına dair Komisyona vesika göstermeleri şarttır.

Muvakkat teminat miktarı «1,207» liradır.

Yukarıki sıfatları haiz bulunan istekliler keşifname, fennî şartname, mukavele şartnamesini Ankarada Maarif Vekâletinden, İstanbul ve Erzurumda Maarif Müdürlüğünden parasız olarak alabilirler. (3071)

Yalnız BOMONTi bahçesinde

Duhuliyesiz duble bira 18 kuruştur.

Plâklarda ve radyoda pek fazla beyenilen (E G E) Cazı cumartesi ve pazar günleri saat 16 dan itibaren Bomonti bahçesinde çalması temin edilmiştir.

Taze bira, temiz hava, Güzel müzik, Bomontinin soğuk hava depolarından küçük fıçıların da zevki başkadır.

Mezelerini herkes serbest getirebilir. Ailelere ve herkes için ucuz ve temiz eğlence yeridir.

Yağmurlu günlerde de büyük salonumuz vardır.

Satılık Ev

Sultanahmedde Firuzağada Ticarethane sokağında 29 numaralı ev satılıktır. Altı oda, elektrik, terkos suyu vardır. Divanyolunun yanıbaşındadır. Almak istiyenler Cumhuriyet gazetesinde M. Turhan, yahut Modada sekizinci mekteb Başmuallimi Bayan Zahide ile görüşebilirler.

İlân

Kırşehir Vilâyetinin Çiçekdağ kazasına bağlı Arabın köyü hududu içinde şimalen Dönektepeden Çaltepeye hattı müstakim, şarkan, Çaltepeden Sivritepeye hattı müstakim, cenuben Sivritepeden Yayvantepeye ve buradan Münferid tepeye hattı münkesir, garben Münferid tepeden Dönek tepeye hattı müstakim ile çevrilmiş beş yüz hektar sahada Tahsin ve Nihad taraflarından 21-11-934 tarihli ve 1/6 sayılı ruhsatnameye müsteniden arayıp meydana çıkarılan Liynit madeni doksan dokoz sene müddetle adı geçenler uhdesine ihale olunacağından maadin nizammamesinin 36 ve 37 nci maddeleri mucibince bu babda bir gûna itirazı olanların 15/6/935 tarihinden itibaren iki ay içinde Ankarada İktısad Vekâletine ve mahallinde valilik makamına istida ile müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

Nümuneleri mukavemet ve dikişinde 102 × 70 eb'adında 6 × 8 dokumalı Kalküte malı birinci nevi Jütten mamul 50 bin çuval 20/6/935 tarihine musadif perşembe günü saat 16 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliblerin % 7,5 muvakkat güvenme paralarile birlikte Cibalide Levazım ve Mubayaat Şubesine müracaatleri. (3210)

İdaremizin Kabataş ambarlarına aid Paratonerler şartname ve plânları mucibince pazarlıkla yaptırılacaktır.

İsteklilerin pazarlığa iştirak etmek üzere 28/6/935 tarihine musadif cuma günü saat 14 te % 7,5 güvenme paralarile birlikte Cibalide Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatleri. (3102)

Beşiktaş birinci sulh hukuk mahkemesinden:

Haydarpaşa Devlet Demiryollarında Bilet matbaasında Kadrinin Dimitro Papadopulo aleyhine açmış olduğu men'i müdahale davası üzerine müddeaaleyh namına gönderilen davetiyede müddeaaleyhin eşhası menfiyeden olduğu ve ikametgâhının malûm olmadığı verilen meşruhattan anlaşılmasına mebni ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve muhakemesi de 6/7/935 saat 10 a talik kılınmış olduğundan mezkûr gün ve saatte bizzat ve yahut musaddak bir vekil göndermek suretile hazır bulunmanız, aksi takdirde mahkemeye gıyaben devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (270)

E. NEŞET KİNİN KOMPRİMESİ

Can Kurtaran!

Vapurlarda cankurtaranlar vardır. Bir kaza esnasında bu cankurtarana sarıldınız mı, korkmayınız. Hayata kavustunuz sayılır!

İşte nasıl her vapurda bu (cankurtaranlar) ın bulunması yolcuların hayatı için şartsa, her evde de (E. NEŞET) kinini bulunması, ailenizin sıhhati için şarttır.

Gün olur ki, bir tane:

Kinin: E. NEŞET

Hayatınızı, sihhatinizi tehlikeden kurtarır Soğukalgınlığının, gribin, Sıtmanın başlıca devası: E. NEŞET Kininleridir

Deposu: İstanbul, Ankara caddesi No. 88

TERi, KOKUYU KESEN YALNIZ (HiDROL) dur

Elbise ve çoraplarınızı çürümekten korur. Vücude zarar vermez. Her eczanede 40 kuruştur.

Sahib ve Başmuharriri **Yunus Nadi**

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **Hikmet Münif**

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul